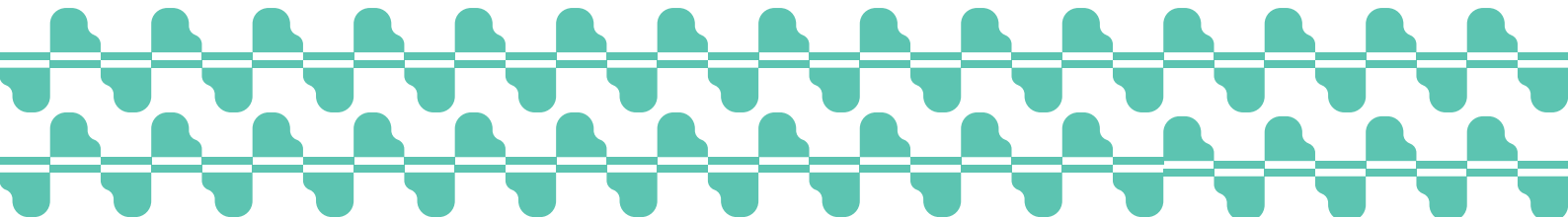

TALOUSARVIO 2023

Kaupunginjohtajan esitys – KH 21.11.2022

Kaupunginhallitus 28.11.2022

Kaupunginvaltuusto 12.12.2022

SISÄLTÖ

KAUPUNGINJOHTAJAN ESIPUHE	3
YLEISET LÄHTÖKOHDAT	4
<i>Kaupungin strategia</i>	4
KEHITYSNÄKYMÄT	12
<i>Järvenpään toimintaympäristö</i>	12
<i>Henkilöstöpolitiikka</i>	14
<i>Yleinen taloustilanne</i>	14
TALOUSSUUNNITTELUN PERUSTELUT	18
<i>Verotulot</i>	18
<i>Valtionosuudet</i>	19
<i>Toimintatuotot ja -kulut</i>	20
<i>Käyttöomaisuuden myyntivoitot</i>	21
<i>Rahoitustuotot ja -kulut</i>	22
<i>Investoinnit, poistot ja alaskirjaukset</i>	22
<i>Lainamäärä ja tulo-rahoituksen riittävyys</i>	23
ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ	25
TALOUSARVION SITOVUUSMÄÄRÄYKSET JA RAKENNE	27
<i>Määrärahojen käyttäminen ja alitusten ja ylitysten kattaminen</i>	27
<i>Käyttötalousosa</i>	27
<i>Valtuuston sitovuus</i>	27
<i>Tuloslaskelmaosa</i>	29
<i>Investointiosa</i>	29
<i>Rahoitusosa</i>	30
<i>Raportointi</i>	31
<i>Kuntakonserni</i>	31
<i>Tilivelvolliset</i>	31
KÄYTTÖTALOUSOSA.....	32
<i>Konsernipalvelut</i>	34
<i>Tilaomistus</i>	38
<i>Opetuksen ja kasvatuksen palvelualue</i>	41
<i>Kotikuntakorvaukset</i>	46
<i>Hyvinvoinnin palvelualue</i>	47
<i>Työmarkkinatuen kuntaosuus</i>	51
<i>Kaupunkikehitys</i>	52
<i>Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja maankäyttökorvaukset</i>	60
<i>Järvenpään Vesi</i>	62
TULOSLASKELMAOSA.....	64
RAHOITUSOSA	65
INVESTOINTIOSA	66
<i>Maanosto ja -myynti</i>	67
<i>Talonrakennus</i>	67
<i>Kunnallistekniikan rakentaminen</i>	68
<i>Liikuntapaikkarakentaminen</i>	70
<i>Osakkeet ja osuudet</i>	70
<i>Irtaimistoinvestoinnit</i>	71
<i>Kehitysinvestoinnit</i>	71
<i>Järvenpään vesi</i>	72
KONSERNIYHTEISÖT	73
<i>Tytäryhteisöt</i>	73
<i>Kuntayhtymät</i>	73
<i>Konserniyhteisöjen tavoitteet ja seuranta</i>	74
LIITTEET	75

1. Järvenpään vesi liikelaitoksen talousarvio
2. Kooste riskikartoituksista
3. Konserniyhteisöjen tavoitteet 2023-26

KAUPUNGINJOHTAJAN ESIPUHE

Vuosi 2023 näyttää alkavan haasteellisissa merkeissä. Sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuskehitys ei ole kuluvana vuonna taittunut, vaan toimintamenot ovat nousseet ennakoitua rajummin. Mahdollinen soten palkkojen harmonisointi korkeimpaan tehtävästä maksettavaan palkkaan johtanee siihen, että Järvenpään kaupungin tase vuodelta 2022 painuu alijäämäiseksi ensimmäistä kertaa.

Hyvinvointialueiden rahoitukseen liittyvä valtionosuuksien uusjako merkitsee käytännössä sitä, että sosiaali- ja terveysten budjettiylitykset vuonna 2022 leikkaavat kaupungin rahoitusta pysyvästi myös muiden palveluiden osalta. Täysimääräisinä nämä leikkaukset alkavat näyttäytyä vuodesta 2024 lukien.

Vaikuttaa siltä, että ainakin taloussuunnittelukauden alkuvuosina talouden realiteetit rajoittavat valinnanmahdollisuuksiimme. Olemme edelleen varsin riippuvaisia maanmyyntituloista, mikä ohjaa kaupungin hallitun väestönkasvun strategiakaudella 1,8 prosentin tuntumaan. Rahalliset panostukset strategiaan päämääriin voivat myös jäädä toivottua pienemmiksi.

Työ- ja elinkeinopalvelut siirtyvät kuntien vastuulle tammikuussa 2025. Kokonaisuus on laaja ja merkittävä talouden ja toiminnan kannalta. Onnistuessaan siirtymä tuottaa meille uusia instrumentteja työllisyyden edistämiseen ja elinvoiman lisäämiseen.

Covid-19-virus ei ole väistynyt keskuudestamme, mutta olemme oppineet elämään sen kanssa: kaupunkielämä viriää jälleen. Vuonna 2020 vallinneisiin poikkeusoloihin liittynyt digiloikka kantaa nyt hedelmää joustavana hybridityönä ja sujuvien digitalisten palveluiden kehittymisenä sekä käyttöönottona - asioina, jotka ovat strategiaamme mukaisia.

Venäjän hyökkäys Ukrainaan vaikuttaa vahvasti talouteemme ja toimintaamme. Varaudumme esimerkiksi sähköjakelun häiriöihin sekä nousevaan korko- ja kustannuskehitykseen. Olemme vastaanottaneet joukon tilapäistä suojelua tarvitsevia ihmisiä, joiden suojelun tarpeen kestoa emme voi ennakoita.

Avun tarjoaminen on yhdistänyt ihmisiä, järjestöjä ja viranhaltijoita. Toivon, että voimme kääntää tilanteen yhteiseksi voimaksemme: Eri taustaiset ihmiset luovat yhdessä aktiivista, värikästä ja sallivaa kaupunkielämää ja edistävät kaupungin elinvoimaisuutta. Kukoistava kaupunkikulttuuri kasvaa kaupunkilaisista.

Tekemällä asioita yhdessä ja pitämällä tarkkaa taloutta voimme luottaa siihen, että vuosi 2023 alkaa haasteellisesta tilanteesta huolimatta myös suurin mahdollisuuksin. Olemme aloittaneet yhteisen matkan kohti visiotamme, jossa järvenpääläiset voivat hyvin ja asiat hoituvat sujuvasti metropolialueen pohjoisessa keskuksessa.

Järvenpäässä 15.11.2022

Iiris Laukkanen

Hallintojohtaja, vt. kaupunginjohtaja

YLEISET LÄHTÖKOHDAT

Kaupungin strategia

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 13.6.2022 kokouksessaan kaupungin arvot, mission, vision ja painopisteet. Strategia ohjaa ja sitoo koko kuntakonsernia. Kaupungin strategian toteuttamista ohjaa strategiakartta, joka sisältää kuusi päämäärää. Strategiakarttaa voisi kuvata tiekartaksi, jolla varmistetaan, että kaupungin strategia toteutuu.

Järvenpäässä strategiset päämäärät ovat Kuntalain (KL §37) hengen mukaisia toiminnan pitkän aikavälin tavoitteita, joita arvioidaan ja seurataan. Strategiset päämäärät (J1-H1) on johdettu strategiasta ja ne on asetettu käyttäen neljää näkökulmaa: 1) järvenpääläiset, 2) talous ja vaikuttavuus, 3) prosessit ja 4) henkilöstö. Strategisten päämäärien mittaristot ovat luonteeltaan tuloksellisuusmittaristoja eivät niinkään yksittäisiä toimintaympäristön ilmiömittareita. Mittareiden tavoitetasot on asetettu sekä vuodelle 2026 että 2030. Pitkälle asetetut tavoitetasot osoittavat, mihin pyrimme ja samalla palvelevat kaupungin muuta suunnittelua. Keskipitkän aikavälin tavoitetasot antavat selkänöjaa sitovien tavoitteiden asettamisessa ja mahdollistavat väliarvioinnin toteuttamisen.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet toteuttavat kaupungin strategisia päämääriä. Lautakunnat ovat esittäneet vuosien 2023-2026 taloussuunnitelmaesityksissään valtuustoon nähden sitovat tavoitteet, jotka kaupunginvaltuusto hyväksyy osana vuoden 2023 talousarviota ja vuosien 2024-26 talousohjelmaa.

Valtuustoon nähden sitovia tavoitteita toteutetaan edelleen käyttösunnitelmiin kirjattavin strategisoin toimenpitein. Nämä lautakuntaan nähden sitovat toimenpiteet konkretisoivat sen, millaisin askelin ja keinoin kaupungin sitovia tavoitteita käytännössä edistetään.

Strategisten päämäärien mittaristojen tilaa sekä sitovien tavoitteiden toteutumista seurataan ja arvioidaan osavuosikatsauksissa sekä tilinpäätösten toimintakertomuksissa.

Strategiakortit on esitetty kokonaisuudessaan ohessa.

Strategia- kartta

ARVOT

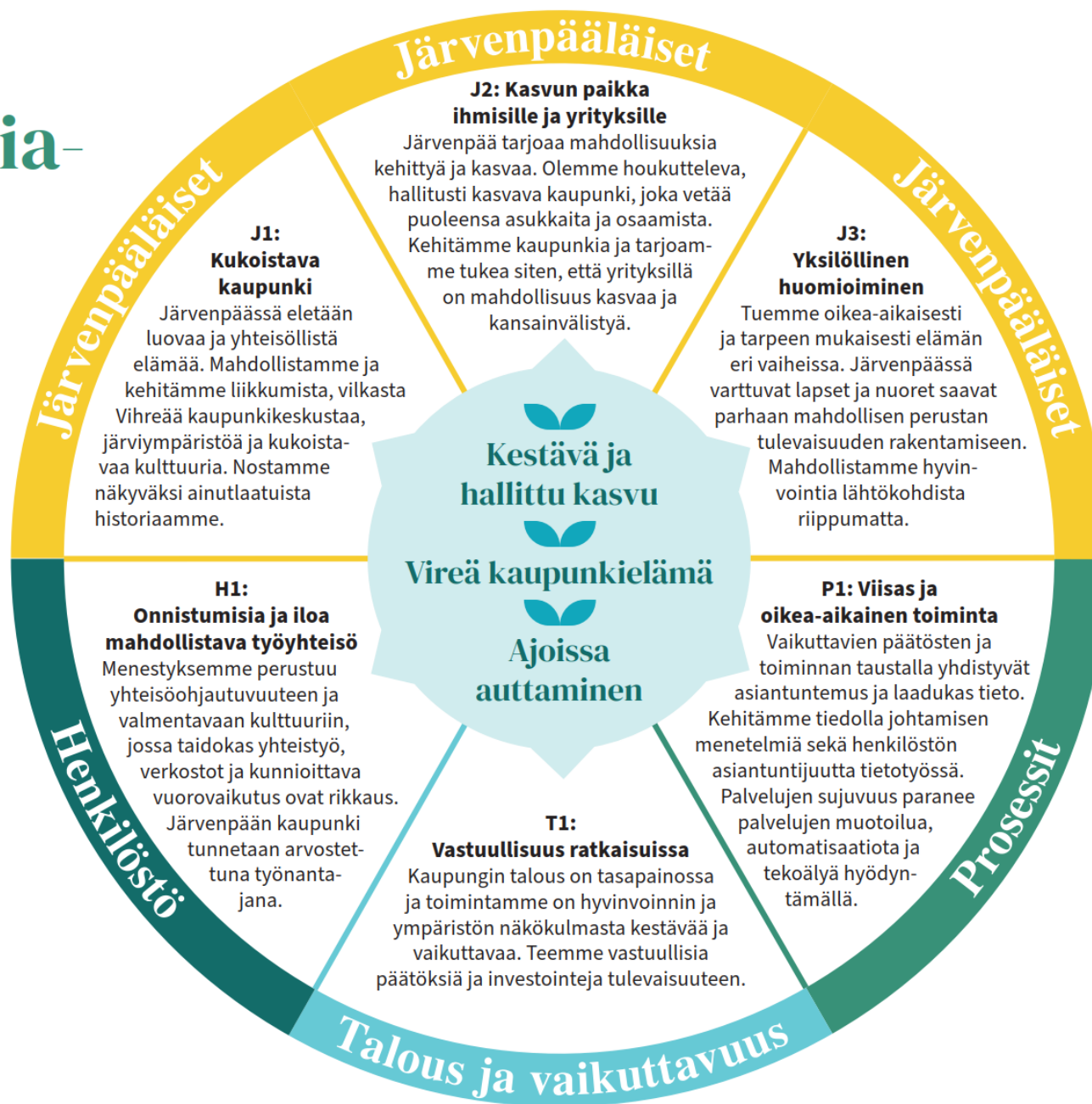
Oikeuden-
mukaisuus

Rohkeus

Vastuullisuus

VISIO

Järvenpääläiset voivat hyvin ja asiat hoituvat sujuvasti metropolialueen pohjoisessa keskuksessa.

MISSIO

Rakennamme yhdessä kaupunkia, jossa järvenpäälaisellä on turvalliset juuret ja kantavat siivet.

J1: Kukoistava kaupunki

Strategisen päämäärän mittarit	Lähtötaso	Tavoite 2026	Tavoite 2030		
Järvenpäässä on matkailijoille riittävästi nähtävää ja vierailukohteita, ka. 1–5 (Imagotutkimus)	2021: 3,3 (kaikki vast.)	3,5	3,8		
Keskustassa liikkuvien ihmisten määrän kasvu, % (Visitory-data)	2022 taso (kun valmis)	15 %	35 %		
Koen olevani osa järvenpääläistä yhteisöä, ka. 1–5 (Imagotutkimus)	2021: 3,46	3,6	3,8		
Harrastaa jotakin vähintään yhtenä päivänä viikossa, % *PO 4. ja 5. lk Harrastaa jotakin vähintään kerran viikossa, % *PO 8. ja 9. lk; lukio; aol (Kouluterveyskysely)	2021: 83,7 %; 96,4 %; 98,6 %; 95,1 %	85 %; 97 % 99 %; 96 %	85 %; 97 %; 99 %; 96 %		
Päivittäisen elämänsä erittäin tai hyvin turvalliseksi kokoneiden osuus, % (Terve Suomi)	2020: 75,4 %	83 %	85 %		
Terveysliikuntasuosituksen mukaan liian vähän liikkuvien osuus, % (Terve Suomi)	2020: 56,2 %	47 %	40 %		
Osallisuuden kokemus: osallisuusindikaattori, asteikko 0-100 (Terve Suomi)	Uusi mittari (vuoden 2022 kyselystä)	Nousee lähtötasosta	Määritellään lähtötason pohjalta		
Äänestysprosentti kuntavaaleissa, % (vuosina 2025 ja 2029)	2021: 51,9	Max. 3 %-yks. alle koko maan tason	Max. 2,5 %-yks. alle koko maan tason		
1) Omaisuusrikosten määrä, 2) Väkivaltarikosten määrä (Poliisin tilastot)	2021: 1) 2588, 2) 336	1) 2300, 2) 280	1) 2000, 2) 220		
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	2023	2024	2025	2026	Vastuu
Keskustan ja ranta-alueiden kaupalliset palvelut parantuvat.	x	x	x	x	KAUKE-johtaja
Kehitämme monipuolisia kohtaamisen mahdollisuuksia eri ikäisille erilaisissa elämäntilanteissa oleville.	x	x	x	x	HYVO-johtaja
Edistämme kaupunkilaisten mahdollisuutta olla kulttuurin kokijoita ja tekijöitä.	x	x	x	x	HYVO-johtaja
Kulttuurijuurten hyödyntämistä lisätään kaupungin brändin rakentamisessa	x	x	x	x	Viestintäjohtaja
Edistämme osallisuutta kaupungin toiminnassa	x	x	x	x	Viestintäjohtaja

J2: Kasvun paikka ihmisille ja yrityksille

Strategisen päämäärän mittarit	Lähtötaso	Tavoite 2026	Tavoite 2030		
Yleiskaavan 2040 toteutumisen mahdollistava väestönkasvu vuoteen 2030 asti (1.4%/v 2040)	31.12.2021: 45226	ka. str.kaudelle 1,8 %/v. (49800 as.)	ka. str.kaudelle 1,8 %/v. (53400 as.)		
Kasvavien yritysten määrä, kpl (liikevaihtoon >5 % kasvattaneiden yritysten määrä, liikevaihto > 50 000 e/v.)	2021: 364	440	530		
Verotulojen kasvu vähintään ka. vuodessa, %	2021: 9,9 % (veronkorot. oikaistu 6,1 %)	4,3 % (oikaistu 4,4 %)	3,0 %		
Valmistuvat asunnot, lkm/vuodessa * MAL-sopimus ja asunto-ohjelma ohjaavat asuntomäärää.	2021: 576	*560-730 as./v.	*560-710 as./v.		
Nuorisotyöttömyys: 15-24 -vuotiaiden työttömien osuus kaikista työttömistä työnhakijoista, % (*Hyvinkää, Järvenpää, Kerava, Nurmijärvi, Tuusula)	31.12.2021: Jpää 13,7 %; *Keski-Uusimaa ka. 12,2 %	12 %	10 %		
Työttömyysaste: 15-74-vuotiaiden työttömien osuus saman ikäisestä työvoimasta, % (*Hyvinkää, Järvenpää, Kerava, Nurmijärvi, Tuusula)	31.12.2021: Jpää 9,4 %; *Keski-Uusimaa ka. 9,3 %	9 %	8,5 %		
Työpaikkaomavaraisuusaste, %	2020: 65 %	69 %	73 %		
Yksityisten työpaikkojen määrän kasvu, %	2020: 9100 yks. työpaikkaa	1,5 %/v (9950)	1.5 %/v (10400)		
Järvenpään koulutustaso (Tilastokeskus) 1) Perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittaneiden osuus 15-vuotta täyttäneestä väestöstä, % 2) Korkeakoulu- tai tutkija-asteen suorittaneiden osuus 20-vuotta täyttäneestä väestöstä, %	31.12.2020: 1) 74,9 % 2) 26,4 %	1) 77 % 2) 28,5 %	1) 79 % 2) 30,5 %		
Järvenpään Opiston opiskelijamäärä, kurssilaiset	2022: 9400 kurssilaista	11600	12800		
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	2023	2024	2025	2026	Vastuu
Kasvatamme perheasuntojen määrää vuosittain.	x	x	x	x	KAUKE-johtaja
Pienennämme kaupunki-infran korjausvelkaa.	x	x	x	x	KAUKE-johtaja
Houkuttelemme kaupunkiin työpaikkoja synnyttäviä yrityksiä.	x	x	x	x	KAUKE-johtaja
Järjestämme tuloksellisia osaamisen kehittymistä ja työllistymistä edistäviä palveluja.	x	x	x	x	HYVO-johtaja

J3: Yksilöllinen huomioiminen

Strategisen päämäärän mittarit	Lähtötaso	Tavoite 2026	Tavoite 2030		
Kelpoisen henkilöstön osuus perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen henkilöstöstä, % (pl. ohjaajat/avustajat/hanketyöntekijät/sivutoimiset tuntiopettajat)	20.9.2021: PO 87 % 30.4.2021: VAKA 91 %	PO 90 % VAKA 93 %	PO 93 % VAKA 95 %		
Lapseni oppimista tuetaan riittävästi, ka. 1-5 (perusopetuksen huoltajakysely)	2021: 3,8	4,0	4,3		
Lapseni kasvua, kehitystä ja oppimista tuetaan riittävästi ja oikea-aikaisesti, ka. 1-5 (VAKAn huoltajakysely)	2022: 4,3	4,5	4,7		
Positiivinen mielenterveys-mittarin pistemäärä asteikolla 7-35p, ka. (Terve Suomi)	2020: 24,1	25	26		
Elämänlaatunsa hyväksi tuntevien osuus, % (Terve Suomi)	56,5 %	60 %	65 %		
Tyytyväinen elämäänsä, % *PO 4. ja 5. lk Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % *PO 8. ja 9. lk; lukio; aol (Kouluterveyskysely)	2021: 83,4 %; 64,7 %; 69,3 %; 68 %	85 %; 66 %; 70 %; 70; %	86 %; 70 %; 72 %; 72 %		
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	2023	2024	2025	2026	Vastuu
Ketteriä palvelurakenteita ja prosesseja vahvistetaan oikea-aikaisen tuen mahdollistamiseksi.	x	x	x	x	OPKA-johtaja
Varhaisen tuen osaamista ja ennaltaehkäiseviä palveluita vahvistetaan opetuksen ja kasvatuksen palveluissa. Tuen tarpeen alkuvaiheessa yleisellä tuella pystytään vastaamaan laajasti ja oikea-aikaisesti tuen tarpeisiin.	x	x	x	x	OPKA-johtaja
Lasten varhaista tukea edistetään kouluttamalla henkilöstöä ja rekrytoimalla kelpoisia työntekijöitä.	x	x	x	x	OPKA-johtaja
Järjestämme ohjausta ja neuvontaa sitä tarvitseville mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.	x	x	x	x	HYVO-johtaja
Kansallisen lapsistrategian tuloksia, hankkeita ja rahoitusmahdollisuuksia hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan tukemaan kaupungin HYTE-työtä.	x	x	x	x	HYVO-johtaja
Painotetaan lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvoinnin sekä lastenoikeuksien teemoja osana Terve kunta -verkoston toimintaa.	x	x	x	x	HYVO-johtaja

P1: Viisas ja oikea-aikainen toiminta

Strategisen päämäärän mittarit	Lähtötaso	Tavoite 2026	Tavoite 2030		
Järvenpäässä pyritään ottamaan kaupunkilaiset mukaan kaupungin kehittämiseen, ka. 1-5 (Imagotutkimus)	v. 2021: 3,04	3,3	3,7		
Olen järvenpääläisenä tyytyväinen kunnan päätöksentekoon, ka. 1-5 (Imagotutkimus)	Uusi mittari	3,3	3,7		
Arkielämän asioiden hoito Järvenpäässä sujuu hyvin ja helposti, ka. 1-5 (Imagotutkimus)	3,85	4,0	4,3		
Asiakastyytyväisyys sähköisen asioinnin palveluihin, kokonaisarvosana (Net Promoter Score)	uusi mittari (kehittelyssä)	70% maksimiarvosta	80 % maksimiarvosta		
Niiden osuus, jotka ovat tyytyväisiä asuinalueensa olosuhteisiin, % (Terve Suomi)	85,1 %	85,5 %	86 %		
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	2023	2024	2025	2026	Vastuu
Toimintatavat keskitetyissä palveluissa ovat tarkoituksenmukaiset ja sujuvat.	x	x			hallintojohtaja
Sähköistetään valikoidut asiointipalveluprosessit (Digitaaliset palvelut)	x	x	x	x	hallintojohtaja
Kaupungin toiminnasta tuotettua tietoa hyödynnetään johtamisen ja arjen ratkaisujen pohjana	x	x	x	x	tietohallintojohtaja
Lasten asemaa vahvistetaan kehittämällä lapsivaikutusten ennakoarviointia ja järjestämällä LAVA-koulutusta.	x	x			hallintojohtaja
Henkilöstön osaamista vahvistetaan suhteessa asetettuihin tavoitteisiin ja tulevaisuuden vaatimuksiin.	x	x	x	x	henkilöstöjohtaja

T1: Vastuullisuus ratkaisuisissa

Strategisen päämäärän mittarit	Lähtötaso	Tavoite 2026	Tavoite 2030		
Taseen kertynyt ylijäämä, e/asukas (*saattavat tarkentua 28.11.2022 kaupunginhallitukseen)	TP2021: 315 (yht. 14,2 Me)	400 (yht. 20 Me)	520 (yht. 28 Me)		
Lainamäärä, e/asukas (*saattavat tarkentua 28.11.2022 kaupunginhallitukseen)	TP2021: 4793 (yht. 216,8 Me)	6350 (yht. 317 Me)	5550 (yht. 298 Me)		
Tuusulanjärven veden laatu	2019: tyydyttävä	tyydyttävä+	hyvä		
Alueellinen viherkerroin	uusi mittari	työkalun käyttöönotto	riittävä viherinfra varmistettu		
HYTE-kerroin, e/asukas (Sotkanet)	2021: 17,8 e/asukas	+ 10 %	+ 10 %		
Kaupungin toiminnassa syntyvät sekajätteet (Ympäristövahti), %	2021: 1042 tonnia	- 5 % (990 t)	- 4 % (950 t)		
Kaupungin toiminnassa syntyvät biojätteet (Ympäristövahti), %	2021: 160 tonnia	- 5 % (152 t)	-4 % (146 t)		
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	2023	2024	2025	2026	Vastuu
Edistämme vähäpäästöistä rakentamista ja liikkumista elinkaari huomioiden.	x	x	x	x	KAUKE-johtaja
Edistämme ympäristöystävällisen teknologian ja energian hyödyntämistä.	x	x	x	x	KAUKE-johtaja
Resurssiviisauden tiekartan mukaiset toimenpiteet etenevät.	x	x	x	x	KAUKE-johtaja
Kaupungin tilaomistukset perustuvat laadittavaan kiinteistöohjelmaan.	x	x			Talousjohtaja
Tilatehokkuus paranee.	x	x	x	x	Talousjohtaja
Edistämme hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman toimenpiteitä.	x	x	x	x	HYVO-johtaja

H1: Onnistumisia ja iloa mahdollistava työyhteisö

Strategisen päämäärän mittarit	Lähtötaso	Tavoite 2026	Tavoite 2030		
Ongelmatilanteessa saan tukea toisilta, ka. 1-5 (TYHY-kysely)	Uusi mittari	4	4,5		
Olen innostunut työstäni: muutaman kerran viikossa tai päivittäin, % (TYHY-kysely)	2020: 81 %	85%	90 %		
Voin vaikuttaa työtäni koskeviin asioihin, ka. 1-5 (TYHY-kysely)	2020: 3,6	4	4,3		
Työyhteisömme työskentelee tavoitteellisesti ja tuloksellisesti: melko tai täysin samaa mieltä, % (TYHY-kysely)	2020: 81,8 %	85%	88 %		
Suosittelisi nykyistä työpaikkaa tuttavalle, % (TYHY-kysely)	2020: 74,2 %	75 %	80 %		
Järvenpään kaupunki on tai olisi houkutteleva työnantaja, ka. 1-5 (Imagotutkimus)	2021: 2,89	3,5	3,8		
Terveysperusteiset poissaolot, kalenteripäivää vuodessa/työntekijä (palkkajärjestelmä)	2020 13,6; 2021 12,6	11,5	10,5		
Olen tyytyväinen koko organisaation johtamistapaan % (TYHY-kysely)	2020: 3,2	3,5	3,8		
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	2023	2024	2025	2026	Vastuu
Työssä on aiempaa terveellisempää ja turvallisempää			x		Henkilöstöjohtaja
Tavoitteellinen ja tuloksellinen työskentely vahvistuu yhteisellä tekemisellä	x	x	x	x	Henkilöstöjohtaja
Yhteisöohjautuvuuden toimintamalleja kehitetään	x	x			Henkilöstöjohtaja
Yhteistyö kaupunkikonsernissa vahvistuu		x	x		Henkilöstöjohtaja

KEHITYSNÄKYMÄT

Järvenpään toimintaympäristö

Järvenpään väestö on viime vuosina kasvanut nopeaa tahtia ja kasvun odotetaan jatkuvan nopeana myös talousohjelmakaudella. Väkiluku oli vuoden 2021 lopussa 45 226 henkilöä. Kasvu kohdistuu erityisesti vanhempiin ikäluokkiin. Syntyneiden määrä jää aikaisempaa matalammaksi, joten alle kouluikäisten määrä kasvaa maltillisesti talousohjelmakaudella ja kouluikäisten määrä palautuu 2026 taloussuunnittelukauden loppuksi vuoden 2021 tasolle.

Väestöennuste MDI syksy 2020-26 ikäryhmittäin

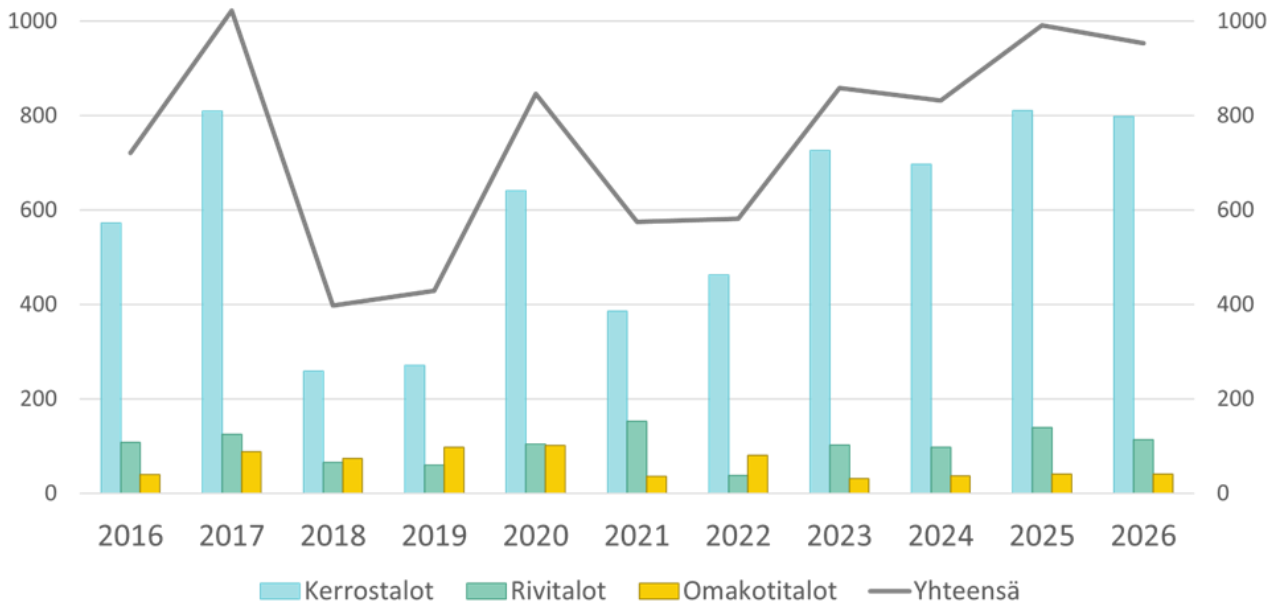
Ikä	v 2020	v 2021	enn 2022	enn 2023	enn 2024	enn 2025	enn 2026	Muutos 2021-26
0-6	3 266	3 263	3 257	3 210	3 230	3 300	3 378	115
7-15	4 689	4 769	4 881	4 963	4 893	4 826	4 775	6
16-18	1 519	1 606	1 630	1 600	1 698	1 761	1 826	220
19-64	26 583	26 833	27 398	27 895	28 310	28 845	29 310	2 477
65-74	5 199	5 226	5 333	5 308	5 343	5 434	5 542	316
75+	3 199	3 529	3 838	4 159	4 450	4 722	4 988	1 459
Yhteensä	44 455	45 226	46 338	47 136	47 923	48 889	49 819	4 593
Muutos	744	771	1 112	798	787	966	930	
Muutos-%	1,7 %	1,7 %	2,5 %	1,7 %	1,7 %	2,0 %	1,9 %	

Järvenpään väkiluku kasvoi vuonna 2021 1,7 %. Myös kuluvana vuonna kasvu on ollut nopeaa. Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan väestö oli syyskuun loppuun mennessä kasvanut 388:lla eli 0,9 %. Samalla vauhdilla jatkuessaan koko vuoden väestönkasvu olisi 517 asukasta eli 1,1 %, mikä on alle puolet syksyllä täsmennetystä 2022 väestösuunnitteesta. Poikkeama johtuu ukrainalaisista, joita tämänhetkisen tiedon mukaan on kunnassa noin 600 ja jotka on lisätty suunnitteeseen käsin.

Asuntoja on valmistunut vuosina 2016-19 keskimäärin yli 640 vuodessa. MAL-sopimuksessa sopimuskauden ensimmäisen nelivuotisjakson 2020-23 asuntotuotantotavoitteena on Järvenpäässä 566 asuntoa vuodessa. Valtion tukeman korkotukituotannon osuus kokonaistavoitteesta on 20 %, joista puolet tulee toteutua valtion tukemana tavallisena 40-vuotisena korkotukivuokra-asuntotuotantona ja erityisryhmien vuokra-asuntotuotantona. Korkeiden ja rakennuskustannusten nousu sekä kuluttajien heikentynyt usko omaan talouteen tulee haastamaan asuntotuotannon edellytyksiä koko Suomessa, millä tulee olemaan rakentamista hillitsevä vaikutus myös Järvenpäässä. Nopeasti heikentynyt asuntomarkkina vaikeuttaa hankkeiden suunnitelman mukaista läpivientiä ja sillä voi olla vaikutuksia Järvenpään asuntotuotantovolyymiin ja edelleen Järvenpään väestökasvuun.

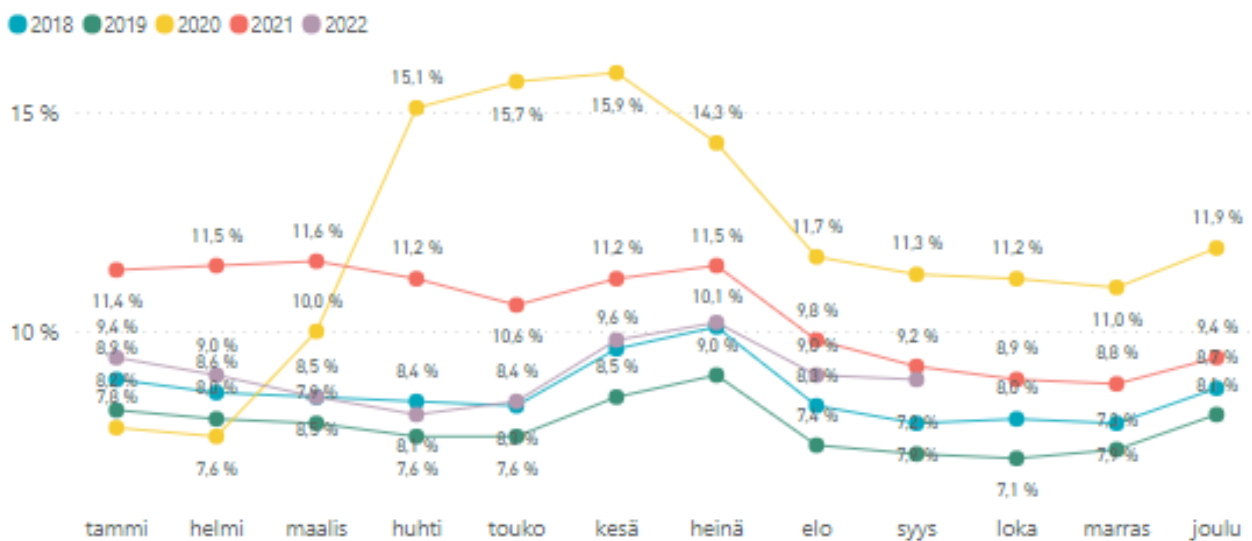
Asuntotonttien myynti on ylittänyt vuoden 2022 tavoitteet, mutta yritystonttien myynti on hidastunut merkittävästä sen jälkeen, kun Boogien yritysalueen tontit saatiin myytyä. Näkymä yritystonttien myynnissä on kuitenkin hyvä tuleville vuosille.

Asuntotuotanto 2016-2021 ja rakentamistapaennuste 2022-2026 talotyypeittäin

Järvenpään työttömyys on tasaantunut koronavuosien pahimmillaan yli 15 % työttömyysluvuista alle 10 prosenttiin. Vuoden 2021 lopussa Järvenpään työttömyysaste oli 9,4 %. Syyskuussa 2022 Järvenpään työttömyysaste oli 8,9 % ja työttömiä työnhakijoita noin 2100, mikä on 55 vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Myös pitkäaikaistyöttömien ja yli 50-vuotiaiden määrä on laskenut. Syyskuussa 2022 pitkäaikaistyöttömiä oli 843, mikä on 41 vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Sen sijaan nuorisotyöttömyys eli alle 25-vuotiaiden ja ulkomaalaisten työttömyys ovat hieman nousseet vuoden takaisesta.

Työttömyysaste

Henkilöstöpolitiikka

Järvenpään kaupungin henkilöstöpolitiikka perustuu kaupungin strategiaan. Järvenpään kaupunki haluaa työnantajana olla arvojensa mukainen: oikeudenmukainen, rohkea ja vastuullinen. Tavoitteenamme on onnistumisia ja iloa mahdollistavat työyhteisöt. Johtamisen ja esihenkilötyön osaaminen ja sen kehittäminen on jo vuosia muodostanut vankan perustan kaupunkimme onnistumiselle sekä palvelutuotannon järjestämisessä, että henkilöstön työhyvinvoinnin johtamisessa. Tulevina vuosina jatkamme strategian mukaisesti yhteisöohjautuvuuden ja valmentavan johtamisen edistämistä organisaatiossamme. Laadukkaan ja oikea-aikaisen työkykyjohtamisen merkitys korostuu arjessa psykososiaalisten kuormitustekijöiden kasvaessa.

Kaupungin työntekijöiden määrä oli 31.12.2021 1582 työntekijää. Työntekijöistä suurin osa sijoittuu varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen (noin 2/3).

Yleinen taloustilanne

Maailmantalouden näkymät ovat olleet viime vuosina myllerryksessä koronan, raaka-ainepulan, nopean inflaation, nousevien korkojen sekä Venäjän hyökkäyssodan vuoksi. Ennustelaitosten arviot lähivuosien kehityksestä ovat viime kuukausina heikentyneet, vaikka kuluvan vuoden kehitys onkin osoittautunut yllättävän suotuisaksi niin talouden, tuotannon kuin työllisyyskehityksenkin valossa.

Maailmantalouden kasvu jatkuu mutta hitaammin. Kasvun arvioidaan yltävän kuluvana vuonna noin 3 prosenttiin. Tulevina vuosina maailmantalouden volyymikasvu jatkaa noin 2–3 prosentissa, joskin vallitsevan epävarmuuden ja poikkeuksellisen talouskehityksen seurauksena riski heikommasta kehityksestä leijuu kaikkien maailman merkittävien talousalueiden yllä. Kasvuennusteet vaihtelevat maittain hyvin paljon ja usein eri syistä. Yhdysvalloissa työmarkkinat on kireät, inflaatio korkealla ja talous ylikuumentunut. Kiinan talouskasvua rasittavat koronasulut ja kiinteistösektorin ongelmat. Euroopassa erityisesti Saksa, Itävalta ja Italia kärsivät energiakriisistä. Euroalueella kuluttajien ja yritysten luottamus on alamaissa. Talvesta odotetaan vaikeaa, ja ajoittain suhdannekehitys voi käydä teknisessä taantumassa. BKT:n kasvun 2023–2024 odotetaan kuitenkin yltävän noin prosenttiin, ja työmarkkinat ovat pysytelleet vahvoina.

Euroalueella ja Yhdysvalloissa rahapolitiikkaa on kiristetty ja korot ovat nousseet voimakkaasti. Ekonomistit arvioivat, että hintojen nousuvauhti lähentelee huippuaan ja taittuu talven aikana. Paluu noin kahden prosentin tavoiteinflaatioon vie kuitenkin vuosia.

Valtionvarainministeriö arvioi syksyn talouskatsauksessaan Suomen talouden kasvavan arviolta 1,7 % vuonna 2022 (VM talouskatsaus 19.9.2022). Tunnuslukuja on kannatellut palvelualojen vahva elpyminen koronakuopasta ja työllisyyden pysyminen ennätystasolla.

Venäjän hyökkäyssota on nostanut energian, raaka-aineiden sekä ruuan hintoja hyvin nopeasti, ja keskuspankit ovat reagoineet inflaation kiihtymiseen useilla ohjauksikon nostoilla. Yleinen epävarmuus, ongelmat energiamaarkkinoilla, nopea inflaatio, poikkeuksellisen voimakkaasti heikkenevä ostovoima ja nousevat korot tulevat leikkaamaan kulutusta ja investointeja. Valtionvarainministeriön arvion mukaan bruttokansantuotteen kasvu hidastuu 0,5 prosenttiin 2023 ja vuosina 2024–26 bruttokansantuotteen arvioidaan kasvavan 1,4–1,5 prosenttia.

Taloukskasvun hidastumisen odotetaan lisäävän työttömyyttä jo loppuvuoden aikana. VM ennakoi työttömyysasteen ennakoitaan kohoavan hieman 6,7 prosenttiin. Mikäli työmarkkinoiden kohtaantongelmat ja työvoiman saatavuus eivät estä työmarkkinoiden toimivuutta, laskee työttömyysaste 6,5 prosenttiin vuonna 2024.

Riskit heikommasta talouskehityksestä vuoden 2023 aikana ovat kuitenkin suuret ja useat ennustelaitokset ovat jo ennakoineet taantumaa. Venäjän sodan laajeneminen, vakava energiakriisi Euroopassa ja inflaation pysyminen odotettua korkeammalla myös 2023, mahdollinen hinta-

palkkakierteen käynnistyminen työmarkkinoilla heikentyneen ostovoiman taklaamiseksi loisivat kaikki uusia ongelmia kulutus- ja investointinäkyville, kuten Kuntaliiton Punakallio blogissaan (17.10.2022) toteaa.

Julkisen talouden tulojen ja menojen välillä vallitsee rakenteellinen epätasapaino. Väestön ikääntyminen on viimeisen kymmenen vuoden aikana lisännyt eläkemenoja ja luo edelleen merkittäviä paineita julkisen talouden kestävyysasteen pidemmällä aikavälillä. Valtiovarainministeriö arvioi kestävyysvajeen olevan noin 9 miljardia eli 3 % bruttokansantuotteesta 2026.

Ensi vuodesta lähtien Suomen julkisyhteisöjen rakenne muuttuu, kun sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämismäärä siirretään kunnilta hyvinvointialueille. Tämä helpottaa kuntien rakenteellisia, väestön ikääntymisestä johtuvia menopaineita, mutta kuntatalous pysyy silti alijäämäisenä. Myös hyvinvointialueet aloittavat toimintansa alijäämäisinä.

Julkisen velka suhteessa bruttokansantuotteeseen kohosi korkealle tasolle covid-19-epidemian seurauksena. Velkasuhde alkaa kivuta uudelleen ylöspäin vuodesta 2023 lähtien. Julkisen talouden alijäämien lisäksi velkasuhdetta kasvattavat lähivuosina korkomenot.

Keskeiset ennusteet 2019-25 (lähde: VM Taloudellinen katsaus syksy 2022)

Kansantalouden tunnusluku	2019	2020	2021	2022E	2023E	2024E	2025E	2026E
BKT:n arvo, mrd. euroa	240	236	251	269	279	289	299	310
BKT, määrän muutos, %	1,2	-2,9	3,0	1,7	0,5	1,4	1,5	1,4
Työttömyysaste, %	6,7	7,7	7,7	6,6	6,7	6,5	6,4	6,3
Työllisyysaste (15-16-vuotiaat), %	71,6	70,7	72,3	73,9	73,8	74,1	74,4	74,7
Kuluttajahinnat, muutos %	1,0	0,3	2,2	6,5	3,2	1,8	1,9	2
Yleinen ansiotaso, muutos %	2,1	1,9	2,4	2,6	3,5	3	3	3
Kuntien ansiotaso, muutos %		2,1	2,3	2,3	3,8	3,8	4,4	4
Peruspalvelujen hintaindeksi, muutos %		1,1	2,4	3,8	3,8	3,3	3,8	3,7
Julkisyhteisöjen bruttovelka BKT:sta	64,9	74,8	72,3	71,2	72,7	74,1		
Lyhyet korot (euribor 3kk)	-0,4	-0,4	-0,5	-0,1	1,3	1,5		
Pitkät korot (valtion obligaatiot, 10v)	0,1	-0,2	-0,1	1,4	1,8	2		

Koko kuntatalouden vuosikate oli vuoden 2020 tapaan poikkeuksellisen vahva myös 2021. Vuosikate kattoi sekä poistot että nettoinvestoinnit, vaikka se heikkenikin edellisvuodesta reilulla 100 milj. eurolla. Vuosikatteen vahvana pysymisen taustalla oli toimintakatteen maltillinen kasvu, verotulojen voimakas kasvu ja valtion koronaepidemiaan liittyvä mittava tukipaketti. Tilikauden tulos oli lähes edellisvuoden 1,6 mrd. euron tasolla. Myös kuntakonsernien tulokset olivat erittäin hyviä.

Valtiovarainministeriön arvioi kuntatalouden toteutuvan myös 2022 osalta hyvänä. Ennusteen mukaan verotulojen hyvä kasvu pitää vuosikatteen likimain vuoden 2021 tasolla ja toiminnan ja investointien rahavirta kääntyy positiiviseksi. Lukuihin vaikuttaa Helsingin kaupungin liikennelaitoksen (HKL) yhtiöittäminen, joka vahvistaa toiminnan- ja investointien rahavirtaa kertaluonteisesti lähes 700 milj. eurolla. Lisäksi vuonna 2022 useat kunnat ovat hyvinvointialueuudistuksen alla tehneet kiinteistöihin liittyviä omaisuusjärjestelyjä, jotka saattavat vaikuttaa myönteisesti tilikauden tulokseen. Epävarmuutta tulokseen aiheuttavat sotemenojen nopea kasvu sekä koronasta aiheutuvat menot sekä epidemian hoitoon liittyvien menojen korvausten täsmentymättömyys. Joka tapauksessa valtiovarainministeriön arvio vaikuttaa varsin positiiviselta, kun sitä vertaa kuntien omiin ennusteisiin vuoden 2022 taloudesta.

Vuosi 2023 näyttää kuntataloudessa tunnuslukujen perusteella ennätyksellisen vahvalta, koska sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävät ja menot siirtyvät hyvinvointialueille, mutta soteuudistuksen kuntien verotuloja leikkaava vaikutus ei näy vielä täysimääräisesti kunnallis- ja yhteisöverotuloissa. Myös valtionosuusrahoitus on vuodelle 2023 mitoitettu lopullista korkeammaksi vuoden 2021 sotemenoihin saatujen koronakompensaatioiden perusteella, vaikka näkymä sotemenojen 2022 toteumiin johtaa hyvin erilaisiin lopullisiin lukemiin.

Hyvinvointialueuudistuksen seurauksena kuntien menojen kasvupaine helpottuu, kun nopeimmin kasvavat menot siirtyvät pois kuntien vastuulta. Kuntien tehtävät painottuvat uudistuksen jälkeen entistä vahvemmin varhaiskasvatukseen ja opetukseen, joiden palveluntarve vähenee koko maan tasolla syntyvyyden laskun vuoksi. Vuosikate riittää painelaskelmassa kattamaan poistot kaikkina tarkasteluvuosina. Kuntatalouteen jää kuitenkin sote-uudistuksen jälkekin menojen ja tulojen välinen rakenteellinen epätasapaino, ja kokonaismenot pysyvät vuosina 2024–2026 hieman tuloja suurempina. Lisäksi sote- ja pelastustoimen palveluiden siirtyessä hyvinvointialueille kuntien mahdollisuudet tasapainottaa talouttaan menoja sopeuttamalla kaventuvat. Samanaikaisesti investointitarpeet pysyvät mittavina muun muassa rakennuskannan iän, muuttoliikkeen ja toimintaympäristön muutosten vuoksi. Tuottavuutta ja tehokkuutta lisäävien rakenteellisten uudistusten tarve säilyy siten sote-uudistuksen jälkekin.

Kuntatalouteen ei kohdistu vuonna 2023 juurikaan pysyviä uusia tai laajenevia tehtäviä. Varhaiskasvatusmaksuja ollaan alentamassa, jolloin kuntien asiakasmaksut pienenevät kaikkiaan vuositasolla 70 milj. euroa. Valtio korvaa vuonna 2023 tapahtuvat veroperustemuutosten vaikutukset, varhaiskasvatusmaksujen tuottomenetyksen sekä sotaa pakenevien ukrainalaisten palveluiden kustannukset. Kompensaatiot kohdennetaan kuntiin laskennallisesti eli ei aiheutuvien kustannusten tai tulomenetysten mukaisesti.

Myös Kuntatalouteen kohdistuu lähivuosina merkittäviä kustannusten nousupaineita. Pääosin nousupaine aiheutuu sovitusta kolmivuotisesta palkkaratkaisusta, jonka seurauksena työvoimakustannukset nousevat vajaa 9 prosenttia. Tämän lisäksi nousevat korkomenot ja muiden kustannusten nousu tuottavat kunnille kovia kustannuspaineita. VM:n arvion mukaan kuntatalouden toimintamenot kasvavat vuosittain keskimäärin 2,9 prosenttia ja toimintatulot keskimäärin 0,7 prosenttia vuosina 2024–2026. Toimintamenojen kasvuvauhti jää peruspalvelujen hintaindeksin kehitystä maltillisemmaksi, koska palvelutarve varhaiskasvatuksen ja koulutuksen palveluissa vähenee. Kuntien oletetaan pystyvän sopeuttamaan toimintamenoja palvelutarpeen mukaan pienentyvissä palveluissa.

Kuntien verotulot laskevat vielä vuonna 2024, koska sote-uudistuksen täysimääräinen vaikutus kuntien verotuloihin näkyy viiveellä verovuoden verojen kertyessä useamman kalenterivuoden aikana. Verorahoitus kasvaa keskimäärin 3,0 prosenttia vuodessa 2025–2026.

Kuntatalouden lainakannan kasvuvauhti hidastuu. Lainakanta kasvaa vuoteen 2026 mennessä noin 21,1 mrd. euroon. Nouseva korkotaso kiristää velkaantunutta kuntataloutta. Kokonaisuutena laskennallinen kunnallisveroprosentin korotuspaine pysyy Valtionvarainministeriön laskelmissa suurimmassa osassa kuntia maltillisella tasolla.

Kaupungin tulosenuste vuodelle 2022 on selvästi alijäämäinen. Alijäämä aiheutuu kokonaisuudessaan sosiaali- ja terveystalouden talousarvion ylittymisestä lähes 21 miljoonalla eurolla. Tulosenustetta parantaa talousarviota parempina toteutuvat verotulot, mutta ne jäävät oleellisesti sotemenoylytystä maltillisemmiksi.

Kaupungin taseen kertynyt ylijäämä vuoden 2021 lopussa oli 14,2 miljoonaa euroa. Vuoden 2022 lopussa viimeisimmän tilinpäätöksen toteutuessa ylijäämä muuttuu 0,6 miljoonaa euron alijäämäksi. Ennusteessa on huomioitu Keusoten palkkamenojen takautuvaa harmonisointia korkeimpiin palkkoihin vuosilta 2021-22, mikä aiheuttaa Järvenpäälle arviolta 6,3 Me ylimääräisen menokirjauksen vuodelle 2022 muun 14,6 miljoonan sotemenoylytyksen lisäksi. Kaupungille syntyy näin ollen kuntalain 110 § mukainen alijäämän kattamisvelvoite. Mikäli alijäämää ei katettaisi lain asettamassa määräajassa kaupunki joutuisi lopulta Kuntalain 118 § mukaiseen erityisen vaikeassa tilanteessa olevan kunnan arviointimenettelyyn.

Vuonna 2023 kaupungin tulos on kuitenkin selvästi ylijäämäinen. Sosiaali- ja terveys- sekä pelastustoimen menot poistuvat kaupungin budjetista hyvinvointialueen toiminnan käynnistyessä

1.1.2023. Myös kaupungin sotepalveluihin kohdentuvat valtionosuudet siirtyvät maksettavaksi hyvinvointialueelle, kunnallisverotuloprosentti putoaa 7,61 %-yksikköön ja 2023 kertyvistä yhteisöverotuloista kolmannes siirtyy hyvinvointialueen tuloksi. Ylijäämä on 2023 poikkeuksellisen korkea, koska verotuloja kertyy vielä aiemmilta vuosilta korkeammilla prosenteilla. Verotulot vastaavat uusia veroperusteita vasta vuonna 2025. Lainamäärä ei vuonna 2023 juurikaan muutu poikkeuksellisen rahoitustilanteen vuoksi, vaikka nettoinvestoinnit ovat edelleen korkealla tasolla.

Ilman veroperustemuutoksia kaupungin tulos kääntyy uudelleen alijäämäiseksi 2024, vaikka talousohjelma sisältää merkittävän määrän aiemmin sovittuja sopeutustoimenpiteitä. Valtionosuusleikkausten seurauksena tulokseen on syntymässä pysyvä rahoitusvaje, joka on talousohjelmassa katettu korottamalla kunnallisveroprosenttia vuodesta 2024 alkaen 0,6 %-yksiköllä. Lopulliset päätökset vuoden 2024 veroperusteista tehdään syksyllä 2023, jolloin on käytettävissä tiedot hyvinvointialueuudistuksen lopullisista vaikutuksista kuntien valtionosuusrahoitukseen. Lainamäärä kasvaa talousohjelmakaudella lähes 317 miljoonaan euroon ja kääntyy sen jälkeen laskevalle uralle.

Tilikauden yli/alijäämän arvioidaan toteutuvan seuraavasti:

	1000e	TP 2021	TPE 2022	KJ TA 2023	2024	2025	2026
Tilikauden yli/alijäämä		3 483	-14 800	14 081	3 452	1 978	1 021
Taseen kumulatiivinen yli-/alijäämä		14 230	-570	13 511	16 963	18 941	19 963
Kumulatiivinen yli-/alijäämä, €/asukas		315	-12	287	354	387	401

TALOUSSUUNNITTELUN PERUSTELUT

Talouden suunnittelussa lähtökohtana ovat strategiassa kaupungin toiminnalle asetetut pitkän aikavälin tavoitteet. Talousarviossa ja -suunnitelmassa otetaan huomioon koko kuntakonserni niin, että tytäryhteisöjen toiminta ja talous kytketään tavoitteiden avulla tiiviisti kunnan strategiaan.

Sote-uudistus on huomioitu vuoden 2023 verorahoitus- ja toimintamenolaskelmissa. Kunnilta siirretään kunnallisveroa 12,64 %-yksikköä hyvinvointialueiden tehtävien rahoitukseen sosiaali- ja terveyspalveluihin kohdistuvien valtionosuuksien, verotulomenetysten kompensatioiden ja yhteisövero-osuuksien (1/3-osa) lisäksi. Samassa yhteydessä kaupungilta poistuvat sosiaali- ja terveyspalvelujen, pelastustoimen ja oppilashuollon psykologi- ja kuraattoripalvelujen järjestämismenot sekä osuus verotuskustannuksista.

Valtiovarainministeriön syyskuussa 2022 julkaiseman kuntien rahoituslaskelman perusteella muutos parantaa esitetyn tuloleikkauksen ja menopoistuman mukaisesti toteutuessaan laskennallisesti Järvenpään taloustilannetta 25 €/asukas vuonna 2027. Laskelman siirtyvät kulut perustuvat vuoden 2021 tilinpäätökseen ja vuoden 2022 talousarvioon. Vuoden 2022 Keusoten maksuosuudet ovat kuitenkin tämänhetkisen arvion perusteella ylittämässä alkuperäisen talousarvion lähes 21 miljoonalla eurolla, jolloin siirtyvät kustannukset ovat todellisuudessa laskelmaa suuremmat. Vaikka veroprosenttileikkauksella siirrettävät tulotkin ovat arvioitua suuremmat, Järvenpäältä poistuvat menot tulevat ylittämään merkittävästi poistuvat tulot. Näin ollen kaupungin valtionosuuksista leikataan pysyvästi vuodesta 2023 alkaen 60 % tulojen ja menojen erotuksesta ja sen lisäksi laskennallista tasapainon muutosta katetaan maksamalla vuosittain siirtymätasausa. Siirtymätasaus pienenee vuosittain, kunnes vuonna 2027 ollaan tilanteessa, jossa siirtymätasaus on tasolla, jolla järvenpääläistä kohden saavutetaan uudistuksen sallittu maksimivaikutus 60 euroa/asukas.

Lopulliset laskelmat tarkentuvat vielä syksyllä 2023, mikä heikentää taloussuunnitelmavuosien arvioiden luotettavuutta ja voi merkittävästi muuttaa kaupungille maksettavaksi jääviä valtionosuustasauksia.

Verotulot

Hyvinvointialueuudistuksen asettamista rajoituksista johtuen veroprosentteihin ei ole esitetty korotuksia vuodelle 2023, eikä siihen verotulojen kertymäviiveestä johtuen ole vuodelle 2023 myöskään tarvetta. Kaupungin taseen kertynyt ylijäämä on kuitenkin vähäinen ja tulo- ja menotasapaino hyvinvointialueuudistuksen jälkeen 2024 alkaen on epäsuhdassa, joten talouden tasapainottamiseksi veroprosentteja on alustavasti esitetty korotettavan vuodesta 2024.

Kaupunginvaltuusto päättää veroperusteista erikseen vuosittain marraskuussa tavanomaisesti talousarviokäsittelyn yhteydessä. Kuluvana vuonna valtuusto hyväksyi vuoden 2023 veroperusteet 14.11.2022 § 87 seuraavasti. Talousohjelmassa on ennakoivasti esitetty suunnitelmavuosille 0,6 %-yksikön korotusta kunnallisveroon, jolla katetaan leikkaantuvien valtionosuuksien aiheuttamaa rahoitusvajetta.

VEROPROSENTIT %	Vaihteluväli	TPE 2022	TA 2023	2024	2025	2026
Tulovero		20,25	7,61	8,21	8,21	8,21
Kiinteistöverot:						
Yleinen	0,93-2,00	1,45	1,45	1,45	1,45	1,45
Vakituiset asuinrakennukset	0,41-1,00	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65
Muut asuinrakennukset	0,93-2,00	1,15	1,15	1,15	1,15	1,15
Rakentamattomat rakennuspaikat	2,00-6,00	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00
Yleishyödylliset yhteisöt	0,00 -	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50

Kunnallisverotulot ovat kuluvana vuonna toteutuneet yli odotusten palkkasummien kehittyessä odotettua paremmin, mikä nostaa myös tulevien vuosien kehitysarviota. Yhteisöveron kuluvan vuoden

kehitys on ollut jopa kunnallisveron kehitystä parempaa, mikä myös heijastuu myös tuleville vuosille. Kiinteistöverotuloissa verotuksen vaiheittaisen valmistumisen seurauksena kertymät ovat jääneet pysyvästi matalammiksi, kun osa verotuloista maksetaan vasta seuraavan vuoden puolella, vaikkakin siirtymä 2022 on tämän hetken arvion mukaan odotettua pienempi.

Talousohjelmakauden verotuloennusteet pohjautuvat Kuntaliiton veroennustekehikoihin ja niiden taustalla oleviin tietoihin järvenpääläisten veronmaksajien palkka-, eläke- ja muista veronalaisista ansiotuloista, kunnan alueella sijaitsevista verotettavista kiinteistöistä ja niiden verotusarvioista sekä järvenpääläisistä yrityksistä ja koko maan yritysten taloudellisesta tuloksesta.

Verotuloennustekehikkoa täsmennetään kaupungin omilla väestö- ja rakentamisennusteilla, jotta kaupungin kehitysodotukset saadaan huomioitua suunnitelmissa.

Kunnallisverotuloennuste laskee ensi vuonna noin 54 % johtuen hyvinvointialueuudistuksen veroprosentin leikkauksesta. Vuoden 2023 verotulot ovat veroprosenttiin nähden korkeat johtuen edeltävien vuosien korkeamman veroprosentin mukaan tilittyvistä ”verohännistä”. Verotulot kasvavat myös ansiotulojen suotuisasta kehityksestä ja kaupungin väestönkasvusta johtuen.

Taloussuunnitelmassa on esitetty ennakkollisesti 0,6 %-yksikön korotusta kunnallisveroon vuodesta 2024 eteenpäin kattamaan arvioidut hyvinvointialueuudistuksen tarkistettujen laskelmien mukaiset valtionosuuksista tehtävät leikkaukset. Veronkorotus lisää verotuloja vuosittain 6,5 – 7,8 M€ vuosina 2024-26. Kiinteistöveron kasvussa on huomioitu Kaupunkikehityksen arvio lähivuosien asunto- ja yritysraentamisesta. Vuoden 2022 kertymää pienentää kiinteistöverotuksen vaiheittaisen valmistumisen pysyväksi seuraukseksi jäänyt 6 % siirtymä tulevan vuoden maksatuksiin.

Sote-uudistus leikkaa myös yhteisöverojen kuntaryhmän osuudesta 1/3, mikä heikentää Järvenpään vuoden 2023 yhteisöverotuloja noin 27 % ja vuoden 2024 yhteisöveroja lähes 9 %. Myös yhteisöverojen osalta verotulojen kertymään vaikuttaa aikaisempien vuosien korkeamman ryhmäosuuden tuoma ”verohäntä”. Kuitenkin myös yhteisöverojen kehityksen ”verohäntää” lukuun ottamatta arvioidaan olevan suotuisaa vuoden 2022 kertymien perusteella.

Verotuloarvioihin on sisällytetty varovaisuutta talousohjeita hitaamman talouskehityksen ja väestönkasvun maltillistumisen sekä asuntomarkkinoiden hidastumisen varalta. Verotulojen ennakoita kehittyvän talousohjelmakaudella seuraavasti:

VEROTULOT 1000 €	TP 2021	TPE 2022	TA 2023	2024	2025	2026	Yht. 23-26
Kunnallisvero	194 498	203 510	94 087	95 842	100 471	103 485	393 886
, josta korotuksen osuus				6 486	7 547	7 774	21 807
Muutos-%		4,6 %	-53,8 %	1,9 %	4,8 %	3,0 %	
Yhteisövero	7 144	8 126	5 869	5 360	5 573	5 684	22 485
Muutos-%		13,7 %	-27,8 %	-8,7 %	4,0 %	2,0 %	
Kiinteistövero	16 758	17 956	17 885	18 148	18 399	18 649	73 081
Muutos-%		7,2 %	-0,4 %	1,5 %	1,4 %	1,4 %	
VEROTULOT YHTEENSÄ	218 400	229 592	117 841	119 351	124 442	127 818	489 452
Muutos-%		5,1 %	-48,7 %	1,3 %	4,3 %	2,7 %	

Valtionosuudet

Valtionosuuksiin vuonna 2023 tulee suuri muutos hyvinvointialueiden aloittaessa toimintansa, jolloin kuntien valtionosuuksista siirretään hyvinvointialueille noin kaksi kolmasosaa. Tämän lisäksi valtionosuuksiin vaikuttaa hyvinvointialueille siirtyvien kustannusten ja tuottojen tasapaino, jolloin siirtyvien kustannusten ylittäessä siirtyvät tuotot vähennetään 0,6 kertaisesti ylityksen määrä muutosrajoittimella ja järjestelmämuutoksen siirtymätasauksella rajataan kaupungin tasapainon muutos maksimissaan 60 €/as vuoteen 2027 mennessä.

Valtionosuuksien määrään vaikuttaa entiseen tapaan Järvenpään suhteellinen asemituminen koko maassa. Olennaisimpina tekijöinä valtionosuuksiin vaikuttavat väkiluvun ja ikärakenteen muutos sekä kuntien ja valtion välinen kustannusten jako. Ikärakenteen vaikutus valtionosuuksiin painottuu nuorempiin ikäluokkiin sote-erien poistuessa valtionosuuksista. Maksettavan valtionosuuden määrään vaikuttavat laskennalliset kustannukset, mahdolliset muutokset kuntien omarahoitusosuudessa (€/asukas) sekä verotulojen tasaus sekä uudet tehtävät, joiden aiheuttamia kustannuksia kompensoidaan kunnille valtionosuusjärjestelmän kautta.

Valtionosuusarvioina on käytetty viimeisintä Valtionvarainministeriön tuottamaa ennakkotietoa vuodelle 2023 ja VM:n kuntatalousohjelman painelaskurin pohjatietoja suunnitelmavuosille. Laskelmat perustuvat vuoden 2021 tilinpäätös ja vuoden 2022 talousarviotietoihin. Suunnitelmavuosien lukuihin on arvioitu Keusoten ilmoittamien talousarvion ylitysten vaikutukset valtionosuuksiin

Valtionosuudet pienenevät 58 % vuonna 2023 johtuen pääosin hyvinvointialueuudistuksen mukana siirtävistä eristä ollen ennakkollisen laskelman mukaan 18,7 miljoonaa euroa. Vuodelle 2024 valtionosuuksien arvioidaan laskevan vielä 58 % ollen 7,8 miljoonaa euroa. Arvoitu lasku on seurausta hyvinvointialueille siirtyvien tulojen ja kustannusten tarkistuksesta vuoden 2023 syksyllä tilinpäätösten mukaisiksi, jossa tämänhetkisen arvion mukaan ovat sotekustannukset tulevat ylittymään 21 miljoonaa euroa. Tämän takia suunnitelmavuosien valtionosuuksiin liittyy suurta epävarmuutta.

Valtionosuuksien arvioidaan toteutuvan seuraavasti:

VOS 1000 €	TP 2021	TPE 2022	TA 2023	2024	2025	2026	Yht. 23-26
Valtionosuudet	39 838	44 882	18 702	7 841	10 170	11 319	48 032
josta sote-erät			-4 455	-12 758	-12 124	-11 489	-40 826
Muutos-%		12,7 %	-58,3 %	-58,1 %	29,7 %	11,3 %	

Toimintatuotot ja -kulut

Jotta kaupungin talous saadaan tasapainoon, on toimintakatteen kehitys pystyttävä pitämään verorahoituksen kasvua maltillisempana. Sote-uudistus pienentää kaupungin toimintamenoja noin puoleen, jolloin mahdollisuudet toiminnan tasapainottamiseen vähenevät. Sote-uudistuksessa siirtyvien kustannusten ja tulojen epätasapaino vaikuttaa myös verorahoitukseen valtionosuuksia leikkaavasti.

Talousohjelmaan sisältyy merkittävä määrä aiemmin päätettyä toiminnan sopeutusvaateita, joilla kaupunkiin jäävän toiminnan toimintakatteiden alijäämän kasvu pysyy talousohjelmakauden alkuvuosina maltillisina. Vuoden 2020 talousarvion hyväksymisen yhteydessä hyväksyttiin rakenteellisia toimenpiteitä, joilla tavoiteltiin pysyvästi 10 % sopeutusta vuoden 2019 nettomenoista vuoden 2023 loppuun mennessä. Koronan seurauksena, keväällä 2021 käytyjen yt-neuvottelujen jälkeen päätettiin 11,7 miljoonan euron lisäsopeutuksesta vuosille 2021-23, jotta saatiin pidettyä tase ylijäämäisenä. Edelleen vuoden 2022 talousohjelmaan lisättiin 3 miljoonan euron lisäsopeutustavoitteet vuosille 2024-25 ylijäämän varmistamiseksi. Kuluvana syksynä lautakunnat ovat hakeneet toimintamenoista 1,5 % mahdollisia sopeutuskeinoja, joita ei kuitenkaan ole sisällytetty talousohjelmaan.

Verotulojen viiveellä toteutuvien tilitysten ansiosta kaupungin tulos on selvästi positiivinen vuonna 2023. Merkittävistä sopeustoimista huolimatta suunnitelmavuosilla kaupungin tulos painuu arvioiduista valtionosuusleikkauksista johtuen negatiiviseksi ilman veronkorotuksia.

Talousohjelmassa on huomioitu kesällä 2022 sovitut palkankorotukset. Henkilöstösivukulujen ja eläkemenoperusteisten maksujen muutokset on huomioitu laskelmissa ennakkotietojen mukaisesti. Poikkeuksellisiin hinnankorotuksiin liittyen talousarvioon on varattu noin 1,4 miljoonan euron lisämääräraha mm. energia, kuljetus- ja ateriapalveluihin liittyen.

Toimintatuotoissa ja -kuluissa on huomioitu em. rakenteellisten sopeutustoimenpiteiden aiheuttamat vaikutukset, lainsäädännön ja palvelutarpeen muutoksista aiheutuvat menopaineet ja -helpotukset sekä muut poikkeukselliset, yksittäisiin talousohjelmavuosiin ja tapahtumiin liittyvät kertaerät.

Palvelualueet

Palvelualueiden määrärahoissa on huomioitu vuoden 2022 talousarviomuutokset, joilla on vaikutusta myös taloussuunnitelmakaudella. Lisäksi palvelualueiden toimintakatteissa on huomioitu muutoksina:

- Opetuksen ja kasvatuksen palvelualueen määrärahoissa on varauduttu yläkoulun oppilasmäärän kasvuun, erityisen tuen palvelutarpeen kasvuun, palvelusetelien indeksikorotukseen, kolmiportaisen tuen järjestämiseen varhaiskasvatuksessa ja varhaiskasvatuksen lapsimäärän kasvuun.
- Kotikuntakorvaukset ja työmarkkinatuen kuntaosuudet on varattu talousohjelmaan viimeisimmän ennusteen mukaisesti koko talousohjelmakaudelle.
- Hyvinvoinnin palvelualueelle on lisätty määräraha keskusentän ylläpitokustannusten kasvuun.
- Kaupunkikehityksen määrärahoihin on poistettu HSL:n aiheuttama menolisäys (3,3 M€) vuodelta 2024 ja siirretty se alkamaan vuodesta 2025.
- Konsernipalveluihin on lisätty määrärahoja turvallisuus- ja valmiuspäällikön rekrytointiin, Microsoft-lisenssien tietoturvalaajennukseen, tietojärjestelmämuutoksiin ja osallistavaan budjetointiin. Lisäysten määrärahat on katettu palvelualueilta, jolloin muutoksilla ei ole nettovaikutusta kaupungin tulokseen. Lisäksi konsernipalveluiden määrärahaan on huomioitu verotuskustannusten kasvu ja 1,1 miljoonan euron lisäys aiemman eläkemenerusteisen maksun korvaavaan tasausmaksuun
- Konsernipalvelujen määrärahaan on lisäksi sisällytetty 500te määräraha sotekuntayhtymien purkuun ja muihin sotemenohäntiin sekä lainsäädännön edetessä tarkentuva ja sen mukaisesti myöhemmin kohdennettava, määräraha varhaiskasvatusmaksujen pienentämiseen.
- Tilaomistuksen määrärahoissa on huomioitu yhdistysten vuokratuotot, jotka vaikuttavat myös hyvinvoinnin palvelualueen avustusmäärärahojen määrään.

Vuodesta 2023 alkaen kaupungin budjetissa ei ole varausta sosiaali- ja terveystalouden palvelujen, pelastustoimen eikä opetuksen ja kasvatuksen palvelualueelle kuuluvien psykologi- ja kuraattoripalvelujen järjestämiseen.

Eduskunnan käsittelyyn tulossa olevia vuosina 2024-26 voimaan tulevia tehtävälisäyksiä ja lakimuutoksia ei ole huomioitu budjetissa, koska laadintahetkellä ei ole ollut käytettävissä riittävän luotettavaa tietoa muutosten sisällöistä ja taloudellisista vaikutuksista. Summia korjataan tarvittaessa talousarviomuutoksella lopullisten lakiesitysten julkistamisen ja tarkentuvien vaikutuslaskelmien jälkeen ja osana tulevia talousohjelmien hyväksymiskäsittelyä.

Kaupungin oman toiminnan toimintakate ilman käyttöomaisuuden myyntivoittoa kasvaa talousohjelmakaudella keskimäärin 2,2% vuodessa.

Käyttöomaisuuden myyntivoitot

Käyttöomaisuuden myyntivoitoilla on ollut viime vuosina merkittävä rooli kaupungin talouden tasapainon ylläpidossa. Myyntivoittoarvion pudottaminen on paljastanut talouden rakenteellisen epätasapainon. Pysyviä palvelutuotannon menoja rahoitetaan edelleen kertaluonteisilla omaisuuden realisoinnista saatavilla tuloilla.

Talousohjelmassa on tietoisesti pienennetty käyttöomaisuuden myyntivoittojen merkitystä palvelujen järjestämisen rahoituskeinona. Kaupunkikehitys on laatinut arvionsa myyntipotentialista, jonka toteutumiseen liittyy riskejä sekä kaavoituksen etenemiseen, että asuntomarkkinatilanteen ja

yritystonttimyynnin kehittymiseen liittyen. Varovaisuuden periaatetta noudattaen potentiaalista 80 % on huomioitu talousohjelman valmistelussa, mikä tarkoittaa maanmyyntien jäämistä noin 6,4-7,1 miljoonaan euroon vuosittain (2023-2026).

1000 €	TP 2021	TPE 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	Yht. 23-26
Käyttöomaisuuden (Kom) myyntivoitot	10 776	7 000	6 355	7 137	6 511	6 639	26 642
Muutos-%		-35,0 %	-9,2 %	12,3 %	-8,8 %	2,0 %	

Rahoitustuotot ja -kulut

Kaupungin rahoitusta hoidettiin vuoteen 2020 asti useamman vuoden ajan lyhytaikaisilla kuntatodistuslainoilla. Vuonna 2019 lyhyen rahan markkinoihin liittyvää jälleenrahoitusriskiä pienennettiin muuttamalla lainoja pitkäaikaisiksi pankkilainoiksi ja laskemalla liikkeelle 5-vuotinen joukkovelkakirjalaina ja vuonna 2020 koronaviruksen puhjettua konvertoitiin silloinen lainakanta kokonaisuudessaan pitkäaikaisiin lainoihin. Vuoden 2021 syksystä alkaen rahoitustarvetta on katettu kuntatodistuksilla. Kesällä 2022 korkojen lähdettyä nousuun puolet kaupungin euribor-korkoon sidotusta lainasta kiinnitettiin pitkään kiinteään korkoon.

Korot ovat nousseet nopeasti vuoden 2022 aikana. Vuoden euribor-korko on noussut vuoden vaihteen -0,5 %:sta lähes kolmeen prosenttiin. Pitkän aikavälin markkinaennusteet arvioivat korkotason vakiintuvan lähelle 3 prosenttia, mikä tarkoittaa merkittävää kasvua hankittavan rahoituksen hinnassa. Uuden rahoituksen hinta nostaa kaupungin korkokuluja hyppäyksellä 2024, kun 73 miljoonan joukkovelkakirjalaina erääntyy maksettavaksi ja samanaikaisesti rahoitusta tarvitaan mittaviin investointeihin.

Kaupungin lainamäärällä ja tulevien vuosien rahoitustarpeella korkokulut vaikuttavat merkittävästi kaupungin talouden tasapainon ylläpitoa. Korkokulujen arvioidaan nousevan lähes 8 miljoonaan vuonna 2026.

Korkotuotoissa säilyy kaupungin tuotot konserniyhteisöille myönnettyistä tertiäärilainoista, ja rahoitustuotoissa korvaus Järvenpään veden peruspääomasta sekä takausprovisiot kaupungin takaamista lainoista. HUS:n peruspääomasta saatu korvaus poistuu 2023, kun hyvinvointialueet aloittavat toimintansa. Rahoituskuluissa näkyvä vastaavasti Veden peruspääoman korvaus.

1000 €	TP 2021	TPE 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	Yht. 23-26
Rahoitustuotot ja -kulut	456	-581	-2 574	-5 223	-7 190	-7 867	-22 854
Muutos-%		-227,4 %	343,0 %	102,9 %	37,7 %	9,4 %	

Investoinnit, poistot ja alaskirjaukset

Talousohjelmakaudella toteutetaan merkittävä määrä investointeja. Investointeja on erityisesti talonrakennuksessa ja kunnallistekniikassa. Vuonna 2023 valmistuu viimeinen sisäilmaongelmien aiheuttama uudiskohde, mutta investointitaso pysyy edelleen korkeana peruskorjauskierroksen käynnistyessä. Uuden JYKin valmistuessa vanhasta koulurakennuksesta luovutaan, mikä realisoii rakennuksen alaskirjauksen 2023.

Investoinnit vaikuttavat käyttötalouteen kasvaneina poistoina, uusien tilojen ja rakenteiden ylläpitokustannuksina sekä mm. tiloihin sijoittuvan toiminnan kustannuksina. Talousohjelmakaudella valmistuvien hankkeiden poistot lisäävät vuosittaista kulutasoa vuoden 2022 tilanteesta noin 1,7 miljoonalla eurolla aiheuttaen yhden merkittävän haasteen tulorahoituksen riittävyydelle. Vaikka

investointitasoa on edelleen karsittu voimassa olevasta investointiohjelmasta, ei tulo-rahoitus riitä suunnitelmavuosina kattamaan investointien rahoitustarvetta.

Talouden haasteet huomioiden kaikissa talonrakennushankkeissa pyritään tilankäytön tehostamiseen ja kunnallistekniikan investoinnit suunnitellaan tulevat ylläpitokustannukset huomioiden.

Talousohjelmakaudella on varauduttu toteuttamaan useampia investointeja, joilla tähdätään toiminnan tehostamiseen mm. prosesseja automatisoimalla ja ottamalla käyttöön uusia vähemmän resursseja vaativia palvelutapoja. Muutoksilla tuetaan toimintakatteen kasvun pysyvää hidastamista toimeenpanemalla rakenteellisia muutoksia kaupungin tapaan toimia rahoituksen tasapainon varmistamiseksi.

Nettoinvestointitaso tulevalla 10-vuotiskaudella on esitetty alla investointiohjelman mukaisesti

Nettoinvestoinnit Kaupunki ja Järvenpään Vesi

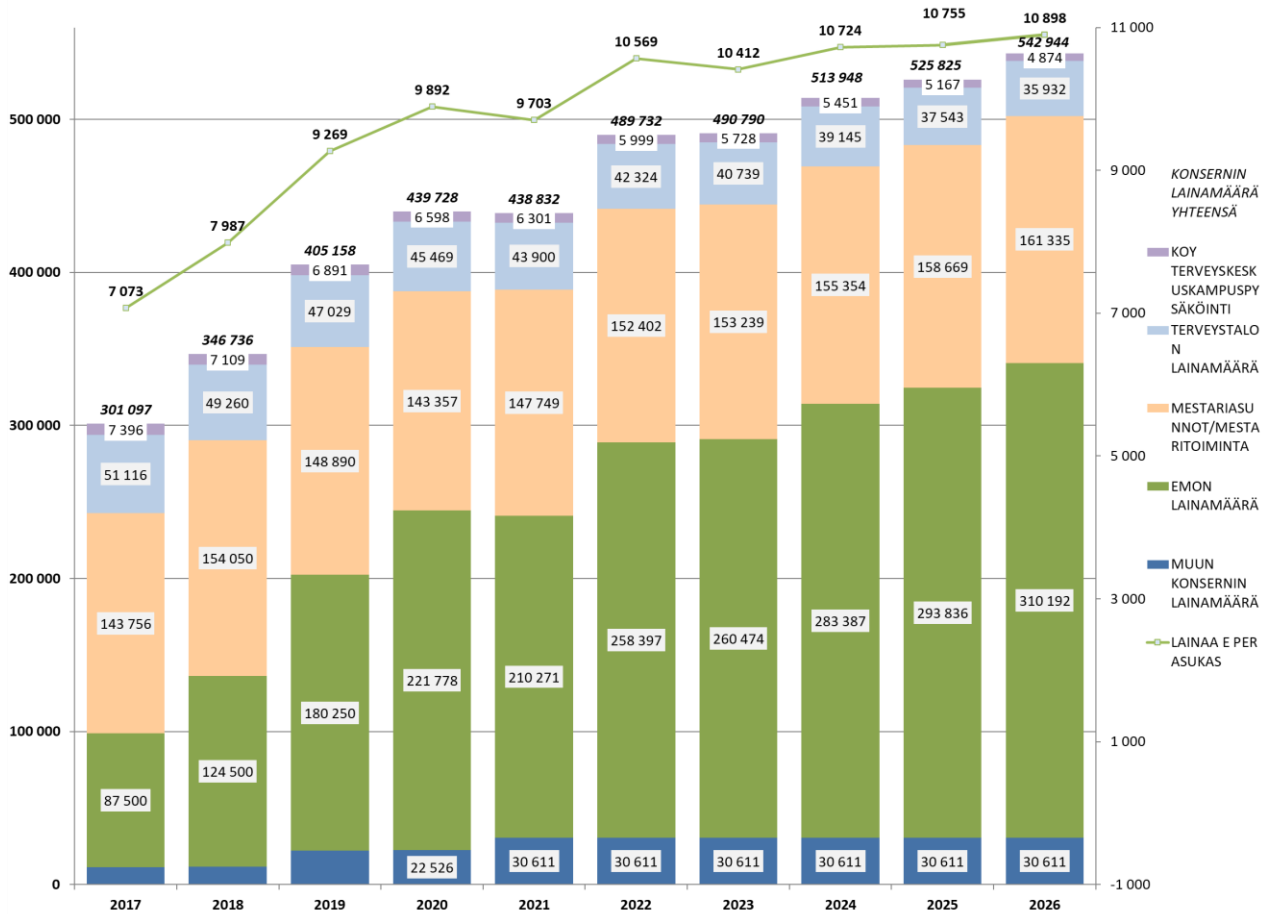
1000 euroa	TPE 2022	Toteutusvaihe			Kehitysvaihe			Palveluverkkosuunnitteluvaihe				2023-32
		2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	
Tulot	-5 248	-5 071	-3 334	-1 149	-1 172	-920	-1 173	-998	-1 082	-653	-655	-16 207
Menot	75 845	48 551	56 194	41 849	49 199	30 620	33 255	33 845	22 485	22 335	20 945	359 278
Netto	70 597	43 480	52 860	40 700	48 027	29 700	32 082	32 847	21 403	21 682	20 290	343 071

Lainamäärä ja tulo-rahoituksen riittävyys

Talousohjeet mukainen vuosikate ts. tulo-rahoitus vuonna 2023 on 41,4 M€. Vuosikate laskee vuonna 2024 29,4 M€ ja pysyy samalla tasolla 29,9 M€ vuonna 2025 ja 32,3M€ vuonna 2026. Koko suunnitelmakauden vuosikate on talousohjeet mukaisessa yhteensä 133,3 Me, mikä on noin 72 % kauden nettoinvestoinneista (185,1 Me).

Tulo-rahoitus jää korkea investointitasoa pienemmäksi, mistä johtuen kaupungin lainamäärä kasvaa vuosina 2023-26 noin 51,8 Me. Lainaa arvioidaan tilinpäätösennusteen mukaan olevan vuoden 2023 lopussa n. 267,0 Me investointien tulo-rahoitusasteen ollessa aikaisempiin vuosiin verrattuna poikkeuksellisen korkea 85,5 %. Talousohjeet mukaisina investointien tulo-rahoitusaste vaihtelee 55 % ja 72 % välillä, jolloin kaupungin lainamäärä nousee 316,8 miljoonaan euroon vuonna 2026.

Konsernin lainamäärä 1000 euroa ja euroa/asukas v. 2017 -2026

* Kuvaajassa emon lainamäärässä on lähtötilanteessa huomioitu konsernin sisäiset lainat.

ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ

Kaupungin johtoryhmä on tunnistanut ja arvioinut kaupunkitasoisesti merkittävimmät riskit ja määritellyt hallintatoimenpiteet, joilla riskin vaikutusta pyritään hillitsemään, poistamaan tai pienentämään. Riskikartoitus hallintatoimenpiteineen on esitetty talousarvion liitteenä. Liitteessä on esitetty myös palvelualueiden omat riskiarvioinnit vuoden 2023 toimenpiteineen.

Kaupungin taloudellinen tilanne on ollut viime vuosina haastava. Kuluvan vuoden 14,8 miljoonan euron alijäämäennusteen toteutuessa taseen kertynyt ylijäämä painuu alijäämäiseksi vuoden 2022 lopussa ja yksi merkittävimmistä taloudellisista riskeistä toteutuu. Ylityksen taustalla on aikaisempinakin vuosina toteutunut ja merkittäväksi riskiksi tunnistettu sotemenojen kasvu. Kaupunki ei ole toimillaan kyennyt vaikuttamaan menokehitykseen ja hyvinvointialuesiirtymän jälkeen sotemenojen korkea taso jättää pysyvän jäljen kaupungin rahoituspohjaan ja heikentää kaupungin toimintaedellytyksiä. Tämänhetkiset toimenpiteet, joilla vaikutuksia voidaan parhaassa tapauksessa lieventää liittyvät aktiivisen edunvalvontaan lainsäätäjien suuntaan.

Vuoden 2023 poikkeukselliset verokertymät paikkaavat hetkellisesti tilannetta, mutta taloudellinen puskuri on vähäinen suhteessa muihin taloutta uhkaaviin riskeihin, ja näkymä taloussuunnitelmakaudelle haastava. Alijäämäkriteerin täytyminen ja kykenemättömyys hoitaa taloutta kuntoon annetussa määräajassa johtaisi kaupungin itsemääräämisoikeuden menettämiseen valtionhallinnon virkamiesten sanellessa keinot, joilla kaupunki saatetaan takaisin raiteilleen. Tämä vaikuttaisi merkittävästi kaupungin maineeseen ja veto- ja pitovoimaan. Kriisikuntakriteerin välttämiseksi joudutaan käyttämään kaikkia käytettävissä olevia keinoja talouden tasapainottamiseksi.

Taloudellisen tilanteen ja talouteen vaikuttavien tekijöiden jatkuva seuranta, toimenpiteiden systemaattinen toimeenpano ja ennakoiva vaikuttaminen kuntatalouden haasteita lisääviin päätösperäisiin muutosesityksiin soveltuvat tässä tilanteessa toimenpiteeksi useimpiin tunnistettuihin riskeihin.

Taloudellisen liikkumavaran väheneminen korostaa talousvaikutteisten toimintaympäristöriskien merkitystä. Tällaisia ovat ennakoimattomat lakimuutokset ja tehtävämuutokset, jotka jäävät osin kuntien rahoitettavaksi ja joihin ei ehditä valmistautua suunnitelmallisesti, mikä johtaa epäoptimaalisiin ratkaisuihin. Lakimuutosten osalta ensisijaisena toimenpiteenä on valmistelun aktiivinen seuranta ja kuntien yhteinen edunvalvonta. Merkittäviä lakiuudistuksia on tulossa tai valmisteilla mm. Te-palvelujen ja kotoutumispalvelujen järjestämisvastuisiin liittyen. EU-tasolla valmistelu metsien ennallistamisasetus vaarantaa toteutuessaan kaiken rakentamisen Järvenpäässä tulevaisuudessa.

Venäjän hyökkäyssodan seuraukset heijastuvat moninaisesti kaupunkiin ja kaupunkilaisiin. Kuntalaisten turvallisuuden tunne heikkenee, riskit infran toimivuudelle ja ennakoimattomalle palvelutarpeelle kasvaa. Yleisesti turvallisuusuhat lamaannuttavat pahimmillaan kaupungin toiminnan ja uhkaavat myös kriittisiä toimintoja. Maailmanlaajuinen epävarmuus vaikuttaa talouden kautta myös asuntomarkkinoihin, kaupungin kasvuun ja elinvoimaisuuteen.

Taloudellisissa riskeissä korostuu kaupungin velkaantuneisuus ja korkokustannusten kasvu, mikä haastaa taloudenpitoa entisestään. Energiahintojen nousu heijastuu kaupungin takaamien halliyhtiöiden toimintaedellytyksiin ja voi pahimmillaan johtaa kaupungin takausvastuiden realisoitumiseen, mitä yritetään välttää tiiviillä seurannalla ja yhteistyöllä toimijoiden kanssa.

Kaupungin strategiassa on asetettu merkittäviä tavoitteita toimintaprosessien kehittämiseksi. Kehittämistä tehdään samanaikaisesti laajalla rintamalla, mikä huonosti johdettuna ja priorisoituna johtaa tehottomaan ja tuloksettomaan tekemiseen. Päätöksenteon ongelmat haastavat sujuvia prosesseja ja kiire valmistelun laatua. Em. riskit vaikuttavat ja liittyvät myös osaavan henkilöstön saatavuuteen ja menettämiseen, mikä pahimmillaan voi uhata kaikkea toiminnan järjestämistä lakisääteisistä tehtävistä strategian mukaiseen toiminnan kehittämiseen.

Konserniyhtiöissä kaupungin tilahallinnan tehostamisvaateet tulevat heijastumaan myös Mestaritoiminnan palvelukysyntään ja liikevaihtoon, kun ylläpidettävä tilamassa pienenee. Mestariasunnoissa asuntokohteiden lainarahoitukseen liittyy korkoriskiä, jota on hallittu sitomalla lainoja pitkiin korkoihin. Vuokralaisten vuokranmaksukyky on vallitsevassa taloustilanteessa laskenut, mikä näkyy Mestariasunnoissa luottotappioina.

TALOUSARVION SITOVUUSMÄÄRÄYKSET JA RAKENNE

Kaupunginvaltuusto määrää, miten talousarvio ja sen perustelut sitovat kaupunginhallitusta ja muita kaupungin viranomaisia.

Määrärahojen käyttäminen ja alitusten ja ylitysten kattaminen

Talousohjelma vuosille 2023-26 laaditaan valtuuston sitovuustasoilla koko nelivuotiskaudelle. Ohjelmakauden ensimmäinen vuosi muodostaa talousarvion. Valtuusto päättää määrärahojen nettositovuudesta koko talousohjelmakaudelle eli vuosille 2023-26. Myös investoinnit suunnitellaan ja päätetään talousohjelmakaudelle 202-26. Hyvinvointialueuudistuksen aiheuttamasta poikkeuksellisen heikosta tulokehityksen ennakoitavuudesta johtuen talousohjelman laadinnan painopiste on vuodessa 2023. Vuosien 2024-26 laskelmia tarkennetaan tietojen tarkentuessa seuraavilla talousohjelmakierroksilla.

Nelivuotinen nettositovuus tarkoittaa, että yksittäisen vuoden talousarviomäärärahan ylittyminen tulee kattaa seuraavien vuosien määrärahasta ja vastaavasti yksittäisen vuoden talousarviomäärärahan alittuminen voidaan käyttää seuraavina vuosina. Määrärahojen käytön alittuessa kehyksestä vastaavan toimielimen tulee tehdä esitys menneen talousarviovuoden määrärahan siirrosta kyseisen vuoden tilinpäätöksen valmistuttua, viimeistään huhtikuun loppuun mennessä, jos se haluaa määrärahan käyttöönsä ohjelmakauden seuraaville vuosille. Vastaavasti tilanteessa, jossa vastuutoimielin havaitsee tilivuoden määrärahasa riittämättömäksi, sen tulee tehdä esitys siitä, kuinka ylitys katetaan pienentämällä tulevien vuosien määrärahoja. Esitys tehdään osavuosikatsauksen yhteydessä, tai viimeistään siten, että se on käsiteltävissä vuoden viimeisessä valtuuston kokouksessa.

Käyttöomaisuuden myyntivoittojen tuloylitysten osalta siirtomäärärahaa voidaan esittää kohdennettavaksi myös uudisalueiden kunnallisteknisten investointien toteuttamiseen, mutta ei varsinaiseen toimintaan.

Kaupunginvaltuuston päättämät sitovat toiminnalliset tavoitteet sekä niiden toteuttamiseksi myönnetty määrärahat ovat muutettavissa vain valtuuston päätöksellä. Lähtökohtaisesti lisämäärärahoja ei myönnetä. Talousarviokehystä tarkastetaan vuosittain verotuloissa ja palvelutarpeissa tapahtuvien muutosten perusteella. Palvelutarveperusteinen tarkastelu on tuotu osaksi investointisuunnittelua ja sen käyttö laajenee jatkossa vaiheittain myös käyttötalouden puolelle.

Käyttötalousosa

Käyttötalousosassa esitetään palvelualueiden ja muiden sitovien kokonaisuuksien toiminnan kuvaukset, toimintaympäristön muutokset sekä sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Sitovuustasojen talouden kokonaisuuden hahmottamiseksi käyttötalous-osassa esitetään myös irtaimistoinvestoinnit sitovuustasoittain.

Valtuuston sitovuus

Seuraavat taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet ovat kaupunginvaltuustoon nähden sitovia:

1. Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden mittarit
2. Määrärahat ovat nettositovia eli sitovia toimintakatteen osalta

Vuosien 2023-26 valtuustoon nähden sitovina tasoina (vastuutoimielin suluissa) ovat:

- Konsernipalvelut (kaupunginhallitus)
- Tilaomistus (kaupunginhallitus)
- Kaupunkikehitys (kaupunkikehityslautakunta)

- Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja maankäyttökorvaukset (kaupunkikehityslautakunta)
- Opetus ja kasvatusta (opetus- ja kasvatustaloustalokunta)
- Kotikuntakorvaukset (opetus- ja kasvatustaloustalokunta)
- Hyvinvointi (hyvinvointitaloustalokunta)
- Työmarkkinatuen kuntaosuus (hyvinvointitaloustalokunta)
- Järvenpään Vesi – liikelaitos (Johtokunta)

Valtuusto päättää toimintakatteesta sekä sitovista toiminnallisista tavoitteista erikseen jokaisen yllä esitetyn sitovuustason osalta. Määrärahat ovat käyttötalousoosassa arvonlisäverottomia.

Osana talouden tasapainotusta on vuodesta 2020 alkaen toteutettu konsernin kaikkia hallintotehtäviä koskevaa sopeutusohjelmaa. *Työnjaon muutosten seurauksena tarvittavista määrärahasiirroista palvelualueiden välillä päättää kaupunginjohtaja.*

Vuoden 2022 aikana käynnistettiin vaihteittainen muutos, jossa yhteisöjen tilavuokrissa siirrytään malliin, jossa vuokralainen maksaa tiloista markkinavuokraa ja Hyvinvoinnin palvelualue myöntää yhteisölle hakemuksen perusteella vuokra-avusta. Malli on kaupungille kustannusneutraali. *Muutosten seurauksena tarvittavista määrärahamuutoksista, joilla ei ole toimintakatevaikutusta, palvelualueiden ja tilaomistuksen välillä päättää kaupunginjohtaja.*

Järvenpään Vesi -liikelaitos

Vesihuoltolaitos muutettiin vuoden 2006 alussa kunnalliseksi liikelaitokseksi. Järvenpään Vesi liikelaitoksen alustava taloussuunnitelma ja talousarvio esitetään valtuustolle taloussuunnitelman yhteydessä. Järvenpään Veden johtokunta hyväksyy lopullisen taloussuunnitelman valtuuston käsittelyn jälkeen valmisteluvuoden loppuun mennessä.

Järvenpään Veden toimintakatteeseen tulee olla vähintään hyväksytyt talousohjelmakehyksen mukainen.

Kustannuslaskennalliset erät

Palvelualueiden toimintatulot ja -menot sisältävät sekä ulkoiset että sisäiset erät. Sisäisistä eristä tilojen ylläpitovuokrat, talouspalveluiden ja tietohallinnon palvelut, palkanlaskenta ja työterveyspalvelut kohdistetaan palvelualueille käytön mukaan sisäisenä laskutuksena.

Tilakulut laskutetaan palvelualueilta sisäisinä ylläpitovuokrina. Tiloihin sitoutuneen pääoman osalta peritään kaupungin tiloissa toimivilta yksiköiltä sisäistä pääomavuokraa. Sisäinen pääomavuokra on vuoteen 2022 saakka ollut yksinkertaistettu laskennallinen erä, joka on vastannut Kiinteistöallianssin korjausinvestointibudjettia (6,4 Me), joka on jaettu tilojen käyttäjille käytössä olevien neliöiden suhteessa. Vuoden 2023 alusta alkaen pääomavuokra määritellään kuntakentän yleisen käytännön mukaan jälleenhankinta-arvon ja teknisen nykyarvon kautta, mikä nostaa pääomavuokran määrää. Muutos on huomioitu palvelualueiden talousarvioluvuissa.

Tilasubventioiden läpinäkyvyys on varmistettu tilahallinnan sisäisten erien laskennassa. Yhteisöjen käyttöön luovutetut tilat laskutetaan kokonaisuudessaan palvelualueilta sisäisinä vuokrina. Tiloista saatavat vuokratuotot kohdistetaan samoille, avustuksen myöntäneille yksiköille, jolloin tilasubvention osuus näkyy yksiköiden nettokuluina. Vuoden 2022 aikana käynnistettiin vaihteittainen muutos, jossa yhteisöjen tilavuokrissa siirrytään malliin, jossa vuokralainen maksaa tiloista markkinavuokraa ja Hyvinvoinnin palvelualue myöntää yhteisölle hakemuksen perusteella vuokra-avusta. Malli on kaupungille kustannusneutraali.

Ne konsernipalveluiden hallinnon kuluerät, joita ei laskuteta, ja jotka eivät aiheudu välittömästi kuntademokratiasta (valtuusto, hallitus, kaupunginjohtaja), sekä palvelualueiden omat hallinnolliset

nettomenot vyörytetään palvelualueiden yksiköiden menoksi vähintään neljännesvuosittain Valtiokonttorille tehtävän talousraportoinnin aikataulussa.

Järvenpään Veden ja kaupungin välisistä suorituksista laskutetaan osapuolten välisen kaupunginhallituksen ja Järvenpään Veden johtokunnan vuosittain kaupunginhallituksen hyväksymän palvelusopimuksen mukaisesti.

Lautakuntiin nähden sitovat tavoitteet

Lauta-/johtokunnat (Konsernipalveluita ja Tilaomistusta koskien kaupunginhallitus) päättävät talousarviota operatiivisemman tason käyttösuunnitelmista vuodelle 2023 tammikuun 2023 loppuun mennessä. Lautakunnat päättävät käyttösuunnitelmista lopullisesti sen jälkeen, kun valtuusto on antanut talousarviossa niille strategiset tavoitteet sekä rahoitusresurssit.

Käyttösuunnitelmassa lauta-/johtokunta asettaa avainalueille/vastuualueille muut kuin kuntalain tarkoittamat sitovat toiminnalliset tavoitteet sekä jakaa valtuuston antamat taloudelliset resurssit avain-/vastuualueille. Käyttösuunnitelmaan sisällytetään myös mahdolliset tiedot lautakunnan alaisista kehitysinvestointeihin haetuista ja myönnettyistä määrärahoista sekä tiedot tärkeimmistä suoritteista palvelukokonaisuuksittain.

Käyttösuunnitelman laadinnassa tulee huomioida talousjaoston 16.12.2021 § 39 valtuustoaloite vastineessa edellytetyt tarkemmat tiedot taloudesta ja henkilöstöstä. Talouspalvelut ohjeistavat tarkemmin käyttösuunnitelmien laadintaa kaupunginvaltuuston talousarviokäsittelyn jälkeen.

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelmaosassa osoitetaan tulorahoituksen riittävyys palvelujen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin. Tuloslaskelmassa esitetään kunnan palvelutoiminnan jaksotetut nettomenot, rahoitusmenot ja omaisuuden kulumista kuvaavat poistot sekä menojen kattamiseksi kerätyt verotulot, valtionosuudet ja rahoituserät.

Tuloslaskelma sitoo nettositovuudella kaupunginvaltuustoon nähden seuraavien ryhmien osalta:

- Verotulot
- Valtionosuudet
- Rahoitustuotot- ja kulut
- Satunnaiset tulot ja menot

Käyttöomaisuuden poistot lasketaan valtuuston hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Poistot kohdistetaan toimintayksiköille, jonka hallinnassa hyödyke on. Näin toimintaan sitoutuneiden varojen määrä voidaan osoittaa. Tiloihin liittyvät poistot kirjataan Tilaomistukseen. Poistot eivät ole sitovia.

Järvenpään Vesi -liikelaitos

Järvenpään veden peruspääomastaan maksama korko on korkotuotoissa erikseen sitovana tasona. Järvenpään Vesi liikelaitokseen sijoitetun pääoman tuotosta (=peruspääoman korko) on päätetty liikelaitosta perustettaessa kaupunginvaltuustossa. Peruspääoman korko on 6 %.

Investointiosa

Investointiosassa esitetään investointien kustannusarviot ja niiden jaksottuminen suunnitteluvuosille sekä investointiin saatavat rahoitusosuudet ja muut tulot.

Investointikehys sisältää sekä kaupungin että Järvenpään Vesi -liikelaitoksen osuuden. Investointiosan esitykset annetaan erikseen maanostoista ja myynneistä, kunnallistekniikan rakentamisesta,

liikuntapaikkarakentamisesta, talonrakennuksesta, osakkeista ja osuuksista, irtaimistoinvestoinneista, ict-investoinneista, kehitysinvestoinneista ja Järvenpään Veden investoinneista.

Liikuntapaikkarakentamisen sitovuustaso sisältää kaikki liikuntapaikkoihin ja -kenttiin sisältyvät kustannukset ml. rakennelmat ja liikuntahalleja ja -laitoksia kevyemmät rakennukset. Sitovaan määrärahaan kohdistuvat investointivaraukset ovat ennen vuotta 2020 sisältyneet osin kunnallistekniikan ja osin talonrakennuksen määrärahoihin.

Määrärahat ovat investointiosassa arvonlisäverottomia.

Investointimäärärahat on määritelty valtuustoon nähden brutto- tai nettositovaksi seuraavasti:

Sitovuustaso	Brutto/nettositovuus
Maanostot ja myynnit	
Maanostot	B
Maanmyynnit	B
Talonrakennus	
Allianssin investoinnit (korjaus- ja toiminnalliset investoinnit)	N
Yksittäinen talonrakennushanke	N
Kunnallistekniikan rakentaminen	
Infran ylläpito	N
Uudet alueet	N
Liikuntapaikkarakentaminen	N
Osakkeet ja osuudet	
Yksittäinen yhtiö/kohde	N
Irtaimistoinvestoinnit	
Konsernipalvelut	N
Tilaomistus	N
Kaupunkikehityksen palvelualue	N
Opetus- ja kasvatuksen palvelualue	N
Hyvinvoinnin palvelualue	N
Kehitysinvestoinnit	N
Järvenpään Veden investoinnit	N

Kaupunginhallitus päättää talonrakennushankkeista, joiden hankekohtainen kustannus ylittää 500te. Tätä pienempien allianssin investointihankkeista päättää Investointi- ja kiinteistöallianssin johtoryhmä.

Maanostoista ja myynneistä, sekä kunnallistekniikan ja liikuntapaikkojen tarkemmasta/hankekohtaisesta seurannasta päättää ja vastaa kaupunginhallitus ao. lautakuntia kuultuaan.

Kehitysinvestoinneissa on varattuna määräraha tuottavuus- ja vetovoimainvestointeihin. Kehitysinvestointien toteuttamisen edellytyksenä on kannattavuuslaskelma, jolla osoitetaan, että investointi maksaa itsensä takaisin menosäästöinä tai tulolisäyksinä, joita voivat olla sekä toiminta ja muut tuotot kuin verotulotkin. *Kaupunginjohtaja päättää yksittäisten kehitysinvestointien käynnistämisestä 100 000 euroon asti ja sen ylittävistä hankkeista päättää kaupunginhallitus.*

Palvelualueiden irtaimistoinvestointien tarkemmasta seurannasta päättävät lautakunnat ja ICT-investointien ja osakkeiden seurannasta kaupunginhallitus.

Järvenpään Veden investointien tarkemmasta sitovuudesta ja seurannasta päättää johtokunta.

Rahoitusosa

Rahoitusosassa esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat. Rahoituslaskelmassa esitetään käyttötalouden osan sekä investointien tulojen ja menojen aiheuttama rahavirta (toiminnan ja investointien rahavirta) sekä antolainauksen, lainakannan ja oman pääoman muutokset sekä muut

maksuvalmiuden muutokset (rahoituksen rahavirta). Näiden rahavirtojen yhteenlaskettu muutos kuvaa talousarvion vaikutusta kunnan maksuvalmiuteen vuoden aikana.

Rahoitusosan sitova erä on lainakannan muutos.

Raportointi

Talousarvion sitovien tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle osavuositarkastuksessa, joka laaditaan puolivuosisraporttina, ja tilinpäätöksessä.

Talousarvion ja käyttösuunnitelmien rahamäärien toteutumisesta raportoidaan lautakunnille niiden päättäminä ajankohtina, kuitenkin vähintään osavuositarkastuksen aikataulussa.

Talouden toteutumisesta raportoidaan kuukausittain talousjaostolle.

Kuntakonserni

Omistajapolitiikassa noudatetaan kaupunginvaltuuston 15.11.2010 § 87 hyväksymää ja talousjohtajan päätöksellä tarkistettua omistajaohjeistusta. Kaupunginvaltuuston hyväksymä strategia ja kaupungin voimassa olevat henkilöstöohjeet sitovat konsernia soveltuvin osin. Omistajaohjeistus ja konserniohje ovat parhaillaan päivitettävänä.

Konserniyhteisöjen tavoiteasetanta on vuodesta 2020 alkaen kytketty kaupungin talousarviokäsittelyyn. Konserniin kuuluville tytäryhteisöille asetetaan talousarvion laadinnan yhteydessä strategisten päämäärien toteuttamista tukevat valtuustoon nähden sitovat tavoitteet.

Kuntayhtymien ja muiden kaupungin osin omistamien yhteisöjen valvonta- ja ohjausvastuu on toiminnan sisällöstä vastaavalla palvelualueella. Yhteisöjen toiminnassa tapahtuvista poikkeamista ja kaupungin toimintaan vaikuttavista tekijöistä tulee raportoida osana osavuosisraportointia.

Tärkeimmille tytäryhtiöille asetetut tavoitteet esitetään talousarvion liitteenä.

Tilivelvolliset

Tilivelvollisia ovat luottamushenkilöistä hallituksen, lautakuntien, johtokuntien ja niiden jaostojen jäsenet. Tilivelvollisia viranhaltijoita ovat toimielinten esittelijöinä toimivat sekä palvelualueiden itsenäisistä kokonaisuuksista vastaavat viranhaltijat. Seuraavien virkanimikkeiden haltijat, ja heidän sijaisinaan toimivat sijaistusajalta, ovat tilivelvollisia:

- kaupunginjohtaja
- hallintojohtaja, talousjohtaja, henkilöstöjohtaja, tietohallintojohtaja, viestintäjohtaja
- palvelualuejohtaja (opetus ja kasvatus, hyvinvointi)
- varhaiskasvatusjohtaja, opetusjohtaja
- kulttuurijohtaja, hyte-johtaja
- kaupunkikehitysjohtaja
- yritys- ja elinkeinopalvelujohtaja, kaavoitusjohtaja, maankäyttöjohtaja, kaupunkitekniikan johtaja, johtava rakennustarkastaja
- toimitusjohtaja (Järvenpään Vesi -liikelaitos)

Osakeyhtiöissä tilivelvollinen on toimitusjohtaja.

KÄYTTÖTALOUSOSA

Käyttötalouden sitovat määrärahat (vuosien 2023-26 toimintakatteiden summa) on esitetty taulukoissa harmaalla taustalla väritettynä.

KONSERNIPALVELUT 1000 €	TP 2021	TPE 2022	TA 2023	2 024	2 025	2 026	Yht. 23-26
Toimintatuotot	5 033	5 576	5 601	5 527	5 527	5 527	22 184
Valmistus omaan käyttöön	207	300	300	300	300	300	1 200
Toimintakulut	-12 512	-14 167	-16 966	-16 383	-16 657	-16 929	-66 935
Toimintakate	-7 273	-8 291	-11 064	-10 556	-10 829	-11 101	-43 551
<i>muutos-%</i>		14,0%	33,5%	-4,6%	2,6%	2,5%	
TILAOMISTUS 1000 €	TP 2021	TPE 2022	TA 2023	2024	2025	2026	Yht. 23-26
Toimintatuotot	20 912	21 312	28 404	28 498	28 594	28 694	114 189
Valmistus omaan käyttöön	7	20	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-13 786	-14 940	-16 788	-16 688	-16 638	-16 886	-67 001
Toimintakate	7 133	6 392	11 615	11 810	11 956	11 807	47 189
<i>muutos-%</i>		-10,4%	81,7%	1,7%	1,2%	-1,2%	
KAUPUNKIKEHITYS 1000 €	TP 2021	TPE 2022	TA 2023	2024	2025	2026	Yht. 23-26
Toimintatuotot	4 227	3 823	3 653	3 203	3 263	3 263	13 381
Valmistus omaan käyttöön	1 041	1 130	1 119	1 119	1 119	1 119	4 476
Toimintakulut	-15 806	-15 664	-15 055	-14 524	-18 089	-18 381	-66 048
Toimintakate	-10 538	-10 711	-10 283	-10 202	-13 707	-13 999	-48 190
<i>muutos-%</i>		1,6%	-4,0%	-0,8%	34,4%	2,1%	
OPETUS JA KASVATUS 1000 € (ilman kotikuntakorvauksia)	TP 2021	TPE 2022	TA 2023	2024	2025	2026	Yht. 23-26
Toimintatuotot	5 354	4 870	3 315	3 315	3 315	3 315	13 260
Valmistus omaan käyttöön	89	101	101	101	101	101	404
Toimintakulut	-77 799	-77 453	-80 225	-81 043	-82 181	-83 760	-327 209
Toimintakate	-72 357	-72 482	-76 809	-77 627	-78 765	-80 344	-313 545
<i>muutos-%</i>		0,2%	6,0%	1,1%	1,5%	2,0%	
KOTIKUNTAKORVAUKSET 1000 €	TP 2021	TPE 2022	TA 2023	2024	2025	2026	Yht. 23-26
Toimintatuotot	684	710	798	798	798	798	3 192
Toimintakulut	-2 554	-3 145	-3 309	-3 309	-3 309	-3 309	-13 235
Toimintakate	-1 871	-2 435	-2 511	-2 511	-2 511	-2 511	-10 043
<i>muutos-%</i>		30,2%	3,1%	0,0%	0,0%	0,0%	
HYVINVOINTI 1000 € (ilman työmarkkinatuen kuntaosuutta)	TP 2021	TPE 2022	TA 2023	2024	2025	2026	Yht. 23-26
Toimintatuotot	3 429	4 281	5 153	5 153	5 153	5 153	20 612
Valmistus omaan käyttöön	53	9	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-16 164	-16 052	-17 833	-17 774	-17 875	-18 061	-71 544
Toimintakate	-12 682	-11 763	-12 680	-12 621	-12 722	-12 908	-50 932
<i>muutos-%</i>		-7,2%	7,8%	-0,5%	0,8%	1,5%	
TYÖMARKKINATUEN KUNTAOSUUS 1000 €	TP 2021	TPE 2022	TA 2023	2024	2025	2026	Yht. 23-26
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-4 240	-3 800	-3 800	-3 800	-3 800	-3 800	-15 200
Toimintakate	-4 240	-3 800	-3 800	-3 800	-3 800	-3 800	-15 200
<i>muutos-%</i>		-10,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	
Järvenpään kaupunki ilman liikelaitosta ja kom- nettomyyntiä ja maankäyttökorvauksia 1000 €	TP 2021	TPE 2022	TA 2023	2024	2025	2026	Yht. 23-26
Toimintatuotot	39 645	40 572	46 924	46 494	46 650	46 750	186 819
Valmistus omaan käyttöön	1 396	1 559	1 520	1 520	1 520	1 520	6 080
Toimintakulut	-290 597	-310 833	-153 976	-153 521	-158 549	-161 126	-627 171
Toimintakate	-249 556	-268 702	-105 531	-105 506	-110 378	-112 856	-434 273
<i>muutos-%</i>		7,7%	-60,7%	0,0%	4,6%	2,2%	

KÄYTTÖMAISUUDEN NETTOMYYNTI JA MAANKÄYTTÖKORVAUKSET 1000 €	TP 2021	TPE 2022	TA 2023	2024	2025	2026	Yht. 23-26
Toimintatuotot	11 983	7 182	7 664	8 137	7 511	7 639	30 951
Toimintakulut	-562	-616	-489	-504	-502	-519	-2 014
Toimintakate	11 421	6 566	7 175	7 635	7 011	7 122	28 943
<i>muutos-%</i>		-42,5 %	9,3 %	6,4 %	-8,2 %	1,6 %	
Järvenpään kaupunki ilman liikelaitosta 1000 €	TP 2021	TPE 2022	TA 2023	2024	2025	2026	Yht. 23-26
Toimintatuotot	51 628	47 754	54 588	54 631	54 161	54 389	217 770
Valmistus omaan käyttöön	1 396	1 559	1 520	1 520	1 520	1 520	6 080
Toimintakulut	-291 159	-319 246	-154 465	-154 025	-159 051	-161 645	-629 186
Toimintakate	-238 135	-269 933	-98 357	-97 874	-103 370	-105 736	-405 336
<i>muutos-%</i>		13,4 %	-63,6 %	-0,5 %	5,6 %	2,3 %	
Käyttöomaisuuden (Kom)	10 776	7 000	6 355	7 137	6 511	6 639	26 642
Toimintakate ilman Kom	-248 911	-276 933	-104 712	-105 011	-109 881	-112 375	-431 978
<i>muutos-%</i>		11,3 %	-62,2 %	0,3 %	4,6 %	2,3 %	
JÄRVENPÄÄN VESI 1000 €	TP 2021	TPE 2022	TA 2023	2024	2025	2026	Yht. 23-26
Toimintatuotot	9 310	9 619	10 396	10 671	11 135	11 135	43 337
Valmistus omaan käyttöön	117	139	139	139	139	139	556
Toimintakulut	-4 464	-4 815	-4 744	-4 958	-5 076	-5 136	-19 915
Toimintakate	4 963	4 942	5 791	5 852	6 199	6 137	23 978
<i>muutos-%</i>		-0,4 %	17,2 %	1,0 %	5,9 %	-1,0 %	
Kaupunki ja liikelaitos	TP 2021	TPE 2022	TA 2023	2024	2025	2026	Yht. 23-26
Toimintatuotot	60 938	57 373	64 984	65 302	65 297	65 523	261 106
Valmistus omaan käyttöön	1 513	1 698	1 659	1 659	1 659	1 659	6 636
Toimintakulut	-295 623	-316 265	-159 209	-158 983	-164 127	-166 781	-649 100
Toimintakate	-233 173	-257 194	-92 566	-92 022	-97 171	-99 599	-381 358
<i>muutos-%</i>		10,3 %	-64,0 %	-0,6 %	5,6 %	2,5 %	
Käyttöomaisuuden (Kom)	10 776	7 000	6 355	7 137	6 511	6 639	26 642
Toimintakate ilman Kom	-243 949	-264 194	-98 921	-99 159	-103 682	-106 238	-408 000
<i>muutos-%</i>		8,3 %	-62,6 %	0,2 %	4,6 %	2,5 %	

Konsernipalvelut

Keskeiset palvelut

Hallintopalvelut

Hallintopalvelut vastaa kaupunkitasoisesta asianhallinnasta, päätöksenteon tuesta sekä keskitetyistä toimisto-, hankinta- ja lakipalveluista. Hallintopalvelut tukee kaupungin johtoa ja palvelualueita valmistelussa ja päätöksenteossa ja edistää hyvää hallintoa.

Talouspalvelut

Talouspalvelut ohjaa ja johtaa kaupungin taloussuunnittelu- ja seurantaprosesseja, vastaa taloushallintoprosessien järjestämisestä ja huolehtii kaupungin toiminnan rahoituksesta. Talouspalvelut ohjaa kustannuslaskennan kehittämistä ja tuottaa laskentatietoa päätöksenteon tueksi.

Talouspalvelut ohjaa myös kaupungin sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa.

Henkilöstöpalvelut

Henkilöstöpalvelut vastaa keskitetysti kaupungin työnantajapolitiikasta, linjauksista, ohjeistamisesta ja näiden toteuttamisen tukemisesta esihenkilöille ja työntekijöille. Henkilöstöpalvelut kehittää strategian mukaisia henkilöstön osaamista, työhyvinvointia ja työkykyisyyttä koskevia palveluja yhteistyössä muun organisaation kanssa. Henkilöstöpalveluilla on keskeinen tehtävä organisaation muutoskyvykkyyden ja toimintakulttuurin edistämässä.

Tietohallintopalvelut

Tietohallinto vastaa kaupungin ICT-arkkitehtuurista, yhteisistä ICT-palveluista, perustietotekniikan ja tietoliikenteen palveluiden tuottamisesta ja ICT-toimittajahallinnasta sekä kokonaisarkkitehtuurin, ICT-hankintojen ja -sopimusten, ICT-sidonaisen kehittämisen sekä tietoturvan ja tietosuojan ohjauksesta.

Viestintä- ja markkinointipalvelut

Viestinnän, markkinoinnin ja osallisuuden edistämisen tiimi työskentelee Järvenpään kaupunkistrategian keskiössä toteuttaen sitä monipuolisesti viestinnän, markkinoinnin ja osallisuuden edistämisen keinoin. Tehtävänä on varmistaa, että viesti kulkee ja avoin hallinto toteutuu mm. toimivan päätösviestinnän ja mediasuhteiden kehittämisen kautta. Tiimi tukee palvelualueiden viestintää ja markkinointia ja varmistaa linjausten sekä brändin noudattamisen. Viestintä- ja markkinointipalvelut huolehtivat osaltaan kaupungin strategisten päämäärien saavuttamisesta. Keinoja ovat mm. Järvenpäämedian sekä kaupunkimarkkinoinnin hyödyntäminen.

Viestintä- ja markkinointipalvelujen vastuulla on myös kaupunkilaisten osallisuuden edistäminen.

Toimisto- ja asiakaspalvelut

Toimistopalvelut tukevat palvelualueita tuottamalla niille talous- ja muun hallinnon palveluita.

Asiakaspalvelut tuottavat kaupunkilaisille asiakaspalvelua mm. kaupunkiympäristöön, rakentamiseen, vapaa-aikaan, liikuntaan ja tilavarauksiin liittyvissä asioissa ja vastaa Järvenpää-infon toiminnasta.

Asiakaspalvelut ohjaavat myös asiakaspalvelukonseptin toimeenpanoa.

Muut konsernipalvelut

Konsernipalveluiden sitovuustasoon sisältyy yllä esitettyjen palvelukokonaisuuksien lisäksi kaupungin ylin luottamusmiesjohto ja vaikuttamistoimielimet.

Pysäköinninvalvonta

Pysäköinninvalvonta hoitaa kaupungin pysäköinninvalvonnan yleisillä katualueilla sekä myös osalla yksityisalueista. Pysäköinninvalvonnalla lisätään kaupungin liikenneturvallisuutta ja varmistetaan pysäköintipaikkojen riittävyys erityisesti kaupungin keskustan alueella. Pysäköinninvalvonta siirtyy konsernipalveluihin vuoden 2023 alusta. Pysäköinninvalvonnan järjestämiseen liittyvät toimintatuotot ja kulut siirtyvät sellaisinaan konsernipalveluihin 1.1.2023 alkaen.

Muutokset toimintaympäristössä ja toiminnassa 2023-26

Taloussuunnittelukautta leimaa isot valtakunnalliset muutokset. Hyvinvointialueiden toiminta käynnistyy 1.1.2023, mikä muuttaa kaupungin roolia merkittävästi. Kaupungin palvelut keskittyvät entistä vahvemmin lakisääteisiin opetuksen ja kasvatuksen palveluihin, sekä kaupungin elinvoimaa tukeviin yhdyskuntapalveluihin ja vapaaehtoisiiin hyvinvointi-, kulttuuri- ja vapaa-ajanpalveluihin. Vuonna 2025 toteutumassa oleva työ- ja elinkeinopalveluiden siirtyminen kunnille tuo mukanaan uusia palveluja, joiden järjestämisen suunnittelu ja toiminnan käynnistäminen tulee vaatimaan merkittävää panostusta lähivuosina.

Kaupungin haastava taloustilanne vaikuttaa merkittävästi myös konsernipalvelujen toimintaan. Konsernipalvelujen rooli toiminnan tehostamisen mahdollistajana nousee ensisijaisen tärkeäksi samanaikaisesti, kun toiminnot pitäisi myös konsernipalveluissa pystyä tuottamaan aiempaa tehokkaammin.

Suuri osa kaupungin hallinnon työntekijöistä siirtyy Bulevardikortteliin valmistuviin uusiin toimitiloihin vuoden 2023 vaihteessa. Tilojen keskittymisen yhteydessä asiointipalvelut keskitetään konsernipalvelujen alaisuuteen. Muutoksen yhteydessä otetaan käyttöön kaupungin uusi asiakaspalvelukonsepti. Uusi asiakaspalvelutila edistää myös osallistumisen ja osallistamisen mahdollisuuksia.

Taloussuunnittelukauden aikana edistetään asiakkaiden digiosaamista ja siirtymää sähköisiin asiakaspalvelukanaviin. Tämä edellyttää vahvaa yhteistyötä asiakaspalveluiden, ICT-palveluiden, palvelualueiden ja asiakkaiden välillä. Sähköisiin kanaviin siirtymistä tuetaan opastamalla osana asiakaspalvelutyötä.

Hallinnon tehtävien ja tekijöiden keskittäminen ja hallinnon prosessien tehostaminen mm. ICT-ratkaisuina jatkuu taloussuunnitelmakaudella.

Kaupungin laaja ulkoistusaste edellyttää ammattimaista sopimusvalvontaa ja toimittajahallintaa. Peruspalveluiden ulkoistuksella on vaikutusta myös kaupungin varautumissuunnitelmiin.

Vuoden 2021 aikana uusittujen taloushallinnon järjestelmien käyttöönoton haasteet heijastuvat talouspalvelujen prosesseihin ja kehitystyöhön. Haasteista johtuen talouden rutiiniprosessien automatisointityö on viivästynyt, mutta kehitystyö tullaan käynnistämään vuoden 2023 aikana.

HR-palveluiden toiminnan kehittämisessä on edessä lähivuosien aikana toteutettava järjestelmä uudistus. HR-järjestelmä luo alustan palvelussuhteissa tapahtuville arjen toiminnoille ja muutoksille sekä toimii keskeisenä tietolähteenä henkilöstöä koskevissa asioissa.

Viestintävälineiden kehitys, erityisesti sosiaalinen media, on lisännyt tuntuvasti kuntien viestintään kohdistuvia odotuksia ja myös mahdollisuuksia. Viestinnän täytyy olla entistä nopeampaa, oikea-aikaisempaa, avoimempaa, vuorovaikutteisempaa, yhtenäisempää ja täsmällisempää. Järvenpäässä on kehitetty monipuolista Järvenpäämediaa, jossa kuntaviestintää monipuolistetaan pelkistä tiedotteista erilaisiin blogi-, tarina-, video- ja äänisisältöihin. Tässä hyödynnetään Järvenpään rohkeaa ja helposti lähestyttävää brändikonseptia.

Kaupungin ICT-sidonnaisissa toiminnan kehitystehtävissä jatketaan palvelujen kehittämistä samalla uudistaen ja modernisoien keskeisiä tietojärjestelmiä. Käyttöön otetun keskitetyn digialustan avulla

tuotetaan yhteisen asiointikonseptin mukaisia digitaalisia asiointipalveluja kuntalaisille. Toiminnan tehostamista tuetaan toimistotyön automatisointiratkaisuilla mahdollistaen mm. automaattiset tietojen käsittelyt.

Tietopääoman kasvattamista keskitettyyn tietovarastoon jatketaan ja tietoja tuodaan tiedolla johtamisen ratkaisujen avulla yhä laajemmin toiminnan kehittämisen ja päätöksen teon tueksi. Tietojen hyödyntäminen mahdollistetaan koko henkilöstölle. Tekoälyn ja koneoppimisen ratkaisujen hyödyntämistä selvitetään ja soveltuvia ratkaisuja kokeillaan.

Kehittämistoiminnan yhtenäistämistä jatketaan ja kaupunkitasoista kehittämisprosessissa suoraviivaistetaan. Kehittämistyön hallintaan ja johtamiseen panostetaan. Kehittämistyössä panostetaan keskitettyjen ICT-palvelujen hyödyntämisen varmistamiseen. Kokonaisarkkitehtuurin ja tiedonhallintamallin sisältötyötä jatketaan huomioiden toiminnan ja ICT-ratkaisujen tietosuoja- ja tietoturva.

Perustietotekniikkapalveluja, tietoliikenne- ja tietoturvapalveluja ja lähituki- ja asiantuntijapalveluja sekä niihin liittyviä toimintaprosesseja kehitetään ja modernisoidaan yhteistyössä uuden palvelutuottajan kanssa. Useita uusia tietoturvaan liittyviä parannuksia otetaan käyttöön. Lisäksi uuden palvelutuottajan tarjoaman modernien ICT-palvelujen hyödyntämistä selvitetään.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet 2023-26

Tavoite vuosi	Sitova tavoite	Strategia
2023-26	Kulttuurijuurten hyödyntämistä lisätään kaupungin brändin rakentamisessa	J1
2023-26	Edistämme osallisuutta kaupungin toiminnassa	J1
2023-24	Toimintatavat keskitetyissä palveluissa ovat tarkoituksenmukaiset ja sujuvat	P1
2023-26	Sähköistetään valikoidut asiointipalveluprosessit (Digitaaliset palvelut)	P1
2023-26	Kaupungin toiminnasta tuotettua tietoa hyödynnetään johtamisen ja arjen ratkaisujen pohjana	P1
2023-24	Lasten asemaa vahvistetaan kehittämällä lapsivaikutusten ennakoarviointia ja järjestämällä LAVA-koulutusta	P1
2023-26	Henkilöstön osaamista vahvistetaan suhteessa asetettuihin tavoitteisiin ja tulevaisuuden vaatimuksiin.	P1
2025	Työssä on aiempaa terveellisempää ja turvallisempää	H1
2023-26	Tavoitteellinen ja tulokellinen työskentely vahvistuu yhteisellä tekemisellä	H1
2023-24	Yhteisöohjautuvuuden toimintamalleja kehitetään	H1
2024-25	Yhteistyö kaupunkikonsernissa vahvistuu	H1

Sitovat taloustavoitteet

Osana talouden tasapainotusta viedään läpi konsernin kaikkia hallintotehtäviä koskeva sopeutusohjelma. *Työnjaon muutosten seurauksena tarvittavista määrärahasiirroista palvelualueiden ja konsernipalvelujen välillä päättää kaupunginjohtaja.*

Konsernipalvelujen toimintakatteen muutos vuosina 2021, 2022 ja 2023 johtuu toimintojen keskittämisestä konsernipalveluihin ja konsernipalveluihin talousarvioissa keskitetyistä määrärahavaroista. Vuoden 2023 eläkemenoperusteisen maksun korvaava tasausmaksu on 2023 alkaen keskitetty konsernipalveluihin, mikä lisää kustannuksia 2,2 Me.

Valtuustoon nähden sitova

KONSERNIPALVELUT 1000 €	TP 2021	TPE 2022	TA 2023	2 024	2 025	2 026	Yht. 23-26
Toimintatuotot	5 033	5 576	5 601	5 527	5 527	5 527	22 184
Valmistus omaan käyttöön	207	300	300	300	300	300	1 200
Toimintakulut	-12 512	-14 167	-16 966	-16 383	-16 657	-16 929	-66 935
Toimintakate	-7 273	-8 291	-11 064	-10 556	-10 829	-11 101	-43 551
<i>muutos-%</i>		14,0%	33,5%	-4,6%	2,6%	2,5%	

Investoinnit

Irtaimistoinvestoinnit	TPE 22	INV 23	INV 24	INV 25	INV 26	Summa 23-26
Aineelliset	430					0
Aineettomat	1691	1550	1350	845	400	4145
Yhteensä	2 121	1550	1350	845	400	4 145

Keskeiset suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP 2021	TPE 2022	TA 2023
Ostolaskut (kpl)	25 845	28 000	26 115
Myyntilaskut (kpl)	72 253	62 000	64 008
Palkkalaskelmat (kpl)	21 636	22 000	21 800
Kaupungin henkilöstö (ilman sijaisia ja oppisopimussuhteisia)	1 455	1 420	1 429
Käyttäjätunnukset henkilöstölle, oppilaille, luottamushenkilöille yms. (Windows-tunnukset)	8 538	8 550	8 550

Tilaomistus

Keskeiset palvelut

Tilaomistus huolehtii kaupungin toimitilojen kokonaisuudesta ja toimii koordinoijana tilojen käyttäjien ja tilojen ylläpidosta ja rakennuttamisesta huolehtivan Mestaritoiminta Oy:n välillä, ja varmistaa kaupunkikonsernin kokonaisedun toteutumisen tilaratkaisuja suunniteltaessa. Tilaomistus huolehtii myös kaupungin omistamien tilojen ulosvuokrauksesta.

Kaupungin toimitilakokonaisuus muodostuu kaupungin omistamista rakennetuista kiinteistöistä sekä kaupungin hallinnoimista, ulkoa vuokratuista tiloista. Kiinteistöjohtamisen, huollon ja kunnossapidon tehtävät hoidetaan kiinteistöallianssisopimuksessa määritellyllä tavalla.

Toimitilat ovat pääasiassa kaupungin yksiköiden omassa käytössä, mutta tiloja vuokrataan myös ulkoisille toimijoille, vuonna 2023 lähinnä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle ja Palmia Oy:lle. Tilaomistus perii kaupungin organisaatioilta sisäistä ylläpito- ja pääomavuokraa käytössä olevia tiloja vastaavasti.

Muutokset toimintaympäristössä ja toiminnassa 2023-26

Kaupungin kiinteistöportfolion hallintaa parannetaan laatimalla kaupungin kiinteistöohjelma. Ohjelmassa määritellään kiinteistöjen ja tilaomaisuuden arvo, tavoitteet ja omistamisen periaatteet.

Kaupungin ja Mestaritoiminnan vuonna 2014 laadittua Kiinteistöallianssisopimusta ollaan uudistamassa. Uudistuksen tavoitteena on täsmentää osapuolten rooleja ja vastuita, selkiyttää päätöksentekoa ja päätösvaltuuksia sekä lisätä ylläpidon ja investointien hallittavuutta mm. palvelukuvauksia ja kohdekohtaista hinnoittelua päivittämällä.

Venäjän hyökkäyssota ja Suomen kytkökset Keski-Euroopan sähköjärjestelmiin ovat nostaneet energian hintaa myös Suomessa. Kohonneisiin hintoihin on varauduttu hankkimalla sähköä useamman vuoden ajanjaksoilla sopimuksin, joissa osa hankintahinnasta on suojattu (kiinteä hinta) ja osa määräytyy sähköpörssissä kuukausittain. Lisäksi kiinteistökohtaista energiatehokkuutta kehitetään tekoälyyn pohjautuvan kulutusseurannan sekä energiatehokkuusinvestointien – ja palvelujen avulla.

Kaupungissa on useampia vuonna 2023 valmistuvia rakennushankkeita, minkä jälkeen terveellisten ja turvallisten tilojen edellytykset paranevat merkittävästi. Akuutteja sisäilmaongelmakohteita on tällä hetkellä vain muutamia ja näiden olosuhteet ovat hallinnassa.

Investoinnit aiheuttavat edelleen haasteita kaupungin taloudelle. Tilahallinta nähdään yhtenä olennaisimmista mahdollisuuksista kaupungin talouden tasapainottamisessa ja siihen kohdistuu 10 % sopeutusvaade vuoden 2019 tasosta vuoteen 2023 mennessä.

Sopeutusvaateen toteutuminen ei ole edennyt täysin suunnitellussa aikataulussa ja tavoitteen toteutuminen 2023 edellyttää edelleen kaupungin kiinteistöomistusten karsintaa, toimintojen oleellista tiivistämistä ja ulosvuokrauksen lisäämistä. Osana sopeutuksen toteuttamista tullaan esittämään kaupungin omistamista tarpeettomista osakkeista ja rakennuksista luopumista. Opetuksen ja kasvatuksen sekä Hyvinvoinnin tuoreet palveluverkkosuunnitelmat osoittavat, mistä kohteista voidaan luopua joko vuokrasopimuksella, myynnillä tai purkamalla. Osassa kohteita myyntiajan voi olettaa olevan varsin pitkä ja voi edellyttää esimerkiksi muutoksen kaavassa tai yhtiöjärjestyksessä.

Tilahallinnan perustietojärjestelmä otettiin käyttöön vuoden 2021 lopussa. Tuntiperusteisen varaustoiminnan kehittämiseksi on vuonna 2022 hankittu varausjärjestelmä ja sähköinen kulunhallintajärjestelmä. Näiden järjestelmien vaatimat integraatiot ja käyttöönotto etenee vaiheittain vuoden 2023 aikana ja mahdollistaa sisäisen ja ulkoisen (kuntalaisten) tilojen käytön merkittävästi nykyistä laajemmin.

Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen palvelut siirtyvät hyvinvointialueille 1.1.2023 lukien. Hyvinvointialueet vuokraavat kuntien omistamat soten ja pelastustoimen käytössä olevat tilat siirtymäkauden ajaksi 3 + 1 vuodeksi eli vähintään vuoden 2025 loppuun saakka. Vuokrasopimusehdot perustuvat voimaanpanolakiin (616/2021) ja 7.4.2022 julkaistuun vuokraasetukseen (272/2022).

Sitovat toiminnalliset tavoitteet 2023-26

Tavoite vuosi	Sitova tavoite	Strategia
2023-24	Kaupungin tilaomistukset perustuvat laadittavaan kiinteistöohjelmaan.	T1
2023-26	Tilatehokkuus paranee.	T1

Sitovat taloustavoitteet

Talousarviossa on huomioitu vuoden 2020 talousarviokäsittelyssä hyväksytyt kaupungin toimintojen käytössä olevien tilojen tehostaminen. Tehostamisvaade on laskettu vuoden 2018 oleellisimmista kulueristä (sähkö, lämpö, vesi, jätevesi, jätehuolto, kiinteistöhuolto, siivous). Tavoitteena on, että kaupunki on vuoden 2021 loppuun mennessä vähentänyt em. tiloihin kohdistuvaa kuluja 5% (0,5 Me), 2022 loppuun 7,5% (0,8 Me) ja 2023 loppuun 10% (1 Me). Säästön voi toteuttaa tilakäyttöä tehostamalla, tai kasvattamalla tilojen ulos vuokraamista. Ainoastaan sellaisia sopeutustoimenpiteitä, jotka heikentävät tilojen kuntoa, ei tule toteuttaa, mikäli ko. rakennus on tarkoitus säilyttää kaupungin palvelutuotannossa vielä vuoden 2023 jälkeen.

Vuoden 2023 alusta on muutettu sisäisten pääomavuokrien laskentatapa vastaamaan kunnissa yleisemmin käytössä olevaa laskentaa. Muutos nostaa tilaomistuksen sisäisiä pääomavuokratuloja ja käyttäjien pääomakustannuksia 6,0 Me.

Vuonna 2022 aloitettua vaiheittaista muutosta, jossa yhteisöjen tilavuokrissa siirrytään malliin, jossa vuokralainen maksaa tiloista markkinavuokraa ja Hyvinvoinnin palvelualue myöntää yhteisölle hakemuksen perusteella vuokra-avusta, jatketaan. Malli on kaupungille kustannusneutraali. *Muutosten seurauksena tarvittavista määrärahamuutoksista, joilla ei ole toimintakatevaikutusta, palvelualueiden ja tilaomistuksen välillä päättää kaupunginjohtaja.*

Valtuustoon nähden sitova

TILAOMISTUS 1000 €	TP 2021	TPE 2022	TA 2023	2024	2025	2026	Yht. 23-26
Toimintatuotot	20 912	21 312	28 404	28 498	28 594	28 694	114 189
Valmistus omaan käyttöön	7	20	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-13 786	-14 940	-16 788	-16 688	-16 638	-16 886	-67 001
Toimintakate	7 133	6 392	11 615	11 810	11 956	11 807	47 189
<i>muutos-%</i>		-10,4%	81,7%	1,7%	1,2%	-1,2%	

Keskeiset suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP 2021	TPE 2022	TA 2023
Kaupungin oman toiminnan käytössä olevat tilat 31.12, htm ² *)	112 800 (128 122 hum ²)	122 265	123 477
Sisäilmaongelmien vuoksi käytöstä poistetut tilaneliöt, bruttom ²	10 657	9 894 (6/22)	
Pitkäaikainen ulosvuokraus 31.2, htm ² *) **)	22 899 (10 276 hum ²)	22 144	22 813
Vapaat tilat 31.12., htm ²	15 018	13 361	15 437
Sisäinen ylläpitovuokra, €/htm ² /v	65,29	62,35	70,29
Mestari-toiminnan laskutuksen osuus sisäisestä vuokrasta, €/htm ² /v	25,83	25,72	23,51
Ulkoisten vuokrakulujen osuus sisäisestä vuokrasta, €/htm ² /v	14,18	12,93	17,69

*) Tilaraportoinnissa on sovittu käytettävään neliötietona huoneistoalaa (htm²), joka kuvaa parhaiten käytössä olevan tilan alaa. Aiemmat mittaritiedot on muutettu vastaamaan käyttöön otettua seuranta tapaa.

***) Aiemmin pitkäaikaisen ulosvuokrauksen kohdalla on raportoitu vain osa kohteista, mm. Keusotelle vuokratut kohteet ovat puuttuneet raportoinnista. Vuoden 2023 alusta alkaen raportoidaan kaikki tilat, joista on tehty pitkäaikainen vuokrasopimus ulkopuolisen toimijan kanssa (esim. yritys, yhteisö, kunta, hyvinvointialue, yksityishenkilö)

Opetuksen ja kasvatuksen palvelualue

Keskeiset palvelut

Opetuksen ja kasvatuksen yhteiset toiminnot koostuvat palvelualuejohdon lisäksi oppimisen ja kasvun tuesta, oppimisympäristöjen pedagogisesta kehittämisestä sekä opetuksen ja kasvatuksen tietohallinnosta ja tiedolla johtamisesta. Nämä palvelut vastaavat koko palvelualueen tarpeisiin. Muut palvelualueen talous- ja hallintopalvelut on keskitetty konsernipalveluihin.

Varhaiskasvatuspalvelut koostuvat kaupungin järjestämästä varhaiskasvatuksesta ja esiopetuksesta sekä yksityisistä varhaiskasvatuspalveluista. Yksityiset varhaiskasvatuspalvelut järjestetään palvelusetelillä, lukuun ottamatta ostopalveluna järjestettävää ruotsinkielistä varhaiskasvatusta.

Opetuspalvelut koostuvat perusopetuksesta, lukiokoulutuksesta, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta sekä monialaisesta opiskeluhuollosta. Opiskeluhuollon koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut sekä psykologi- ja kuraattoripalvelut tuotetaan Keski-Uudenmaan sosiaali- ja terveystalouden hyvinvointialueella.

Muutokset toimintaympäristössä ja toiminnassa 2023–26

Marinin hallitusohjelman osakokonaisuus Osaamisen, sivistyksen ja innovaatioiden Suomi korostaa kasvatuksen ja koulutuksen kaikkien asteiden roolia yhteiskunnallisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden lisäämisessä. Tavoitteena on vahvistaa myös johtamisjärjestelmiä, henkilöstön osaamista ja toiminnan kehittämistä. Opetuksen ja kasvatuksen palvelualueen ja toiminnan merkitys kasvaa kunnissa hyvinvointialueiden aloittaessa toiminnan vuoden 2023 alusta. Järvenpäässä opetuksen ja kasvatuksen palvelualueen toimintakate on 84 % kaupungin toimintakatteesta ja henkilöstö 66 % kaupungin henkilöstöstä.

Palvelualueen tehtävä on tuottaa laadukkaita varhaiskasvatuksen ja opetuksen palveluita. Palvelualueella tullaan tulevana vuosina keskittymään Järvenpään uuden strategian toimeenpanemiseen, hyvinvointivajeen paikkaamiseen ja opetuksen ja kasvatuksen laadun ylläpitämiseen ja parantamiseen kiristyvässä taloustilanteessa.

Strategiassa kiinnitymme erityisesti Ajoissa auttamisen –painopistealueeseen sekä yhteisöohjautuvan ja valmentavan toimintakulttuurin kehittämiseen ja henkilöstön työhyvinvoinnin kehittämiseen. Lasten ja nuorten erilainen tuen tarve on lisääntynyt merkittävästi yhteiskunnassa tapahtuneiden muutosten vuoksi. Pyrimme tukemaan ja auttamaan nuoria mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ja kehitämme yhteistyötä uuden hyvinvointialueen kanssa osan oppilashuollon palveluiden siirtyessä sinne.

Valtion taholta on sekä koronasta johtuviin erilaisiin haasteisiin vastaamiseksi että toiminnan kehittämiseksi ollut haettavissa erilaisia avustuksia. Tiukassa taloustilanteessa opetuksen ja kasvatuksen kehittäminen ja lisähenkilöstön palkkaaminen on ollut mahdollista hankerahoituksella. Opetuksen ja kasvatuksen palvelualueella on työskennelty erilaisten hankkeiden parissa aktiivisesti vuonna 2021–2022, ja useat hankkeet jatkuvat myös vuodelle 2023. Työ oppimisen tuen palveluiden kehittämiseksi sekä esi- ja alkuopetuksen yhteistyön vahvistamiseksi jatkuu edelleen. Uutena kehittämishankkeena on yhteisöohjautuvuuden hanke päiväkodeissa, johon olemme saaneet Opetus- ja kulttuuriministeriöltä hankerahoituksen ja olemme osa isompaa tutkimushanketta. Tavoitteena on kehittää koko palvelualueen yhteisöllistä ja valmentavaa toimintakulttuuria. Kansainväliseen toimintaan olemme saaneet myös hankerahoitusta. Oppivelvollisuuden laajentuminen aloitettiin portaittain vuoden 2021 alusta. Tavoitteena on siis, se että jokainen peruskoulun päättävä suorittaa toisen asteen koulutuksen. Oppivelvollisuusikä korotettiin 18 ikävuoteen. Vuonna 2023 jokainen alle 18-vuotias on laajennetun oppivelvollisuuden piirissä. Koko oppivelvollisuuden aikaista opintojen ohjausta tehostetaan ja oppivelvollisille taataan maksuton opetus.

Koulu- ja päiväkotiverkkoa uudistetaan vuonna 2021 hyväksytyin ja vuosittain päivitettävän palveluverkkosuunnitelman mukaisesti. Harjulan uusi koulu ja päiväkoti otettiin käyttöön syksyllä 2022. Oinaskadun uusi päiväkoti ja alkuopetuksen koulu otetaan käyttöön vuoden 2023 alusta. JYK:n kouluhanke etenee siten, että sen ensimmäinen vaihe voidaan ottaa käyttöön syksyllä 2023 ja toisen vaiheen suunnittelu on jo aloitettu. Palveluverkkosuunnitelmassa vanhoista ja huonokuntoisista tai muuten tarpeettomaksi jäävistä rakennuksista sekä pienistä toimipisteistä luovutaan. Näiden lisäksi joudutaan varautumaan uusiin mahdollisiin sisäilmakohteisiin ja niiden investointitarpeisiin. Palveluverkkosuunnitelman mukaisesti varhaiskasvatuksen kapasiteettia kasvatetaan peruskorjausten yhteydessä, mutta opetuksen kapasiteetin arvioidaan riittävän 30-luvulle ja nyt investointiohjelmassa olevat opetuksen kohteet ovat peruskorjauskohteita.

Koronapandemia ja hyvinvointialueiden perustaminen vaikuttavat kuntatalouteen ja näillä saattaa olla vaikutusta myös palvelujen järjestämiseen sekä varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa että lukiokoulutuksessa. Talousarviossa on huomioitu kaupungin heikkenevä taloustilanne sekä palvelualueelta edellytetyt sopeutustoimet.

Johto ja esikunta

Palvelualueen johdon tehtävän on toiminnan johtaminen kokonaisuutena kaupungin strategian ja palvelualueen toimintasuunnitelman mukaisesti kohti yhdessä sovittuja strategisia, toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita. Kukin johtoryhmän jäsen vastaa oman vastuualueensa johtamisesta ja toiminnan kehittämisestä osana palvelualueetta.

Opetuksen ja kasvatuksen palvelualueen yhteiset toiminnot on järjestelty uudelleen siten, että esikunta tuottaa kasvun ja oppimisen tuen, oppimisympäristöjen kehittämisen, tiedolla johtamisen ja tietojärjestelmien käytön palveluita sekä varhaiskasvatukseen että opetukseen. Esikunnan aiemmin tuottamat yhteiset tukipalvelut ovat monilta osin siirtyneet konsernipalveluihin ml talous, tietohallinto, henkilöstö, viestintä ja hallinto, jossa ne ovat edelleen palvelualueen käytössä. Lisäksi kaupungin tasolla edistetään Perhelä 2023 -projektia sekä erityisesti sen Hyvää hallintoa – parasta palvelua - osakokonaisuutta. Hallinnon tehtäviä pyritään automatisoimaan sekä järjestelemään uudelleen tarkoituksenmukaisiksi.

Esikunnan oppimisympäristöjen pedagogisen kehittämistoiminnon alaisuuteen ollaan perustamassa ns. Kalustetiimiä, jonka tarkoituksena on hoitaa pienet oppimisympäristöjen muutostyöt, teknisen työn laitteiden huollot, kalustekierrätyksen ja kunnostuksen sekä väistöjen organisoiminen. Toiminta aloitetaan määräaikaisena ja kustannukset katetaan ko. toiminnoista säästyvistä kuluista talousarvion sisältä. Tämä tukee resurssiviisasta toimintaa ja lisää kustannussäästöjä strategian mukaisesti.

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuspalveluiden piirissä olevien lasten määrä on ottanut yllättävän harppauksen ylöspäin syksyn 2021 jälkeen. Väestösuunnitteen perusteella vuosille 2022–2025 tehdyt ennusteet lapsimäärille on jo ylitetty, ja tällä hetkellä ei vielä ole varmasti tiedossa onko nousu hetkellinen vai pysyvä. Lapsimäärän kasvua selittää hieman odotettua suurempi muuttajien määrä, mutta suurin vaikutus on osallistumisasteen nousemisella erityisesti alle 3-vuotiaiden osalta (kokonaisaste 81,3 → 82,3 %, alle 3-vuotiaiden osuus 55,9 → 66,1 %).

Yksityisen varhaiskasvatuksen osuus on vuoden 2023 hetkellisesti aiempaa pienempi Touhula Vihtakadun lopetettua kesällä 2022. Syksyllä 2023 odotetaan kuitenkin avattavaksi Laurilantielle uusi 7-ryhmäinen Pilke-päiväkoti, jolloin osuus hieman nousee aiemmasta. Vielä ei ole tiedossa, millä kapasiteetilla uusi yksikkö avataan, odotettavissa ei ole kaikkien seitsemän ryhmän avaamista kerralla.

Varhaiskasvatuksen palveluverkkosuunnitelman etenemistä joudutaan tämänhetkisten lapsimäärätietojen valossa sekä investointiohjelman karsimisesta johtuen muuttamaan syksyllä 2021 vahvistetusta. Oinaskadun uusi yksikkö, johon Lampaanpolskan ja Pesäpuun päiväkodit siirtyvät,

avataan suunnitelman mukaan vuodenvaihteessa 2023. Muun toteutumisen osalta palveluverkkosuunnitelma täsmentyy syksyn 2022 aikana.

Vuoden 2023 merkittäviä muutostekijöitä ovat edelleen kasvun ja oppimisen lakimuutos, johon liittyen olemme uudelleenorganisoimassa toimintojamme. Epävarmuus lapsimäärien kehityksestä ja varhaiskasvatuspaikkojen riittävydestä haastaa toiminnan pitkäjänteistä suunnittelua ja lisää merkittävästi epävarmuutta talouden suunnittelulle. Lakisääteisten mitoitusten toteuttaminen vaatii aina rekrytointeja ja tilajärjestelyjä, mikäli lapsimäärän muutokset ovat yhtä merkittäviä kuin vuonna 2022. Lisähaasteen asialle tuo edelleen jatkuvat pätevän henkilöstön rekrytointihaasteet.

Vuoden 2023 aikana varhaiskasvatuksessa jatkuu edelleen useita merkittäviä opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamia hankkeita. Yhteisöohjautuvuushankkeen avulla pyritään kehittämään johtamisjärjestelmiä ja rakenteita ja vahvistamaan henkilöstön vaikuttamismahdollisuuksia, sitoutumista ja työn imua. Kasvun ja oppimisen tuen hanke vie osaamisen vahvistamisen lapsiryhmien arkeen, kun neljä kehittäjäopettajaa ja -lastenhoitajaa tekevät tuen muotoja näkyväksi jokaisen ryhmän arjessa. Lisäksi käynnissä on esi- ja alkuopetuksen yhteistyöhanke ja edelleen jatkuva koronatuki.

Perusopetus

Oppilasmäärä on kasvanut tasaisesti ja kasvun odotetaan jatkuvan myös tulevina vuosina. Kuitenkin ukrainalaisten valmistavassa opetuksessa oleva suuri määrä ja mahdollisesti pysyvästi kaupunkiin asumaan jäävien määrä tulee vaikuttamaan ennakoimattoman suureen oppilasmäärän kasvuun. Kasvuun pyritään vastaamaan tehostamalla tila- ja opetusresurssien käyttöä sekä tarvittaessa harkitusti opetusryhmiä lisäämällä. Pienten opetusryhmien kokoa kasvatetaan edelleen porrastetusti. Myös koulujen avustavan ja ohjaavan henkilöstön käyttöä priorisoidaan jatkossakin välttämättömään tukeen. Ryhmäkokojen kasvu ja oppilaiden yhä monimuotoisemmat kasvun ja oppimisen haasteet sekä tuntikehyksen tiukentuminen kuormittavat opettajien työtaakkaa entisestään. Myös oppilaan saama opetuksen määrä ja laatu voi kärsiä. Kuitenkin oppimisen haasteiden ennaltaehkäiseminen sekä oppimisen ja kasvun oikea-aikainen tukeminen lähikouluperiaatteen mukaisesti on resurssien niukentuessa perusopetuksen, oppimisen tuen ja opiskeluhuollon seuraavien vuosien yhteinen tavoite. Yhteisopettajuutta ja yhteisöohjautuvuutta vahvistamalla opetushenkilöstö ja rehtorit saavat tukea työnsä suorittamiseen. Palveluverkkoselvityksen 2021–2022 yhteydessä tuotettu tieto ja tarkentuvat suunnitteet sekä pian valmistuva Järvenpään varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen pedagoginen tilasuunnitelma ohjaavat kaikkia yksiköitä tehokkaaseen tilojen käyttöön.

Oppivelvollisuuden laajentumisen toisen kokonaisen lukuvuoden kustannuksia seurataan ja valtion odotetaan korvaavan kustannukset täysimääräisenä.

Opiskeluhuollon henkilöstö eli kuraattorit ja psykologit siirtyvät terveydenhoitajien kanssa samalle hyvinvointialueelle. Yhteisöllisen opiskeluhuollon johtaminen jää edelleen kuntiin ja oppilaitoksiin. Muutostilannetta seurataan ja yhteisen työn malleja kehitetään edelleen.

Lukiokoulutus

Lukion päivä- ja aikuislinjalla järjestetään opetusta ja toimintaa opetussuunnitelman ja uuden lukiolain mukaisesti. Oppivelvollisuuden laajentumisen ja jatko-opinto-ohjausvelvollisuuden lisääntymisen vuoksi lukioon lisättiin 2021 elokuusta alkaen yhden opinto-ohjaajan vakanssi. Edelleen jatketaan yhteistyötä toisen asteen oppilaitosten kanssa ja laajennetaan korkeakoulu yhteistyötä sekä vahvistetaan perusopetuksen nivelvaihetta. Koronatilanteen niin salliessa lukion kansainvälistä toimintaa lisätään Erasmus akkreditoinnin kautta saadulla rahoituksella. Lukion aloituspaikkoja on lisätty syksystä 2019 alkaen 10 opiskelijalla, mikä on lisännyt opiskelijoiden kokonaismäärää kolmen vuoden kuluessa noin 30 opiskelijalla. Kuitenkaan lukion opintokurssien määrät ja kustannukset eivät ole lisääntyneet merkittävästi.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet 2023–26

Tavoite vuosi	Sitova tavoite	Strategia
2023-26	Ketteriä palvelurakenteita ja prosesseja vahvistetaan oikea-aikaisen tuen mahdollistamiseksi	J3
	Varhaisen tuen osaamista ja ennaltaehkäiseviä palveluita vahvistetaan opetuksen ja kasvatuksen palveluissa. Tuen tarpeen alkuvaiheessa yleisellä tuella pystytään vastaamaan laajasti ja oikea-aikaisesti tuen tarpeisiin.	J3
	Lasten varhaista tukea edistetään kouluttamalla henkilöstöä ja rekrytoimalla kelpoisia työntekijöitä.	J3

Lisäksi palvelualue edistää toiminnassaan muita strategisia päämääriä.

Sitovat taloustavoitteet

Valtuustoon nähden sitova

OPETUS JA KASVATUS 1000 € (ilman kotikuntakorvauksia)	TP 2021	TPE 2022	TA 2023	2024	2025	2026	Yht. 23-26
Toimintatuotot	5 354	4 870	3 315	3 315	3 315	3 315	13 260
Valmistus omaan käyttöön	89	101	101	101	101	101	404
Toimintakulut	-77 799	-77 453	-80 225	-81 043	-82 181	-83 760	-327 209
Toimintakate	-72 357	-72 482	-76 809	-77 627	-78 765	-80 344	-313 545
<i>muutos-%</i>		0,2 %	6,0 %	1,1 %	1,5 %	2,0 %	

Investoinnit

Irtaimistoinvestoinnit	TPE 22	INV 23	INV 24	INV 25	INV 26	Summa 23-26
Aineelliset	572	550	620	150	180	1 500
Aineettomat	120	140	160	70	50	420
Yhteensä	692	690	780	220	230	1 920

Keskeiset suoritteet ja tunnusluvut

	TP 2021	KS2022	TAe 2023
VARHAISKASVATUSPALVELUT			
kaikki lapset varhaiskasvatuksessa yht. esiopetuksessa olevat	2 298	511	2 400
Päiväkodit, lapsia			
päiväkodit lapsia yhteensä	2 293	2 266	2 345
kunnalliset	1 720	1 742	1 896
joista 20h/wko	45	82	37
toimintakate euroa / lapsi	12 520		
yksityiset päiväkodit	573	524	449
joista 20 h/vkko	17		12
Perhepäivähoito, lapsia	48	56	55
kunnalliset	33		44
ostopalvelu	15		11
* Raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä.			

PERUSOPETUS JA LUKIO	TP 2021	TA2022	Toteuma				TS2024	TS2025	TS2026
			1-6/2022	TAe 2023					
7-12 vuotiaat, ikäluokan koko	3 195	3 223	2 936	3 153	3 074	2 992	2 913		
Ikäluokasta muissa kunnissa 5%	160	161	147	158	154	150	146		
Ikäluokasta Järvenpäässä koulussa	3 035	3 062	2 789	2 995	2 920	2 842	2 767		
13-15 vuotiaat	1 574	1 650	1 524	1 677	1 639	1 605	1 572		
Ikäluokasat muissa kunnissa 5%	79	83	76	84	82	80	79		
Ikäluokasta Järvenpäässä koulussa	1 495	1 568	1 448	1 593	1 557	1 525	1 493		
16-18 vuotiaat ikäluokan koko		1 606		1 497	1 582	1 614	1 647		
	TP 2021	TA2022	20.9.2022	TAe 2023	TS2024	TS2025	TS2026		
Järvenpään lukio opiskelijamäärä	1 111		1 124	1 135	1 130	1 130	1 130		

Kotikuntakorvaukset

Keskeiset palvelut

Kaupunki saa kotikuntakorvaustuloa kaikista muun paikkakuntalaisista oppilaista, jotka ovat kaupungin esi- tai perusopetuspalveluissa, ja maksaa vastaavasti kotikuntakorvausmenoja jokaisesta järvenpääläisestä, joka osallistuu esi- tai perusopetukseen muussa kuin kaupungin omassa yksikössä.

Kotikuntakorvaukset tilitetään kaupungille osana valtionosuuksia ja ne määräytyvät laskennallisten esi-, alakoulu- ja yläkouluopetuksen yksikkökustannusten ja talousarviovuotta 2 vuotta aiemman vuoden oppilastietojen mukaan. Vuoden 2023 kotikuntakorvaukset perustuvat siis vuoden 2021 lopun oppilastietoihin.

Kaupunki ei voi välittömästi vaikuttaa kuntalaistensa hakeutumiseen muiden kuntien tai muiden opetuksenjärjestäjien palveluihin, eikä siten myöskään kaupungille kotikuntakorvauksista aiheutuviin menoihin. Jotta oman toiminnan kustannukset olisivat selkeämmin seurattavissa, on kotikuntakorvaukset erotettu omaksi sitovuustasokseen opetuksen ja kasvatuksen palvelualueen muusta toiminnasta.

Sitovat taloustavoitteet

Valtuustoon nähden sitova

KOTIKUNTAKORVAUKSET 1000 €	TP 2021	TPE 2022	TA 2023	2024	2025	2026	Yht. 23-26
Toimintatuotot	684	710	798	798	798	798	3 192
Toimintakulut	-2 554	-3 145	-3 309	-3 309	-3 309	-3 309	-13 235
Toimintakate	-1 871	-2 435	-2 511	-2 511	-2 511	-2 511	-10 043
<i>muutos-%</i>		30,2 %	3,1 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	

Keskeiset suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP 2021	TPE 2022	TA 2023
Ulkopaikkakuntalaiset oppilaat kaupungin kouluissa*	91	85	111
esiopetus	19	12	20
alakouluopetuksessa	42	48	57
yläkouluopetuksessa	30	25	34
Järvenpääläiset muualla koulussa*	324	368	458
esiopetus	19	20	42
alakouluopetus	213	221	288
yläkouluopetus	92	127	128
Kotikunnan perusosa (kustannus), €/oppilas**	7 112,84	7 452,22	

* Taulukossa on esitetty tiedot kunkin vuoden kotikuntakorvausten maksuperustevuoden mukaan. Ts. 2023 oppilasmäärä = oppilaat 31.12.2021.

** Kotikuntakorvauksen perusosaa vuodelle 2023 ei ole vielä vahvistettu.

Hyvinvoinnin palvelualue

Keskeiset palvelut

Hyvinvoinnin palvelualue edistää kaupunkilaisten hyvinvointia ja terveyttä sekä kaupunkilaisten osallisuutta ja vahvistaa kulttuuri- ja tapahtumatoimintaa. Lisäksi palvelualue tukee asukkaiden osaamista ja työllistymistä ja luo edellytyksiä elämysten kokemiseen, itsensä kehittämiseen sekä harrastamiseen.

Teemme työtä ennakoimalla, ohjaamalla ja voimavaroja oikein kohdentamalla. Ihmisten osallisuus on työssämme tärkeässä roolissa, samoin järjestöjen ja yhdistysten sekä muiden sidosryhmien kanssa tehtävä yhteistyö.

Palvelualue huolehtii tiedon tuottamisesta laajasti hyvinvointiin liittyen. Samalla se koordinoi kaupungin strategiaa toteuttavaa poikkihallinnollista hyvinvointityötä ja sen toteutumista seuraavaa hyvinvointikertomusta.

Johto

Palvelualueen johto koordinoi palvelualueen yhteisiä kehittämistoimia. Tärkeimpinä kokonaisuuksina on tiedon tuottamisen lisäksi palveluverkkosuunnitelman toteuttaminen. Palvelualueella on vuoden 2022 aikana kuvattu palveluverkko ja sen keskeiset muutostarpeet, sisältäen palvelut, tuotantotavat ja tilat. Muuntojoustavien tilojen sekä uusien tilankäytön toimintatapojen ja -järjestelmien käyttöönotolla vuodesta 2023 alkaen voidaan tukea myös yhdistysten toimintaedellytyksiä yhä paremmin. Kaupungin avustuksiin tuodaan edelleen lisää läpinäkyvyyttä yhteiskehittämisellä.

Järvenpää haluaa olla edelläkävijä hyvinvoinnin ja terveyden (hyte) edistämisessä, mikä tarkoittaa poikkihallinnollisten, monialaisten hyte-perusrakenteiden vahvistamista, uudenlaisten menetelmien käyttöönottoa, viestinnän ja tiedolla johtamisen tehostamista sekä aktiivista toimintaa verkostoissa. Hyvinvointialueen ja sen kuntien alueellista yhteistyötä jatketaan vahvistamalla erityisesti palveluketjujen toimivuutta. Vastuuvirkahenkilönä kokonaisuudessa on hyte-johtaja.

Palvelualueen johto saa työskentelytilat Bulevardi-korttelista, samoin avainaluejohtajat ja Järvenpään Opiston hallinto. Vapaa-ajan palvelupiste siirtyy osaksi konsernipalveluita vuoden 2023 alusta. Koko kaupungin asiakaspalvelu keskitetään Bulevardi -kortteliin. Järvenpää-infoon siirtyvät lisäksi Seutulantalon palvelupiste, Mestari toiminnan ja Mestariasuntojen palvelut, maahanmuuttajapalvelut sekä osaamis- ja työllisyyspalvelut.

Yhteisöllisyys ja elinikäinen oppiminen

Yhteisöllisyyden ja elinikäisen oppimisen avainalueeseen kuuluvat

- lapsiperheiden palvelut,
- nuorisopalvelut,
- osaamisen ja työllisyyden palvelut,
- kotoutumispalvelut,
- yhteisöpalvelut ja
- Järvenpään opisto.

Avainalueen toimintaa ohjaavat muun muassa kuntalaki (410/2015), nuorisolaki (1285/2016) ja laki kotoutumisen edistämisestä (1386/2010). Lakia te-palvelujen järjestämisvastuun siirrosta valtiolta kunnille ja kotoutumislain kokonaisuudistusta valmistellaan parhaillaan. Lakien suunnitellaan tulevan voimaan 1.1.2025 alkaen. Vuoden 2023 alusta astuu voimaan laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä, jossa määritellään kuntien ja hyvinvointialueiden tehtävät hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä.

Yhteisöllisyyden ja elinikäisen oppimisen avainalue toteuttaa erityisesti kaupunkistrategian kohtaa Ajoissa auttaminen kohdentamalla ammatillista ohjausta ja neuvontaa eri puolilla kaupunkia sitä tarvitseville mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Hyvinvointialueen ja kuntien erilaiset roolit ja mahdollisuudet huomioidaan palvelujen toteuttamisessa. Avainalueen palveluilla on merkitystä myös strategian painopisteen Kukoistava kaupunki sekä Kasvun paikka ihmisille ja yrityksille toteutuksessa, koska hyvinvoivat asukkaat ovat elinvoimaisen kunnan edellytys.

Hyvinvoinnin edistäminen on avainalueen perustehtävä. Eri ympäristöissä tapahtuvan kohtaamisen ja palvelujen keinoin tuetaan kuntalaisten hyvinvointia, vahvistetaan osaamista, työllisyyttä sekä osallisuutta. Palveluissamme toteutetaan neuvontaa ja ohjausta eri ikäisille.

Koronan jälkeiset vajeet hyvinvoinnissa ja terveydessä vaativat panostusta kaikissa avainalueen palveluissa. Työllisyyspalveluiden järjestämisen muutokseen valmistautuminen on avainalueella keskeinen tehtävä v. 2023.

Liikunta ja kulttuuri

Liikunnan ja kulttuurin avainalue koostuu

- liikuntapalveluista,
- kirjastopalveluista,
- museopalveluista,
- Keskisen Uudenmaan Musiikkiopistosta,
- Järvenpää-talon toiminnasta ja
- yleisistä kulttuuri- ja tapahtumapalveluista.

Avainalueen toimintaa ohjaavat muun muassa kirjastolaki (1492/2016), laki taiteen perusopetuksesta (633/1998), museolaki (314/2019), liikuntalaki (390/2015) ja laki kuntien kulttuuritoiminnasta (166/2019).

Liikunnan ja kulttuurin avainalue toteuttaa erityisesti kaupunkistrategian kohtaa Kukoistava kaupunki toteuttamalla osaksi kaupunkilaisten arkea monipuolisia, eri asiakasryhmille suunnattuja palveluja sopeuttaen toimintaa resurssikehykseen. Strategian kohtaa Kasvun paikka ihmisille ja yrityksille avainalue toteuttaa kehittämällä houkuttelevaa kulttuuritarjontaa ja julkisen taiteen hankkeita sekä suunnittelemalla muun muassa Villa Kokkosen ja Suvirannan tulevaisuutta museokohteina.

Avainalueen tavoitteena on kulttuurihyvinvoinnin lisääminen ja digitaalisten palveluiden kehittäminen erityisesti museossa (Finna ja virtuaalimuseohanke), kirjastossa (KOHA, kansallinen yleisten kirjastojen e-kirjasto), liikuntapalveluissa (liikkumis- ja elintapaneuvonta) ja musiikkiopistossa (verkkokurssit) sekä Kaikukortin ja erityisryhmien palveluiden edelleen kehittäminen. Lisäksi liikuntapalvelut edistävät järvenpääläisten liikkumista Liikkumisohjelman 2021-2024 ja Liikuntaolosuhdeverkoston kehittämissuunnitelman 2022-2035 avulla.

Koronan jälkeen panostetaan monipuoliseen konsertti- ja tapahtumatarjontaan, yhteisöllisyyden ja monipuolisen yhteistyön lisäämiseen sekä palveluiden saavutettavuuteen.

Muutokset toimintaympäristössä ja toiminnassa 2023-2026

Tuoreimpien väestötutkimusten valossa Järvenpäässä voidaan pääasiassa hyvin ja asuinalueeseen ollaan tyytyväisiä. Hyvinvointi- ja terveyserot näkyvät kuitenkin osalla kuntalaisista sekä elintavoissa että elinoloissa. Valtaosa nuorista voi hyvin, mutta huolta herättää mielenterveyteen liittyvät haasteet ja yksinäisyyden kokeminen. Aikuisväestö liikkuu liian vähän ja syö yksipuolisesti. Alkoholi ja huumeet ovat Järvenpäässä suurin ehkäistävässä oleva kuolinsyy. Miehillä ennenaikaisia kuolemia on lähes kaksinkertainen määrä naisiin verrattuna. Hieman yli puolet 65 vuotta täyttäneistä kokee itsensä onnelliseksi sekä elämänlaatunsa hyväksi, mutta terveyteen liittyviä huoliakin on.

lääkäiden kuntalaisten määrän kasvu sekä hyvinvointi- ja terveyserot tuovat haasteita hyvinvointia ja terveyttä edistäville palveluille. Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisen uudistaminen astuu voimaan vuoden 2023 alusta. Hyvinvointialueen, kuntien ja järjestöjen kanssa on valmisteltu hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen rakenteet. Keskeisinä yhdyspintaryhminä ovat aloittaneet toimintansa alueellinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmä, alueellinen lasten ja perheiden yhteistyöryhmä sekä asumisen ratkaisut ja turvalliset asuinympäristöt -työryhmä. Alueelliset vaikuttamistoimielimet (vanhus- ja vammaisneuvosto, nuorisovaltuusto) kokoavat yhteen kuntien ja hyvinvointialueen yhteiset asiat. Lisäksi alueellinen järjestöneuvottelukunta edistää kuntien ja hyvinvointialueen lukuisten järjestötoimijoiden yhteisiä asioita. Keusoten ja sivistysjohtajien yhteistyöryhmä jatkaa työskentelyä erityisesti oppilashuollon ja opiskeluhuollon yhteistyökysymyksissä.

Vuoden 2023 alusta maahanmuuttajien kotoutumista edistävien palveluiden järjestämistä vastuut ja rahoitus muuttuvat, kun hyvinvointialueet aloittavat toimintansa. Kotoutumisen edistäminen ja pakolaisten vastaanotto tulevat edelleen olemaan kunnan kotoutumis- ja peruspalveluiden vastuulla. Keski-Uudellamaalla nyt tuleva järjestämisuudistus on toteutettu jo sosiaali- ja terveystalouden siirtymässä kuntayhtymään. Muutos näkyy rahoitusrakenteessa. Hyvinvointialueelle siirretään osa valtion laskennallisista korvauksista.

Hallituksen työllisyystavoite ja siihen kytkeytyvät keinot tulevat vaikuttamaan suoraan tai välillisesti kuntiin. Työvoimapaikojen rahoitus- ja palvelurakennemuutos merkitsee työllisyys- ja yrityspalveluiden järjestämistä kunnille vuoden 2025 aikana.

Palvelualue huolehtii tiedon tuottamisesta laajasti hyvinvointiin liittyen. Samalla se koordinoi kaupungin strategiaa toteuttavaa poikkihallinnollista hyvinvointityötä ja sen toteutumista seuraavaa hyvinvointikertomusta.

Palvelualueen johto saa työskentelytilat Bulevardi-korttelista, samoin avainaluejohtajat ja Järvenpään Opiston hallinto. Vapaa-ajan palvelupiste siirtyy osaksi konsernipalveluita vuoden 2023 alusta. Koko kaupungin asiakaspalvelu keskitetään Bulevardi -kortteliin. Järvenpää-infoon siirtyvät lisäksi Seutulantalon palvelupiste, Mestari-toiminnan ja Mestariasuntojen palvelut, maahanmuuttajapalvelut sekä osaamis- ja työllisyyspalvelut.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet 2023-26

Tavoite vuosi	Sitova tavoite	Strategia
2023-26	Kehitämme monipuolisia kohtaamisen mahdollisuuksia eri ikäisille erilaisissa elämäntilanteissa oleville.	J1
	Edistämme kaupunkilaisten mahdollisuutta olla kulttuurin kokijoita ja tekijöitä.	J1
	Järjestämme tuloksellisia osaamisen kehittymistä ja työllistymistä edistäviä palveluja.	J2
	Järjestämme ohjausta ja neuvontaa sitä tarvitseville mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.	J3
	Edistämme hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman toimenpiteitä.	T1

Sitovat taloustavoitteet

Valtuustoon nähden sitova							
HYVINVOINTI 1000 € (ilman työmarkkinatuen kuntaosuutta)	TP 2021	TPE 2022	TA 2023	2024	2025	2026	Yht. 23-26
Toimintatuotot	3 429	4 281	5 153	5 153	5 153	5 153	20 612
Valmistus omaan käyttöön	53	9	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-16 164	-16 052	-17 833	-17 774	-17 875	-18 061	-71 544
Toimintakate	-12 682	-11 763	-12 680	-12 621	-12 722	-12 908	-50 932
<i>muutos-%</i>		-7,2%	7,8%	-0,5%	0,8%	1,5%	

Investoinnit

Irtaimistoinvestoinnit	TPE 22	INV 23	INV 24	INV 25	INV 26	Summa 23-26
Aineelliset	150	309	259	250	100	918
Aineettomat	95	210	110			310
Yhteensä	245	519	369	250	100	1 228

Keskeiset suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP2021	TA2022	Tot 1-6/2022	TA2023
HYVINVOINNIN PALVELUALUE				
Liikunta ja kulttuuri				
Toimintakate €/asukas*	185,79 €	162,50 €		
Tapahtumien määrä (ml. digi)	0	383	277	513
Tapahtumien kävijämäärä (ml. digi)	108 155	41 974	26 982	55 000
Uimahallin kävijämäärä	0	250 000	72 904	260 000
Kirjaston käynnit yhteensä	372 588	422 000	231 373	415 000
Museokohteiden käynnit yhteensä	20 112	25 000	9 920	19 500
Liikunnan ja kulttuurin opetus- ja ohjaustuntien määrä	26 966	32 500	14 062	32 000
Taiteen perusopetuksen oppilaat	0	700	409	1 084
Varattavien liikuntapaikkojen käyttötunnit	66 161	70 000	40 037	70 000
Yhteisöllisyys ja elinikäinen oppiminen				
Toimintakate €/asukas*	268,04 €	238,36 €		
Asiakaskontaktit				
Kotoutumispalveluiden asiakaskontaktit	33 884	31 100	22 447	43 600
Lapsiperhepalveluiden asiakaskontaktit	2 715	3 000	1 079	3 100
Lapsiperhepalveluiden asiakaskontaktit	5 468	4 500	5 969	13 500
Nuorisotyön kontaktien määrä yhteensä	24 248	22 500	14 470	25 950
Osaamis- ja työllisyyspalveluiden asiakaskontaktit	1 453	1 100	929	1 050
Asiakasmäärät				
Järvenpään opiston kurssilaisten määrä	0	11 200	4 428	10 000
Kotoutumisen tuen asiakasmäärä	0	0	0	80
Lapsiperhepalveluiden asiakasmäärä	353	300	463	1 000
Nuorisotyön asiakasmäärä yhteensä	437	350	105	245
Osaamis- ja työllisyyspalveluiden asiakasmäärä	194	170	87	100
Yhteisöpalveluiden asiakasmäärä	4 460	6 500	4 400	6 500
Pakolaisten vastaanotto/kuntapaikat	15	15	0	15
* Raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä				

Työmarkkinatuen kuntaosuus

Keskeiset palvelut

Kunta vastaa osittain pitkään työttömänä olleiden työmarkkinatuen kustannuksista. Kunnilla on 50 %:n vastuu yli 300 päivää ja 70 %:n vastuu yli 1 000 päivää työmarkkinatuella olleiden henkilöiden työmarkkinatukustannuksista. Te-palvelujen järjestämistä siirtyessä kunnille 1.1.2025 (laki valmisteilla) rahoitusvastuu tulee laajenemaan.

Kaupunki ei voi välittömästi omalla toiminnallaan vaikuttaa työmarkkinatuen kuntaosuuteen, vaan yleinen työmarkkinatilanne ja lainsäädännölliset linjaukset vaikuttavat kustannusten kehittymiseen. Jotta oman toiminnan kustannukset olisivat selkeämmin seurattavissa, on työmarkkinatuen kuntaosuus erotettu omaksi sitovuustasokseen hyvinvoinnin palvelualueen muusta toiminnasta.

Sitovat taloustavoitteet

Valtuustoon nähden sitova

TYÖMARKKINATUEN KUNTAOSUUS 1000 €	TP 2021	TPE 2022	TA 2023	2024	2025	2026	Yht. 23-26
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-4 240	-3 800	-3 800	-3 800	-3 800	-3 800	-15 200
Toimintakate	-4 240	-3 800	-3 800	-3 800	-3 800	-3 800	-15 200
<i>muutos-%</i>		-10,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	

Keskeisen suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP 2021	TA 2022	1-6/2022	TA 2023
Työmarkkinatuen kuntaosuutta saavat työttömät	1 222	1 300	936	1 400
Työmarkkinatuen kuntaosuus, €/työtön	3 470	3 081	2 006	2 643
Työmarkkinatuen kuntaosuuspäivät	203 219	200 250	157 042	200 000
Työmarkkinatuen kuntaosuus, €/päivä	21	20	12	20

Kaupunkikehitys

Keskeiset palvelut

Palvelualueen keskeiset palvelukokonaisuudet ovat yritys- ja elinkeinopalvelut, maanhankinta-, -jalostus ja -myynti, yhdyskuntasuunnittelu-, kaavoitus- ja ympäristö -palvelut, rakennusvalvonnan palvelut ja kaupunkitekniikan palvelut. Palvelualueella toimii hankekehitys, joka johtaa palvelut yhdistäviä kaupunkikehityshankkeita ja kumppanitoimintaa. Lisäksi esikunta/asiakaspalvelut tuottavat toimintaa tukevia tuki- ja asiakaspalveluita. Palvelualueen kaikkien palveluiden kanssa läheisessä yhteistyössä toimii myös Järvenpään Vesi -liikelaitos.

Esikunta, palvelupiste ja pysäköinninvalvonta

Esikunta hoitaa yksiköiden tilastointi-, talous- ja hallintopalvelutehtäviä sekä huolehtii avainalueiden asiakirjahallinnosta, tietosuoja- ja tietoturva-asioista, viestinnästä, ICT-palveluista, tiedonhallinnasta ja kuntatason arvioinnista. Esikuntaan kuuluu myös Seutulantalons asiakaspalvelupiste tuottaen kaupunkikehityksen ja kaupungin yleiset asiakaspalvelutehtävät sekä kaupungin pysäköinninvalvonnan. Esikunnan, palvelupisteen ja pysäköinninvalvonnan henkilöstö, palvelualuejohtajaa lukuun ottamatta tulevat siirtymään konsernipalveluihin 1.1.2023 alkaen. Henkilöstökustannukset ja niihin liittyvät muut kulut budjetoidaan vuoden 2023 alusta alkaen konsernipalveluihin.

Asuminen

Asuntopalveluiden tavoitteena on asuntoasioiden kehittäminen ja ohjelmointi siten, että eri asunnon tarvitsijaryhmien edut tulevat riittävästi huomioon otetuiksi. Tavoitteena on osaltaan edistää asuntojen ja asuntoalueiden laadukasta toteutusta ja MAL-sopimuksen mukaisesti kohtuuhintaista asumista. Asuntopalveluiden tehtävään kuuluu kunnan asuntoviranomaiselle asetetut viranomaistehtävät.

Yritys- ja elinkeinopalvelut

Yritys- ja elinkeinopalvelut vastaavat elinkeinoelämän toimintaedellytysten ja elinkeinorakenteen kehittämisestä asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Yritys- ja elinkeinopalveluiden tehtävänä on mahdollistaa uusien yritysten sijoittuminen Järvenpään, ylläpitää ja kehittää jo toimivien yritysten toimintaedellytyksiä, mahdollistaa erityisesti kasvuyrittäjyyttä sekä edistää Järvenpään kehittymistä matkailukohteena. Yritys- ja elinkeinopalvelut pyrkivät varmistamaan, että Järvenpään kaupungilla on kysyntää vastaavaa tonttitarjontaa, joka soveltuu monipuoliseen yritystoimintaan sekä toimia myynti- ja markkinointirajapintana erityisesti yritysten ja esimerkiksi yritysten toimitiloja tuottaviin toimijoihin.

Kaavoitus

Maankäytönsuunnittelulla tarkoitetaan yleis- ja asemakaavoituksen sekä liikennesuunnittelun muodostamaa kokonaisuutta. Suunnittelukokonaisuus pyrkii luomaan kaupunkitilaa, jossa ihmisten, ympäristön ja eri toimintojen tarpeet on huomioitu kokonaisuutena. Suunnittelulla toteutetaan kaupunkistrategiaa. Vaikka kaupungilla on kaavoitusmonopoli, ohjaavat suunnittelua valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, maakuntakaava sekä erityisesti maankäyttö- ja rakennuslain kaavan sisältö- ja prosessivaatimukset.

Liikennesuunnittelun sekä joukkoliikenteen järjestämisen ja hoidon asiantuntijatehtäviä hoitavat liikenne -yksikön liikenneasiantuntijat. Keskeisiä osa-alueita ovat liikennejärjestelyiden suunnittelu, liikennevalojärjestelmän kehittäminen, joukkoliikenne- ja liikenneturvallisuusasiat sekä kävelyn ja pyöräilyn edistäminen.

Ympäristövastuu

Ympäristövastuun ja kestävän kehityksen edistämiseksi toteutetaan kaupunkistrategiaa ja erityisesti resurssiviisauden ja hiilineutraaliuden tavoitteita. Toiminnalla pyritään kestävän kehityksen näkökulman huomioimiseen ja tavoitteiden edistämiseen kokonaisvaltaisesti kaupungin toiminnassa ja sidosryhmien parissa. Kaupungilla on ympäristövastuun edistämiseksi merkittävä rooli asennemuutoksen muokkaajana, mahdollistajana ja esimerkin näyttäjänä.

Kiinteistönmuodostus

Järvenpään kaupunki ylläpitää kiinteistörekisteriä alueellaan. Kiinteistörekisteri on yksi maamme perusrekistereistä, johon mm. pankkien vakuusjärjestelmä nojaa. Kiinteistörekisteriä ylläpidetään pääasiassa kiinteistötoimitusten avulla. Kiinteistötoimitusten ydin on muodostaa maa-alueista asemakaavan mukaisia, omistukseltaan yhtenäisiä, vakuuskelpoisia ja rakentamisvalmiita omistuksen yksiköitä (tontteja).

Maa-alueiden osto ja myynti sekä sopimusten hallinta

Kaavoitusmonopolin turvin kaupunki määrittelee alueellaan, minne tuleva rakentaminen ja muu alueiden käyttöönotto sijoittuvat. Ennen pellon tai metsän jalostamista rakentamisvalmiiksi tonteiksi, tulee kaupungin hankkia maat itselleen – ja jalostustoiminnan päätteeksi – luopua niistä. Koska kaupunki omistaa suuren osan kaupungin rajojen sisäpuolella olevista maa-alueista, tulee kaupungin hallinnoitavaksi mittavaa määrää erilaisia käyttöoikeussopimuksia (esim. maanvuokrasopimukset, rasitesopimukset, osto- ja myyntikaupat).

Maasto- ja paikkatiedot

Kaupunki ylläpitää paikkatietojärjestelmää alueellaan. Kaupungista on tehty digitaalinen kaksonen, ns. kaupunkimalli. Paikkatietoina on Järvenpään alueelta kuvattu lukuisa määrä ympäristöä kuvaavia muuttujia, kuten kiinteistörajat, rakennukset ja niiden ulottuvuudet, kaupungin infraomaisuus sekä lukuisa määrä muuta paikkaan sidottua tietoa. Tämä edellyttää maastotietojen jatkuvaa keräämistä, jota tehdään moninaisin keruumenetelmin (esim. ilmakuvaus, laserkeilaus, maastokartoitus, rakennetun infran tarkatiedot). Kerättyä maastotietoa jatkojalostetaan ja siirretään digitaalisiin ympäristöihin ja tietojärjestelmiin muiden palveluiden tuottamiseksi ja tiedolla johtamisen tueksi.

Kadunpito

Kadunpito sisältää yleisten alueiden (kadut, torit, puistot, aukiot ja kevyen liikenteen väylät) suunnittelun, rakentamisen ja ylläpito- ja huoltopalvelutuotannon. Palvelut tuotetaan omana työnä tai ostopalveluina.

Kadunpidossa huomioidaan MRL:n mukaisesti, että yleiset alueet ovat käyttäjilleen (kevytliikenne ja ajoneuvo- ja huoltoliikenne) turvallisia, toimivia sekä kaupunkikuvaan ja ympäristöön soveltuvia.

Viranomaispalveluihin sisältyy jätehuollon ja romuajoneuvojen siirron palvelut sekä yleisten alueiden tilapäisen käytön lupapalvelut.

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonta on viranomaistoimintaa. Sen tehtävänä on osaltaan varmistaa, että rakentamisessa noudatetaan hyvää rakennustapaa ja rakennetusta ympäristöstä muodostuu terveellinen, turvallinen, kestävä, sopusuhtainen sekä kaunis kokonaisuus. Rakennusvalvonnan työssä yhdistyvät rakentamisen, kaupunkikulttuurin ja rakennuslainsäädännön tietotaidot.

Maankäyttö- ja rakennuslaki ja sen nojalla annetut säännökset sisältävät suurimman osan rakennusvalvonnalle säädetyistä viranomaistehtävistä. Rakennusvalvonnan tehtävistä keskeisin on valvoa kaavojen noudattamista sekä osaltaan ohjata ja valvoa, että rakentamisessa noudatetaan

säännöksiä, määräyksiä ja hyvää rakennustapaa. Rakennusvalvonnan tehtäviin kuuluu myös luvattoman rakentamisen ja rakennetun ympäristön hoidon valvonta. Lisäksi se toimii kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetussa laissa tarkoitettuna valvontaviranomaisena. Valvontaa suoritetaan yleisen edun näkökulmasta.

Maanmyynti ja hankekehitys

Hankekehitys ja maanmyynti -yksikkö aloitti toimintansa vuoden 2022 alussa. Yksikön toiminta on lähtenyt hyvin käyntiin. Keskeinen toiminnallinen kehittämiskohde on ollut hankeohjausmallin luominen, jota on pilotoitu keväällä 2022 ja joka otetaan käyttöön kaikkiin kaupungin asuntorakentamishankkeisiin syksyllä 2022. Uusi hankeohjausmalli on otettu hyvin vastaan, ja se tulee edesauttamaan hankkeiden tavoitteiden mukaista läpivientiä. Tärkeäksi tavoitteeksi on nostettu innostavan ja dynaamisen työilmapiirin luominen yksikköön, jonka toteuttamisessa on onnistuttu hyvin. Yksikön tärkein tavoite on johtaa asunto- ja toimitilarakentamishankkeita siten, että ne etenevät ajallaan ja yhteisesti määriteltyjen tavoitteiden mukaisesti valmiiksi rakennuksiksi.

Muutokset toimintaympäristössä ja toiminnassa 2023–26

Järvenpään kaupungin oletetaan jatkavan strategian mukaisesta hallittua ja kestävästä kasvusta. Saman aikaisesti maailmantalouden epävarma tilanne on alkanut heijastumaan myös Järvenpäähän. Raaka-aineiden hintojen ja korkojen nousu sekä nopea inflaatio vaikeuttavat yritysten toimintaa useimmilla toimialoilla, joka vaikuttaa myös investointeihin ja rakentamiseen. Näiltä osin on nähtävissä riskitason nousu.

Palvelualueen toimintaa ohjaa yhteisesti hyväksytty Järvenpään Yleiskaava 2040, joka luo suuntaviivat sille, minne ja miten kaupunki kasvaa. Sen lisäksi kaupungin kasvua ja kehittymistä ohjaa uusi vuoden 2022 aikana tehty Järvenpään Asunto-ohjelma, joka siirtää asuntotuotannon painopistettä pientalo- ja perheasumisen suuntaan. Uuden Järvenpään Asunto-ohjelman mukainen toiminta alkaa vuodesta 2023 eteenpäin.

Uusi Järvenpään Yritys- ja elinkeino-ohjelma on tehty vuoden 2022 aikana. Elinkeino toiminnan kehittämisessä pyritään jatkossa tehostamaan sijoittumismarkkinointia kärkialoillemme, tukemaan yritysten kasvua ja kansainvälistymistä, kehittämään pitkäjänteistä yritystonttitarjontaa ja toimitiloja asiantuntijayrityksille, varmistamaan työvoiman saanti, sekä tekemään positiivista Juuret Järvenpäässä -yritysviestintää.

Ilmasto- ja ympäristöasioiden osalta jatketaan koko kaupunkia koskevan Järvenpään Resurssiviisaus -tiekartan toimenpiteiden toteuttamista ja karttaa tullaan päivittämään suunnittelukaudella.

Keskeisimpiä toimintaympäristöön laajemmin liittyviä asioita tulevat suunnittelukaudella olemaan kaupungin metropolialueen pohjoisen keskuksen -visioon ja kaupungin saavutettavuuteen liittyvä HSL-liittymisasiat, TE-palveluiden uudistuksen elinkeinopalvelu -osuus, sekä useat palvelualueen toimintaan vaikuttavat lakimuutokset.

Tärkeimpiä kehittämistoimenpiteitä ovat toiminnan digitalisointi ICT-järjestelmien avulla, uuden hankejohtamismallin edelleen kehittäminen sekä ylikunnallinen yhteistyö kaavoituksessa, liikenteessä ja rakennusvalvonnassa. Lisäksi asiakaspalvelu (esikunta) keskitetään kaupungin yhteiseen toimintoon, jolla pyritään kustannustehokkuuteen säilyttäen samalla hyvä palvelutaso. Tärkeänä kokonaisuutena on henkilökunnan työhyvinvoinnin, jaksamisen ja osaamisen kehittämisen edistäminen sekä valmentavan kulttuurin ja yhdessä tekemisen edistäminen. Tähän liittyy myös muuttaminen uusiin Bulevardi -korttelin ja teknisten asiantuntijoiden LEKA-tiloihin.

Talouden osalta kaupunkikehitys -palvelualueeseen kohdistuvat kaupungin säätötoimenpiteet edellyttävät tiukkojen priorisointien tekemistä. Haasteena on tehdä valintoja, jotka eivät vaikuta kaupungin talouteen negatiivisesti maanmyyntitulojen pienenemisenä. Toimintatuotoissa nähdään riskejä liittyen mahdollisesti hidastuvaan rakentamiseen ja ylisuuriin pysäköintimaksujen tuottoihin.

Esikunta, palvelupiste ja pysäköinninvalvonta

Esikunta, palvelupiste ja pysäköinninvalvonta siirtyvät osaksi konsernipalveluita vuoden 2023 alusta. Kaupungin toimistohenkilöstö keskitetään Bulevardi-kortteliin 2023 vuoden alusta, jolloin hallinto keskitetään omaksi kokonaisuudeksi. Järvenpää-infoon siirtyvät Seutulantalon palvelupiste, Vapaa-ajan palvelupiste, Mestaritoiminnan ja Mestariasuntojen palvelut, maahanmuuttajapalvelut sekä Ura ja valmennuspalvelut. Yhteisissä tiloissa toimiminen vaati henkilöstöltä uutta ajattelua ja uuden konseptin mukaista palvelujen tarjoamista. Nämä edellyttävät henkilöstön kouluttautumista, uudelleen järjestäytymistä ja uuteen perehtymistä. Järvenpää-infon toiminnan kehittämistä jatketaan digitaalisten palvelujen suuntaan.

Asuminen

Kaupungilla on välivuokrauksessa Y-Säätiön asuntoja 97 kpl, joista pyritään luopumaan. ARA-lausunnot ja muu asuntotuotantoa tukeva työ jatkuu MAL-linjausten mukaisena.

Yritys- ja elinkeinopalvelut

Kansainväliset suhdanteet ovat arvaamattomia, ja erityisesti energian ja muiden kustannusten hinnan nousu on haastanut yrityskentän toimintaa. On todennäköistä, että vuosien 2023–2026 aikana on erittäin vaikeaa arvioida miten esimerkiksi kansainväliset investoinnit liikkuvat ja tapahtuuko toimintaympäristössä vielä muita merkittäviä muutoksia.

Vuoden 2022 lopulla valmistuu uusi Yritys- ja elinkeino-ohjelma, joka kattaa vuodet 2023–2026. Keskeisiä tavoitteita ohjelmakaudelle on yritysten kasvun ja kansainvälisyyden tukeminen, uusien investointien houkuttelu erityisesti valituissa kärkitoimialoissa sekä työvoiman ja osaamisen saatavuuteen liittyvät toimenpiteet.

Tärkeä tavoite on myös uusien yritysalueiden kartoittaminen sekä niiden myyntiin valmistaminen, joka omalta osaltaan varmistaa pitkäjänteisesti sijoittumismahdollisuuksia uusille yrityksille sekä jo kaupungissa toimivien yritysten laajentumisen. Tämän lisäksi uusia panostuksia tehdään kaupunkirakenteeseen sijoittuvien toimijoiden houkuttelemiseksi, jonka toiminnan osana pyritään myös houkuttelemaan kaupunkiin uusia toimitilahankkeita.

Yrityskannan arvioidaan kasvavan suotuisasti noin 300 yritystä per vuosi, jonka lisäksi yhteisöverojen odotetaan nousevan tasaisesti tulevina vuosina.

Kaavoitus

Toimintaympäristön keskeisin muutos on kaavahankkeiden painottuminen entistä vahvemmin olemassa olevan yhdyskuntarakenteen tiivistämiseen täydennysrakentamisen kautta. Asemakaavoituksella toteutetaan Yleiskaava 2040:n yhteydessä päätetystä tavoitteesta kaupungin kasvusta ja tiivistämisestä. Täydennysrakentamishankkeet ovat hankkeina kompleksisia ja vaativat laajaa osallistamista eri viranomaisien, maanomistajien, kaupunkilaisten ja yritysten kesken. Samalla kaavahankkeiden valitusriski on noussut negatiiviseksi koettujen muutosten ja vaikutusten kautta.

Keskeisiä läpileikkaavia muutostekijöitä kaupunkialueen yleis- ja detaljisuunnittelussa ovat Maankäyttö- ja rakennuslain uudistaminen, osallistamisen edistäminen ja ympäristöasioiden korostaminen.

Liikenne

Liikennesuunnittelussa keskeisimpiä muutoksia tulee olemaan HSL liittymiskysymys sekä siihen liittyvät asiat, uuden tieliikennelain mukanaan tuomien muutostöiden seuraavat vaiheet, sekä yhteistyön laajentaminen pääkaupunkiseudun liikennejärjestelmäkokonaisuudessa.

Ympäristövastuu

Keskeisen muutoksen toimintaympäristöön tuo Ilmastolain päivitys, jonka myötä kunnille on tulossa velvoite ilmastosuunnitelman laatimiseen valtuustokausittain. Suunnitelma tulee kattamaan sekä ilmastonmuutoksen hillinnän että sopeutumisen toimenpiteet ja velvoittaa ilmastotavoitteen ja seurantamittareiden asettamiseen. Uudenmaan hiilineutraaliustavoite on aikaistettu vuoteen 2030, mikä edellyttää seudun kunnilta aiempaa selvästi nopeampaa tahtia päästövähennyksissä erityisesti liikenteen ja energian sektoreilla. Viime vuosina tehdyt valtion tason päätökset ja toteutunut kehitys osaltaan edesauttavat nopeampaa kehitystä aiempien vuosien arvioihin nähden. Kaupunkivihreän painoarvo korostuu kaupungin kasvaessa ja tiivistyessä niin viihtyisyyden, hulevesien hallinnan kuin pienilmastonkin kannalta tärkeänä elementtinä. Myös rakentamisen päästövaikutusten hillitseminen korostuu kasvun jatkuessa ja uuden rakentamislain tuomien velvoitteiden myötä. Muutokset heijastuvat resurssitarpeisiin ja osaamisen kehittämiseen.

Kiinteistönmuodostus

Kiinteistömuodostustoiminnan keskeiset muutostekijät liittyvät prosessin asiakaslähtöisyyden parantamiseen ja digitalisointiin. Tärkeimpänä ajurina muutokselle on palveluprosessimainen ajattelu, missä kaupungin sisäiset prosessit erotetaan asiakkaalle tarjottavasta palveluprosessista. Palveluprosessimainen toiminta edellyttää sisäisten prosessien digitalisointia, läpikäyntiä, virtaviivaistamista sekä prosessimallien ja -käytännön kehittämistä. Kiinteistönmuodostuksen prosessin siirtäminen uuteen Tiera City toimintaympäristöön mahdollistaa asiakkaille tarjottavan palveluprosessin sekä sisäisten prosessien kehittämisen, edellyttäen kuitenkin kiinteistönmuodostusprosessin kehittämistä uudessa digitaalisessa toimintaympäristössä sekä aineistojen digitoimisen jatkamista ja siirtämistä uudessa järjestelmässä käytettävissä olevaan muotoon.

Maa-alueiden osto ja myynti sekä sopimusten hallinta

Maanhankintatoimenpiteet jatkuvat niillä kaupungin kasvualueilla, joissa kaupungilla ei ole yhtenäistä maanomistusta. Maanhankinta tulee edellyttämään pakkotoimien käyttöönottoa tulevilla kaudella.

Kiinteistökauppojen ja maanvuokrasopimusten tekeminen ja hallinta on digitalisoitu lähes kokonaisuudessaan.

Maasto- ja paikkatiedot

Paikkatietojärjestelmän kokonaisuudistus, eli uusi maankäytön toiminnanohjausjärjestelmä, tullaan toteuttamaan suunnitelmakaudella. Keskeisin muutostekijä on kaupunkimalliin pohjautuvan yhtenäisen ja eheän tietojärjestelmän käyttöönotto. Tietojärjestelmän keskeisimpiä vaatimuksia ovat ohjelmien yhteensopivuus ja yhteiset tietokannat sekä kuntarajat ylittävät avoimet rajapinnat. Tavoite on, että kiinteistönmuodostus, kaavoitus, infraomaisuuden hallinta, rakennusvalvonta, arkistointia, ym. keskeiset palvelut ja niihin liittyvät ohjelmat ovat kiinteästi kytköksissä toisiinsa ns. kaupunkimallin avulla.

Kadunpito

Kadunpidon edellyttämät tehtävät suoritetaan kaupungin strategian, talousarvion ja investointiohjelman mukaisessa laajuudessa. Infran rakentamisen osalta yhteistyötä jatketaan Järvenpään Veden kanssa osallistumalla myös oman rakentamisen osalta Järvenpään Veden 100 %

hankkeisiin. Elohopealamppujen vaihtoa suoritetaan vuosittain erikseen sekä valaistuksen peruskorjauksen yhteydessä. Samalla varaudutaan energiatehokkuuden parantamiseen selvittämällä älykkäämmän valaistusverkoston rakentamisen aloitusta ja varaudutaan uusilla asuinalueilla (Ainola) valaistuksen ohjauksen mahdollisuuteen.

Resurssiivisäuden tiekartan toimenpiteitä selvitetään ja toteutetaan osana infran rakentamisen suunnittelua, hankintaa, rakentamista ja ylläpitoa suunnitelmakaudella. Infrarakentamisen elinkaariajattelua ja toimenpiteitä ympäristötekijöiden huomioimisessa tuodaan mukaan päätöksentekoon talousarvioiden laadinnan yhteydessä.

Rakennusvalvonta

Valtioneuvosto hyväksyi 15.9.2022 esitykset rakentamislainsäädännön, maankäyttö- ja rakennuslain muutokseksi sekä laiksi rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä. Lakien on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2024.

Rakentamislakiehdotus ohjaa rakentamista vähähiiliseksi, eli huomioimaan rakennuksen koko elinkaaren aikana syntyvät ilmastohaitat ja -hyödyt. Rakentamista ohjataan vähähiiliseksi, mikä tarkoittaa, että jatkossa rakentamisen ilmastovaikutukset huomioidaan rakennuksen koko elinkaaren ajalta aina suunnittelusta rakentamiseen, käyttöön, ylläpitoon ja purkamiseen. Rakennuksen hiilijalanjälki ja -kädenjälki, eli haitalliset ja hyödylliset ilmastovaikutukset, raportoidaan jatkossa lupaprosessin yhteydessä toimitettavassa rakennuksen ilmastaselvityksessä.

Rakentamislakiehdotus tuo vaatimuksia myös rakennusmateriaalien kierrolle. Uusista ja purettavista rakennuksista tulee ehdotuksen mukaan rakentamis- tai purkamislupaa haettaessa selvittää kaikki käytetyt ja vapautuvat materiaalit sekä rakennuspaikalta pois kuljetettava maa- ja kiviaines sekä vaarallisten jätteiden määrä.

Rakentamislakiehdotus luo säädöspohjan rakentamiseen liittyvän tiedon digitalisaatiolle. Ehdotuksen mukaan rakentamislupaa haetaan jatkossa tietomallimuotoisella suunnitelmalla tai muutoin koneluettavassa muodossa. Rakentamislupiin liittyvät päätökset laadittaisiin jatkossa sähköiseen ja valtakunnallisesti yhteen toimivaan muotoon ja toimitetaan valmisteilla olevaan rakennetun ympäristön tietojärjestelmään. Tällä voi olla myönteinen vaikutus kuntien välisen yhteistyön kehittämiseen ja laajentamiseen rakennusvalvontatyössä.

Rakentamislakiehdotuksella pyritään keventämään rakennusvalvonnan työtaakkaa vapauttamalla nykyisin luvanvaraisia toimenpiteitä luvanvaraisuudesta. Jatkossa esimerkiksi alle 30 neliömetrin pihasaunan tai varaston voisi rakentaa ilman rakentamislupaa, mikäli suunniteltu rakentaminen on asemakaavan mukaista. Järvenpään osalta vapautuksella ei ole merkittävää vaikutusta lupamääriin. Jo nyt on rakennusjärjestyksen määräyksellä vapautettu luvanvaraisuudesta mm. enintään 20 neliömetrin pihavarastot.

Merkittävämpi vaikutus rakennusvalvonnan työtaakkaan on sillä, että rakennusvalvonnan tehtävänä ei enää olisi tutkia suunnittelijoiden ja työnjohtajien pätevyyttä lupa- ja valvontaprosessin yhteydessä. Lakiehdotuksen mukaan pätevyys osoitetaan ympäristöministeriön valtuuttaman toimielimen myöntämällä todistuksella.

Kaikkiaan uudet säädökset tuovat merkittäviä muutoksia rakennusvalvonnan käytännön työhön. Uusien säädösten omaksuminen ja niiden vieminen käytäntöön edellyttää osaamisen hankkimista ja henkilöstön laajaa kouluttamista.

Lupatulojen toteutumisen riskinä on rakentamisen hiljentymisen maailmanpoliittisesta tilanteesta johtuen. Lisäksi kaupungin mahdollisella kasvutavoitteen pienentämisellä on suora vaikutus tulevien vuosien lupatulukertymään.

Maanmyynti ja hankekehitys

Kiinteistömarkkinoilla asuntomarkkinat ovat muuttuvassa markkinatilanteessa. Raaka-aineiden hintojen nousu lisää rakentamiskustannuksia ja korkojen nousu alentaa ihmisten maksuvalmiutta. Yhtälö on haastava ja hidastaa todennäköisesti asuntorakentamista. Markkinatilanne lisää vuokra-asuntojen ja vähentää omistusasuntojen kysyntää. Omistusasuntojen kysynnän hiipuminen on merkittävä riski.

Rakentamiskustannusten nousu heikentää asuntohankkeiden kannattavuutta. Sen seurauksena toimijat saattavat laittaa hankkeita jäihin tai jättäytyä pois niistä kokonaan, mikä toteutuessaan heijastuu kasvutavoitteiden toteutumiseen ja maanmyyntituloihin.

Toimitilarakentamisen heikko trendi heijastuu koko pääkaupunkiseutuun. Toimitilarakentamisen elpyminen käynnistyy ensiksi parhailta paikoilta ja lopuksi sekundäärisiltä markkinoilta kuten Järvenpäästä. Tästä johtuen voidaan ennakoida, ettei merkittävää toimitilarakentamista ole tulossa Järvenpään pitkiin aikoihin.

Kaupunkikehitykseen kohdistuvat säästötoimenpiteet lisäävät riskiä kykyyn toteuttaa investointi- ja rakentamisohjelmaa suunnitellusti. Molemmat lisäävät riskiä, sille etteivät maanmyyntitulot toteudu suunnitellusti.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet 2023-26

Tavoite vuosi	Sitova tavoite	Strategia
2023-26	Keskustan ja ranta-alueiden kaupalliset palvelut parantuvat.	J1
	Kasvatamme perheasuntojen määrää vuosittain.	J2
	Pienennämme kaupunki-infran korjausvelkaa.	J2
	Houkuttelemme kaupunkiin työpaikkoja synnyttäviä yrityksiä.	J2
	Edistämme vähäpäästöistä rakentamista ja liikkumista elinkaari huomioiden.	T1
	Edistämme ympäristöystävällisen teknologian ja energian hyödyntämistä.	T1
	Resurssiviisauden tiekartan mukaiset toimenpiteet etenevät.	T1

Sitovat taloustavoitteet

Valtuustoon nähden sitova

KAUPUNKIKEHITYS 1000 €	TP 2021	TPE 2022	TA 2023	2024	2025	2026	Yht. 23-26
Toimintatuotot	4 227	3 823	3 653	3 203	3 263	3 263	13 381
Valmistus omaan käyttöön	1 041	1 130	1 119	1 119	1 119	1 119	4 476
Toimintakulut	-15 806	-15 664	-15 055	-14 524	-18 089	-18 381	-66 048
Toimintakate	-10 538	-10 711	-10 283	-10 202	-13 707	-13 999	-48 190
<i>muutos-%</i>		1,6%	-4,0%	-0,8%	34,4%	2,1%	

Investoinnit

Irtaimistoinvestoinnit	TPE 22	INV 23	INV 24	INV 25	INV 26	Summa 23-26
Aineelliset	20	25				25
Aineettomat	420	450	210	65		725
Yhteensä	440	475	210	65	0	750

Keskeiset suoritteet ja tunnusluvut

Pysäköinninvalvonta	2021 TP	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Virhemaksu (kpl)	4 079	5 170	5 170	5 170	5 170	5 170
Toimintatuotot	234 369	310 180	310 180	310 180	310 180	310 180
Toimintakulut	106 824	120 322	107 101	110 450	112 187	114 006
Toimintakate	127 545	189 858	203 079	199 730	197 993	196 174
Hinta (kulut / suoritteet)	- 26,19 €	- 23,27 €	- 20,72 €	- 21,36 €	- 21,70 €	- 22,05 €
Hinta (toimintakate / suoritteet)	31,27 €	36,72 €	39,28 €	38,63 €	38,30 €	37,94 €

Kaavoitus	2021 TP	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Asemakaavat hyväksytyt (kpl)	20	25	25	25	25	25
Toimintatuotot	18 720					
Toimintakulut	664 260	688 545	675 599	695 856	706 368	717 369
Toimintakate	-645 540	-688 545	-675 599	-695 856	-706 368	-717 369
Hinta (kulut / suoritteet)	- 33 212,99 €	- 27 541,80 €	- 27 023,94 €	- 27 834,23 €	- 28 254,71 €	- 28 694,78 €
Hinta (toimintakate / suoritteet)	- 32 277,01 €	- 27 541,80 €	- 27 023,94 €	- 27 834,23 €	- 28 254,71 €	- 28 694,78 €

Joukkoliikenne	2021 TP	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Sisäiset matkat (kpl)	77 361	80 000	90 000	100 000	110 000	110 000
Toimintatuotot	389 301	450 000	450 000			
Toimintakulut	1 049 342	1 069 341	1 069 269	3 644 777	3 814 315	3 647 315
Toimintakate	-660 041	-619 341	-619 269	-3 644 777	-3 814 315	-3 647 315
Hinta (kulut / suoritteet)	- 13,56 €	- 13,37 €	- 11,88 €	- 36,45 €	- 34,68 €	- 33,16 €
Hinta (toimintakate / suoritteet)	- 8,53 €	- 7,74 €	- 6,88 €	- 36,45 €	- 34,68 €	- 33,16 €

Kiinteistönuodostus	2021 TP	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Kiinteistötoimitukset (kpl)	88	70	70	70	70	70
Toimintatuotot	71 392	90 000	90 000	90 000	90 000	90 000
Toimintakulut	88 124	120 288	127 643	131 841	134 019	136 298
Toimintakate	-16 732	-30 288	-37 643	-41 841	-44 019	-46 298
Hinta (kulut / suoritteet)	- 1 001,41 €	- 1 718,40 €	- 1 823,48 €	- 1 883,44 €	- 1 914,55 €	- 1 947,12 €
Hinta (toimintakate / suoritteet)	- 190,14 €	- 432,69 €	- 537,76 €	- 597,72 €	- 628,84 €	- 661,41 €

Maa- aluiden osto ja myynti sekä sopimusten hallinta	2021 TP	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Maa-alueiden osto ja myynti (kpl)	56	45	45	45	45	45
Toimintatuotot	776 658	830 000	880 000	880 000	940 000	940 000
Toimintakulut	198 928	226 639	228 274	234 295	237 420	240 690
Toimintakate	577 730	603 361	651 726	645 705	702 580	699 310
Hinta (kulut / suoritteet)	- 3 552,28 €	- 5 036,42 €	- 5 072,76 €	- 5 206,56 €	- 5 276,00 €	- 5 348,67 €
Hinta (toimintakate / suoritteet)	10 316,61 €	13 408,02 €	14 482,79 €	14 348,99 €	15 612,89 €	15 540,22 €

Kadunpito (Talvikunnossapito)	2021 TP	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Kadunpito (km)	390	390	390	390	390	390
Toimintatuotot	73 417	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Toimintakulut	1711071	1 603 533	1 637 635	1 534 610	1 534 610	1 534 610
Toimintakate	-1 637 654	-1 553 533	-1 587 635	-1 484 610	-1 484 610	-1 484 610
Hinta (kulut / suoritteet)	- 4 387,36 €	- 4 111,62 €	- 4 199,06 €	- 3 934,90 €	- 3 934,90 €	- 3 934,90 €
Hinta (toimintakate / suoritteet)	- 4 199,11 €	- 3 983,42 €	- 4 070,86 €	- 3 806,69 €	- 3 806,69 €	- 3 806,69 €

Kadunpito (Katualueiden muu kunnossapito)	2021 TP	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Kadunpito (km)	390	390	390	390	390	390
Toimintatuotot	4 950					
Toimintakulut	752 504	768 981	798 049	749 109	749 109	749 109
Toimintakate	-747 554	-768 981	-798 049	-749 109	-749 109	-749 109
Hinta (kulut / suoritteet)	- 1 929,50 €	- 1 971,75 €	- 2 046,28 €	- 1 920,79 €	- 1 920,79 €	- 1 920,79 €
Hinta (toimintakate / suoritteet)	- 1 916,80 €	- 1 971,75 €	- 2 046,28 €	- 1 920,79 €	- 1 920,79 €	- 1 920,79 €

Vieralueiden hoito	2021 TP	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Vieralueet (m2)	1 796 950	1 796 950	1 796 950	1 796 950	1 796 950	1 796 950
Toimintatuotot						
Toimintakulut	2 112 605	1 941 262	2 028 140	1 900 105	1 900 105	1 900 105
Toimintakate	-2 112 605	-1 941 262	-2 028 140	-1 900 105	-1 900 105	-1 900 105
Hinta (kulut / suoritteet)	-1,18	-1,08	-1,13	-1,06	-1,06	-1,06
Hinta (toimintakate / suoritteet)	-1,18	-1,08	-1,13	-1,06	-1,06	-1,06

Rakennusvalvonta	2021 TP	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Rakennuslupa (kpl)	316	300	300	300	300	300
Toimintatuotot	1 033 384	861 000	861 000	861 000	861 000	861 000
Toimintakulut	782 582	806 398	725 444	747 140	758 399	770 182
Toimintakate	250 801	54 602	135 556	113 860	102 601	90 818
Hinta (kulut / suoritteet)	- 2 476,53 €	- 2 687,99 €	- 2 418,15 €	- 2 490,47 €	- 2 528,00 €	- 2 567,27 €
Hinta (toimintakate / suoritteet)	793,68 €	182,01 €	451,85 €	379,53 €	342,00 €	302,73 €

Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja maankäyttökorvaukset

Keskeiset palvelut

Käyttöomaisuuden nettomyynnin sitovuustason muodostavat kaupungin omaisuuden (maa-alueet, rakennukset, osakkeet, muu taseeseen kirjattu omaisuus) myynnistä saatavat voitot tai tappiot, maankäyttösopimukseen liittyvät korvaukset sekä maanmyynti ja hankekehitys.

Keskeiset palvelut ovat maan myynti ja osto, muu käyttöomaisuuden myynti, maankäyttösopimukset ja niihin perustuvat korvaukset, sekä hankekehitys.

Kaupunkikehitys –palvelualueella näiden tulojen tuottamisesta suoraan vastaavia palveluita ovat hankekehitys- ja maanmyynti, maa-alueiden osto- ja myynti, kiinteistönmuodostus sekä yritys- ja elinkeinopalvelut. Lisäksi maanmyyntivoittojen ja maankäyttökorvauksien toteutumiseen vaikuttaa keskeisesti kaavoituksen palvelut.

Muutokset toimintaympäristössä ja toiminnassa 2023–26

Kiinteistömarkkinoilla asuntomarkkinat ovat sekavassa markkinatilanteessa johtuen raaka-aineiden hintojen ja lainakorkojen noususta. Raaka-aineiden hintojen nousu lisää rakentamiskustannuksia ja korkojen nousu alentaa ihmisten maksuvalmiutta. Yhtälö on haastava ja voi hidastaa asuntorakentamista merkittävästi. Markkinatilanne lisää vuokra-asuntojen ja vähentää omistusasuntojen kysyntää. Omistusasuntojen kysynnän hiipuminen on merkittävä ja todennäköinen riski.

Rakentamiskustannusten merkittävä nousu näkyy asuntohankkeiden kannattavuuden heikkenemisenä. Kannattavuuden heikkenemisen seurauksena toimijat saattavat laittaa hankkeita jäihin tai jättäytyä pois niistä kokonaan, mikä toteutuessaan heijastuu kasvutavoitteiden toteutumiseen ja maanmyyntitulojen tuloutumiseen.

Toimitilarakentamisen heikko trendi heijastuu koko pääkaupunkiseutuun. Toimitilarakentamisen elpyminen käynnistyy ensiksi parhailta paikoilta ja lopuksi sekundäärisiltä markkinoilta kuten Järvenpäästä. Tästä johtuen voidaan ennakoida, ettei merkittävää toimitilarakentamista ole tulossa Järvenpäähän pitkiin aikoihin.

Kaupunkikehitys on tehnyt arvionsa maanmyyntipotentialista, jonka toteutumiseen liittyy riskejä sekä kaavoituksen etenemiseen, että asuntomarkkinatilanteen ja yritystonttimyynnin kehittymiseen liittyen kuten edellä on kuvattu. Varovaisuuden periaatetta noudattaen potentialista 80 % on huomioitu talousohjelman valmistelussa, mikä tarkoittaa maanmyyntien tavoitteen olevan noin 5,5–7,1 miljoonaa euroa vuosittain (2023–2026).

Sitovat taloustavoitteet

Käyttöomaisuuden myyntivoittotavoite on 80 % investointiohjelmassa esitetystä maanmyyntipotentialista. Maanmyynnin ja maankäyttökorvausten kokonaistavoite kaudelle on 30,951 miljoonaa euroa, johon sisältyy sopimus- ja maankäyttökorvausten osuus, joka on kaudella yhteensä 4,3 miljoonaa euroa.

Alemmassa taulukossa on pelkästään maanmyynnit ja ylemmässä taulukossa maankäyttökorvaukset ja maanmyynnit sekä hankekehitys -yksikön toimintakulut. Muut maanmyyntitulojen ja -käyttökorvauksien tuottamisen kulut ovat kaupunkikehitys –palvelualueella edellä mainittujen palveluiden kuluissa.

Valtuustoon nähden sitova

KÄYTTÖMAISUUDEN NETTOMYyntI JA	TP 2021	TPE 2022	TA 2023	2024	2025	2026	Yht. 23-26
Toimintatuotot	11 983	7 182	7 664	8 137	7 511	7 639	30 951
Toimintakulut	-562	-616	-489	-504	-502	-519	-2 014
Toimintakate	11 421	6 566	7 175	7 635	7 011	7 122	28 943
<i>muutos-%</i>		-42,5%	9,3%	6,4%	-8,2%	1,6%	

KÄYTTÖMAISUUDEN NETTOMYyntI 1000 €	TP 2021	TPE 2022	TA 2023	2024	2025	2026	Yht. 23-26
Toimintatuotot	10 776	7 000	6 355	7 137	6 511	6 639	26 642
Toimintakulut	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakate	10 776	7 000	6 355	7 139	6 513	6 641	26 648
<i>muutos-%</i>		-35,0%	-9,2%	12,3%	-8,8%	2,0%	

Järvenpään Vesi

Keskeiset palvelut

Talousveden toimittaminen

Järvenpään Vesi toimittaa toiminta-alueellaan asiakkailleen laadultaan moitteetonta talousvettä. Vesijohtovesi Järvenpään hankitaan Keski-Uudenmaan Vesi kuntayhtymältä (KUVESI).

Viemäriveriesien johtaminen

Järvenpään Vesi johtaa jätevedet puhdistettavaksi ympäristöä suojellen. Jätevedet johdetaan puhdistettavaksi yhteistoiminnassa Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymän (KUVES) kanssa Helsingin Viikinmäen keskuspuhdistamoon.

Rakennetun hulevesiverkon alueella laitos hoitaa huleveden poisjohtamisen vesistöihin.

Muutokset toimintaympäristössä ja toiminnassa 2023-26

Talousveden toimittaminen ja jäteveden johtaminen

Vuonna 2023 - 2026 talouteen vaikuttavana asiana ovat Järvenpään Veden kustannusten nousu ostopalvelujen osalla sekä rakennusmateriaalien hintojen korotukset ja inflaatio. Investoinnit ovat suuri menoerä ja näiden edellä mainittujen johdosta Järvenpään Vesi joutuu varautumaan taksojen korotuksiin suunnitelmakaudellaan. Jäteveden johtamisessa suunnittelukaudella 2023 - 2026 talouteen vaikuttavana asiana ovat myös Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymän (KUVES) merkittävät taksojen korotukset. Lisäksi viime vuosina vuosittaisten sademäärien kasvu on vaikuttanut vuotovesimäärään ja sitä kautta poisjohdettavaan jätevesimäärään, jonka seurauksena jäteveden johtamisesta aiheutuneet kulut ovat lisääntyneet.

Muutoksia ja kehittämistarpeita toiminnassa

Hallintohenkilökunta toimii vuoden alusta Bulevardikorttelin toimitilassa (Perhelä) ja operatiivinen toiminta varastoineen, Levysepänkadun toimitilassa. Tämä muuttaa joitakin Järvenpään Veden toimintatavapamalleja. Lisäksi vaikutusta myös asiakaspalveluun tonttijohtojen rakentamis- ja liittymisasiassa, kun palvelu on kahdessa eri toimipisteessä.

Lisäksi on otettu kesällä 2022 käyttöön uusi asiakaspalvelu- ja laskutusjärjestelmä. Asiakaspalvelujärjestelmän avulla asiakaspalvelua saadaan kehitettyä mm. työtilausten ja asiakaspalvelun sähköistämällä ja toiminnanohjauksella.

Henkilöstössä on tehty vuoden 2022 aikana henkilöstörekrytointeja, henkilöiden siirrettyä pois Järvenpään kaupungin palveluksesta.

Sitovat taloustavoitteet

Valtuustoon nähden sitova

JÄRVENPÄÄN VESI 1000 €	TP 2021	TPE 2022	TA 2023	2024	2025	2026	Yht. 23-26
Toimintatuotot	9 310	9 619	10 396	10 671	11 135	11 135	43 337
Valmistus omaan käyttöön	117	139	139	139	139	139	556
Toimintakulut	-4 464	-4 815	-4 744	-4 958	-5 076	-5 136	-19 915
Toimintakate	4 963	4 942	5 791	5 852	6 199	6 137	23 978
<i>muutos-%</i>		-0,4 %	17,2 %	1,0 %	5,9 %	-1,0 %	

Keskeiset suoritteet ja tunnusluvut

Talousveden toimittaminen	TP2021	KS 2022	TA 2023
Veden myynti (1000 m ³)	2 427	2 405	2 435
Ostettu vesi (1000 m ³)	2 733	2 670	2 680
Vesitaksa €/m ³ (alv 0 %)	1,23	1,34 (1.4.22 alk.)	1,42 (1.4.23 alk.)
Toimintatuotot (1000 €)	3 811	4 003	4 297
Toimintakulut (1000 €)	2 129	2 181	2 084
Toimintakate (1000 €)	1 682	1 822	2 212
Toimintakulut € /veden myynti m ³	0,88	0,91	0,86
Toimintakate € /veden myynti m ³	0,69	0,76	0,91

Viemäri-vesien johtaminen	TP2021	KS 2022	TA 2023
Laskutettava jätevesi 1000 m ³	2 425	2 320	2 430
Puhdistettava jätevesi 1000 m ³	3 907	3 850	4 000
Jätevesitaksa €/m ³ (alv 0 %)	1,99	2,11 (1.4.22 alk.)	2,29 (1.4.23 alk.)
Toimintatuotot (1000 €)	5 499	5 600	6 119
Toimintakulut (1000 €)	2 219	2 279	2 544
Toimintakate (1000 €)	3 281	3 321	3 575
Toimintakulut € /laskutettu jätevesi m ³	0,92	0,98	1,05
Toimintakate € /laskutettu jätevesi m ³	1,35	1,43	1,47

TULOSLASKELMAOSA

Valtuustoon nähden sitova TULOSLASKELMA (1000 EUROA)	TP 2021			TPE 2022			TA 2023			2024			2025			2026			YHTEENSÄ 2023-2026		
	Kaupunki ilman liikelaitosta	Järvenpään Vesi -liikelaitos	Järvenpään kaupunki yhteensä	Kaupunki ilman liikelaitosta	Järvenpään Vesi -liikelaitos	Järvenpään kaupunki yhteensä	Kaupunki ilman liikelaitosta	Järvenpään Vesi -liikelaitos	Järvenpään kaupunki yhteensä	Kaupunki ilman liikelaitosta	Järvenpään Vesi -liikelaitos	Järvenpään kaupunki yhteensä	Kaupunki ilman liikelaitosta	Järvenpään Vesi -liikelaitos	Järvenpään kaupunki yhteensä	Kaupunki ilman liikelaitosta	Järvenpään Vesi -liikelaitos	Järvenpään kaupunki yhteensä	Kaupunki ilman liikelaitosta	Järvenpään Vesi -liikelaitos	Järvenpään kaupunki yhteensä
Toimintatulot (ilman kom-myyntivoitoja)	40 891	9 310	50 201	40 754	9 619	50 373	48 233	10 396	58 629	47 494	10 671	58 165	47 650	11 135	58 786	47 750	11 135	58 884	191 128	43 337	234 464
Toimintamenot	-289 802	-4 347	-294 150	-317 699	-4 676	-322 375	-152 945	-4 605	-157 550	-152 505	-4 819	-157 324	-157 531	-4 937	-162 468	-160 125	-4 997	-165 122	-623 106	-19 359	-642 464
Toimintakate (ilman kom-myyntivoitoja)	-248 911	4 963	-243 949	-276 945	4 942	-272 003	-104 712	5 791	-98 921	-105 011	5 852	-99 159	-109 881	6 199	-103 682	-112 375	6 137	-106 238	-431 978	23 978	-408 000
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	10 776		10 776	7 000		7 000	6 355		6 355	7 137		7 137	6 511		6 511	6 639		6 639	26 642	0	26 642
TOIMINTAKATE	-238 135	4 963	-233 173	-269 945	4 942	-265 003	-98 357	5 791	-92 566	-97 874	5 852	-92 022	-103 370	6 199	-97 171	-105 736	6 137	-99 599	-405 336	23 978	-381 358
Verotulot	218 400	0	218 400	229 592	0	229 592	117 841	0	117 841	119 351	0	119 351	124 442	0	124 442	127 818	0	127 818	489 452	0	489 452
Kunnallisvero	194 498		194 498	203 510		203 510	94 087		94 087	95 842		95 842	100 471		100 471	103 485		103 485	393 886		393 886
Yhteisövero	7 144		7 144	8 126		8 126	5 869		5 869	5 360		5 360	5 573		5 573	5 684		5 684	22 485		22 485
Kiinteistövero	16 758		16 758	17 956		17 956	17 885		17 885	18 148		18 148	18 399		18 399	18 649		18 649	73 081		73 081
Valtionosuudet	39 838		39 838	44 882		44 882	18 702		18 702	7 841		7 841	10 170		10 170	11 319		11 319	48 032		48 032
Verorahoitus yhteensä	258 238	0	258 238	274 474	0	274 474	136 543	0	136 543	127 192	0	127 192	134 612	0	134 612	139 137	0	139 137	537 484	0	537 484
Rahoitustulot ja -menot	1 861	-1 405	456	826	-1 407	-581	-1 167	-1 407	-2 574	-3 816	-1 407	-5 223	-5 783	-1 407	-7 190	-6 460	-1 407	-7 867	-17 226	-5 628	-22 854
Korkotulot	232		232	202		202	202		202	202		202	202		202	202		202	808		808
Muut rahoitustulot (sis. JV:n korvaus peruspääomasta kaupungille)	2 305	2	2 307	1 991		1 991	1 674		1 674	1 674		1 674	1 674		1 674	1 674		1 674	6 695		6 695
Korkomenot	-396		-396	-1 267		-1 267	-2 942		-2 942	-5 592		-5 592	-7 559		-7 559	-8 236		-8 236	-24 329		-24 329
Muut rahoitusmenot (sis. JV:n korvaus peruspääomasta kaupungille)	-280	-1 407	-1 687	-100	-1 407	-1 507	-100	-1 407	-1 507	-100	-1 407	-1 507	-100	-1 407	-1 507	-100	-1 407	-1 507	-400	-5 628	-6 028
VIISIKATE	21 964	3 558	25 522	5 355	3 535	8 891	37 020	4 384	41 404	25 502	4 445	29 947	25 459	4 792	30 251	26 941	4 730	31 671	114 922	18 350	133 272
Poistot	-17 898	-3 040	-20 938	-20 666	-3 129	-23 795	-21 365	-3 200	-24 565	-23 207	-3 288	-26 495	-24 913	-3 360	-28 273	-27 196	-3 454	-30 650	-96 680	-13 302	-109 982
Alaskirjaukset	-1 219		-1 219	0		0	-2 758		-2 758	0		0	0		0	0		0			-2 758
Satunnaiset tulot	0		0	0		0	0		0	0		0	0		0	0		0			0
Satunnaiset menot																					
TILIKAUDEN TULOS	2 847	518	3 365	-15 311	406	-14 905	12 897	1 184	14 081	2 296	1 157	3 452	547	1 432	1 978	-255	1 276	1 021	18 242	5 048	20 532
Poistoeron muutos	0	118	118	0	105	105															
Vapaaehtoiset varaukset																					
TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ	2 847	636	3 483	-15 311	511	-14 800	12 897	1 184	14 081	2 296	1 157	3 452	547	1 432	1 978	-255	1 276	1 021	18 242	5 048	20 532
Asukasluku 31.12.	45 226	45 226	45 226	46 338	46 338	46 338	47 136	47 136	47 136	47 923	47 923	47 923	48 889	48 889	48 889	49 819	49 819	49 819			
Vuosikate eur / asukas	486	79	564	116	76	192	785	93	878	532	93	625	521	98	619	541	95	636			
Vuosikate / Poistot %	123 %	117 %	122 %	26 %	113 %	37 %	173 %	137 %	169 %	110 %	135 %	113 %	102 %	143 %	107 %	99 %	137 %	103 %			

RAHOITUSOSA

Valtuustoon nähden sitova	TP 2021			TPE 2022			TA 2023			2024			2025			2026			YHTEENSÄ 2023-2026			
RAHOITUSLASKELMA (1000 EUROA)	Kaupunki ilman liikelaitosta	Järvenpään Vesi -liikelaitos	Järvenpään kaupunki yhteensä	Kaupunki ilman liikelaitosta	Järvenpään Vesi -liikelaitos	Järvenpään kaupunki yhteensä	Kaupunki ilman liikelaitosta	Järvenpään Vesi -liikelaitos	Järvenpään kaupunki yhteensä	Kaupunki ilman liikelaitosta	Järvenpään Vesi -liikelaitos	Järvenpään kaupunki yhteensä	Kaupunki ilman liikelaitosta	Järvenpään Vesi -liikelaitos	Järvenpään kaupunki yhteensä	Kaupunki ilman liikelaitosta	Järvenpään Vesi -liikelaitos	Järvenpään kaupunki yhteensä	Kaupunki ilman liikelaitosta	Järvenpään Vesi -liikelaitos	Järvenpään kaupunki yhteensä	
Tulorahoitus																						
Vuosikate	21 964	3 558	25 522	5 355	3 535	8 891	37 020	4 384	41 404	25 502	4 445	29 947	25 459	4 792	30 251	26 941	4 730	31 671	114 922	18 350	133 272	
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Tulorahoituksen korjaukset	-10 840		-10 840	-7 000		-7 000	-6 355		-6 355	-7 137		-7 137	-6 511		-6 511	-6 639		-6 639	-26 642		-26 642	
Investoinnit																						
Käyttöomaisuusinvestoinnit*	-40 783	-3 731	-44 514	-62 061	-4 500	-66 561	-43 051	-5 500	-48 551	-50 694	-5 500	-56 194	-36 349	-5 500	-41 849	-43 199	-6 000	-49 199	-173 293	-22 500	-195 793	
Rahoitusosuudet inv.menoihin*	6 987		6 987	465		465	150		150	2 075		2 075	0		0	0		0	2 225		2 225	
Käyttöomaisuuden myyntitulot	16 336		16 336	11 767		11 767	11 276		11 276	8 396		8 396	7 660		7 660	7 811		7 811	35 143		35 143	
Varsinainen toiminta ja investoinnit yhteensä	-6 335	-173	-6 508	-51 474	-965	-52 438	-960	-1 116	-2 077	-21 858	-1 055	-22 913	-9 741	-708	-10 449	-15 086	-1 270	-16 356	-47 645	-4 150	-51 795	
Antolainauksen muutokset																						
Lainakannan muutokset																						
Lainakannan muutos	-12 735		-12 735	48 126		48 126	2 077		2 077	22 913		22 913	10 449		10 449	16 356		16 356	51 795		51 795	
Muut maksuvalmiuden muutokset	4 794	173	4 967	-965	965	0	-1 116	1 116	0	-1 055	1 055	0	-708	708	0	-1 270	1 270	0	-4 150	4 150	0	
Rahoitustoiminta yhteensä	-7 941	173	-7 768	47 161	965	48 126	960	1 116	2 077	21 858	1 055	22 913	9 741	708	10 449	15 086	1 270	16 356	47 645	4 150	51 795	
Kassavarojen muutos	-14 277	0	-14 277	-4 312	0	-4 312	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Kassavarat 31.12.			6 313			2 000			2 000			2 000			2 000			2 000			2 000	
Asukasluvu 31.12.			45 226			46 338			47 136			47 923			48 889			49 819			49 819	
Nettolainanotto	-12 735	0	-12 735	48 126	0	48 126	2 077	0	2 077	22 913	0	22 913	10 449	0	10 449	16 356	0	16 356			16 356	
Lainakanta 31.12.			216 840			264 966			267 043			289 955			300 405			316 762			316 762	
Lainat e/asukas			4 795			5 718			5 665			6 050			6 145			6 358			6 358	
Investointien tulorahoitus %			68,0 %			13,5 %			85,5 %			55,3 %			72,3 %			64,4 %				

*TPE 2022 lähtien Järvenpään veden rahoitusosuudet kirjataan suoraan Järvenpään vedelle mikä vähentää käyttöomaisuusinvestointeja ja rahoitusosuuksia inv.menoihin.

INVESTOINTIOSA

Investointiosassa esitetään investointeja koskevat tavoitteet, hankkeiden kustannusarviot ja niiden jaksottuminen investointimenoina suunnitelmavuosille sekä investointeihin saatavat rahoitusosuudet ja muut tulot. Investointiosa perustuu 10-vuotiseen investointiohjelmaan, joka käsitellään talousarviokäsittelyn yhteydessä erillisenä asiana.

	1000 euroa	TP 2021	TPE 2022	Toteutusvaihe			Kehitysvaihe	2023-26
				2023	2024	2025	2026	
Maanmyynti ja -osto	Maan myynti	-961	-804	-1 202	-1 259	-1 149	-1 172	-4 782
	Maan ostot	253	995	2 600	2 800	1 195	6 800	13 395
	Netto	-708	191	1 398	1 541	46	5 628	8 613
Talonrakennus	Tulot	-317	-375	-150	0	0	0	-150
	Menot	23 222	42 812	13 889	26 294	20 874	22 320	83 377
	Netto	22 906	42 437	13 739	26 294	20 874	22 320	83 227
Kunnallistekniikka	Tulot	-62	-90	0	-2 075	0	0	-2 075
	Menot	8 005	18 691	14 100	11 955	10 245	9 350	45 650
	Netto	7 943	18 601	14 100	9 880	10 245	9 350	43 575
Liikuntapaikat	Tulot	-150	0	0	0	0	0	0
	Menot	326	545	4 503	5 450	440	1 595	11 988
	Netto	176	545	4 503	5 450	440	1 595	11 988
Osakkeet ja osuudet	Tulot	-4 555	-3 979	-3 719	0	0	0	-3 719
	Menot	1 165	1 255	5 110	1 526	1 910	1 634	10 180
	Netto	-3 391	-2 724	1 391	1 526	1 910	1 634	6 461
ICT- ja Irtaimistoinvestoinnit	Tulot	-69	0	0	0	0	0	0
	Menot	988	2 778	2 349	2 169	1 185	1 000	6 703
	Netto	920	2 778	2 349	2 169	1 185	1 000	6 703
Kehitysinvestoinnit	Tulot	0	0	0	0	0	0	0
	Menot	391	2 000	500	500	500	500	2 000
	Netto	391	2 000	500	500	500	500	2 000
INVESTOINNIT YHTEENSÄ Kaupunki	Tulot	-6 113	-5 248	-5 071	-3 334	-1 149	-1 172	-10 726
	Menot	34 349	69 076	43 051	50 694	36 349	43 199	173 293
	Netto	28 236	63 828	37 980	47 360	35 200	42 027	162 567
Järvenpään vesi	Tulot	-76	0	0	0	0	0	0
	Menot	3 807	6 769	5 500	5 500	5 500	6 000	22 500
	Netto	3 731	6 769	5 500	5 500	5 500	6 000	22 500
INVESTOINNIT YHTEENSÄ Kaupunki ja Järvenpään Vesi	Tulot	-6 189	-5 248	-5 071	-3 334	-1 149	-1 172	-10 726
	Menot	38 156	75 845	48 551	56 194	41 849	49 199	195 793
	Netto	31 967	70 597	43 480	52 860	40 700	48 027	185 067

Maanosto ja -myynti

Maanmyynteihin ja ostoihin ohjelmoidaan suunnitellut tonttien myynnit sekä alueiden lunastukset. Ostoihin budjetoidaan myös mahdolliset kaupungin omistamien rakennusten purut, mikäli purku kiinteistökehityksen nostaa tontin myyntikelpoisuutta.

Valtuustoon nähden sitova

1000 euroa	TPE 22	INV 23	INV 24	INV 25	INV 26	Summa 23-26
Maanmyynti	-804	-1 202	-1 259	-1 149	-1 172	-4 782
Maanosto	995	2 600	2 800	1 195	6 800	13 395
Netto	191	1 398	1 541	46	5 628	8 613

Talonrakennus

Talonrakennuksen investoinnit jaetaan erillisiin hankkeisiin sekä allianssi-investointeihin. Allianssi-investoinnit sisältävät kaupungin omistaman rakennuskannan korjaukset, joilla ylläpidetään kiinteistön arvoa ja kuntoa siten, että rakennus pysyy kunnossa käyttöikänsä loppuun sekä muutostyöt, joilla mahdollistetaan tilojen käyttötarkoitusten muutoksia ja parannetaan toiminnallisuutta. Suuremmat peruskorjaukset ja perusparannukset, jotka pidentävät rakennuksen käyttöikää ja uudiskohteet tarkastellaan erillisinä hankkeina, joille määritellään hankekohtainen budjetti.

Valtuustoon nähden sitova

Talonrakennusinvestoinnit	Hankkeen budjetti	TPE 2022	INV 23	INV 24	INV 25	INV 26	Summa 23-26
Allianssin investoinnit		8 000	7 500	4 680	4 680	4 680	21 540
Allianssin tekniset investoinnit		6 600	6 100	4 180	4 180	4 180	18 640
Allianssin toiminnalliset investoinnit		1 400	1 400	500	500	500	2 900
Hankevalmistelu ja riskivaraus		930	700	700	700	700	2 800
Hankevalmistelu		200	200	200	200	200	800
Riskivaraus		730	500	500	500	500	2 000
Korjaushankkeet	64 530	100	4 450	20 780	13 300	940	39 470
Koulut							
JYK ja Juhola - Kansakoulunkatu	19 600		1 000	7 800	10 000	640	19 440
Mankalan koulu, peruskorjaus	6 930		500	4 330	2 100		6 930
Päiväkodit							
Kyrölän koulun muutos (pk)	1 900	100	1 800				1 800
Vihtakadun yksikkö, peruskorjaus	5 500		1 000	4 500			5 500
Urheilu- ja liikuntarakennukset							
Uimahallin perusparannus	14 000					300	300
Muut rakennushankkeet							
Kirjaston julkisivu ja salaojaremontti	1 900			700	1 200		1 900
Järvenpää-talo peruskorjaus, julkisivut ja lasiseinät.	3 600		150	3 450			3 600
Uudisrakennushankkeet	107 581	33 407	1 089	134	2 194	16 000	19 417
Koulut							
Uusi Harjula	22 200	5 545	240	40	100		380
JYK ja Juhola - uudisrakennus	22 060	15 831	662	94	94		850
Tulo	-750	-375	-150				-150
Meno	22 810	16 206	812	94	94		1 000
Kartanon yhtenäiskoulu	22 000				2 000	16 000	18 000
Väistötilavaraus	500	500					
Päiväkodit							
Hyvinvointikampuksen pvk	8 600	56	187				187
Oinaskadun hanke	8 200	7 551					
Muut rakennushankkeet							
<i>Kaupungin varikko</i>	4 021	3 924					
Kaikki yhteensä	172 111	42 437	13 739	26 294	20 874	22 320	83 227

Kunnallistekniikan rakentaminen

Kunnallistekniikan investointiohjelma on jaettu olevan kunnallisteknisen infrastruktuurin kuten katujen, puistojen ja yleisten alueiden korjausinvestointeihin ja uusien alueiden investointeihin, jotka koostuvat pääosin hankekehityksen hankkeista. Määrärahat on esitetty alueittain/hankkeittain. Uusien alueiden rakentamiseen liittyy maanmyyntituloja alueiden valmistumisen edetessä.

Valtuustoon nähden sitova

Sitovuustaso/hankkeet netto 1000 euroa	TPE 22	INV 23	INV 24	INV 25	INV 26	Summa 23-26
Uudet alueet	9 626	7 275	5 010	6 580	5 205	24 070
Asuminen	1 570	4 300	1 940	1 690	2 850	10 780
Ainolan aluekeskuksen eteläosa					300	300
Alhotien alue	10					
Haarajoen asemanseutu					1 500	1 500
Lepola III + Maamiehenkadun alue				690		690
Lepola IV	740					
Länsi-Ristinummi, radan varsi pohjoinen					300	300
Pajalanpiha	20	820	700		100	1 620
Seutulan alue				500	650	1 150
Terholan pientaloalue				500		500
Jalostettavat kiinteistöt		400				400
Annitädinpiha		1 260	1 240			2 500
Lehmustien pientalotontit	800	1 820				1 820
Asuminen ja yritysalueet	5 196	1 400	-440	2 545		3 505
Ainolan aluekeskus	5 196	1 400	-440	2 545		3 505
Ulkoiset tulot			-2 000			-2 000
Menot	5 196	1 400	1 560	2 545		5 505
Liikenne			800	800	800	2 400
Väylän ja Elyn yhteiset hankkeet 2024-2032			800	800	800	2 400
Suunnittelu	725	425	425	425	425	1 700
Kunnallistekniikan suunnittelu	725	425	425	425	425	1 700
Ympäristö	1 528	1 150	1 285	1 120	1 130	4 685
Haarajoen pato, kalaportaat	210					
Ulkoiset tulot	-90					
Menot	300					
Yleisten alueiden viimeistely	300	300	300	300	300	1 200
Pilaantuneet maa-alueet, yleiset alueet	300	300	310	310	320	1 240
Hulevesirakenteet	368	200	200	210	210	820
Maankaatopaikan laajennus, uusi allas (sis. lumenkaatopaikka)	50	50				50
Kunnallistekniikan jakamaton määräraha	300	300	300	300	300	1 200
Haarajoen siita (jalankulku joen yli, tuleva kaava-alue)			175			175
Ulkoiset tulot			-75			-75
Menot			250			250
Yritysalueet	607		1 000			1 000
Pietilän Yritysalue	500		1 000			1 000
Jampan keskus, Mahlapolku	107					

Infran peruskorjaus	8 975	6 825	4 870	3 665	4 145	19 505
Asuminen	720					
Yhteiskoulun alue, Juholankatu (St 1)	290					
Sävelpuisto	430					
Kadunpito	5 030	5 230	3 275	1 870	2 340	12 715
Yhteiskoulun alue (JYK) + Sipoontien ak	790					
Keskustan kehittäminen	2 720	1 890	1 050			2 940
Kinnarin koulun alue	100				420	420
Katujen peruskorjaus	920	900	1 100	1 140	1 180	4 320
Asfalttipäällysteiden uusiminen	500	500	710	730	740	2 680
Sahankaari			415			415
Sibeliuksenväylä		1 940				1 940
Liikenne	220	630	630	630	630	2 520
Pyöräilyn kehittäminen		500	500	500	500	2 000
Liikenneturvallisuus	160	70	70	70	70	280
Liikennevalojen uusiminen	30	30	30	30	30	120
Viitoituksen uusiminen	30	30	30	30	30	120
Puistot	440	210	210	210	220	850
Puistot	440	210	210	210	220	850
Suunnittelu	425	425	425	425	425	1 700
Kunnallistekniikan suunnittelu	425	425	425	425	425	1 700
Valaistus		50	50			100
Katuvalojärjestelmän uusiminen		50	50			100
Ympäristö	290	280	280	530	530	1 620
Katuvalaistus, elohopealamppujen vaihto ja valaistuksen saneer.	250	250	250	500	500	1 500
Keskusta-alueen viheralueiden ja kaupunkiympäristön parantami	30	30	30	30	30	120
Venelaitureiden korjaus (Vanhankylänniemi, Tervanokka)	10					
Yritysalueet	1 850					
Wärtsilän teollisuusalue	1 850					
Kaikki yhteensä	18 601	14 100	9 880	10 245	9 350	43 575

Liikuntapaikkarakentaminen

Liikuntapaikkarakentamiseen sisältyy liikuntapaikkojen ja -alueiden rakentaminen sekä erilaiset rakennelmat, jotka eivät ole varsinaisia rakennuksia.

Valtuustoon nähden sitova

Sitovuustaso/hankkeet netto 1000 euroa	Hankkeen budjetti	MTA 22	INV 23	INV 24	INV 25	INV 26	Summa 23-26
Keskuskenttä ja Juholanpelto	10 900	270	3 455	5 400	410	1 365	10 630
Keskuskenttä ja Juholanpelto	10 900	270	3 455	5 400	410	1 365	10 630
Liikuntapaikkojen ylläpito		40	1 048	50	30	230	1 358
Kuntoratojen ylläpito ja kehittäminen		15			30	30	60
Juholanmäen tekojään jäähdytyskontti ja muuntaja			998				998
Lähiliikuntapaikat			50	50			100
Harjulan kenttä hiekkatekonurmikentäksi		25					
Haarajoen kenttä hiekkatekonurmikentäksi						200	200
Muut		235					
HI5 monitoimihallin pysäköinti ja hulevedet		235					
Kaikki yhteensä	10 900	545	4 503	5 450	440	1 595	11 988

Osakkeet ja osuudet

Osakkeet ja osuudet koostuvat suunnitelluista osakkeiden ja osuuksien merkitsemisestä tai kaupungin omistamien osakkeiden myynneistä. Osakemenoksi kirjataan myös esimerkiksi Koy Järvenpään Terveystalon lainanlyhennysten rahastoitava osuus.

Valtuustoon nähden sitova

Kohteet netto 1000 euroa	TPE 22	INV 23	INV 24	INV 25	INV 26	Summa 23-26
Koy Järvenpään Terveystalo	1 155	1 155	1 155	1 155	1 155	4 620
HSL-kuntayhtymä				300		300
Perheläyhtiöt / Koy Järvenpään Liiketalo	-2 607	-3 719				-3 719
Asemanmäen pysäköinti	-1 372					0
Koy Ainolan pysäköinti	100	3 955	371	455	479	5 260
Kaikki yhteensä	-2 724	1 391	1 526	1 910	1 634	6 461

Irtaimistoinvestoinnit

Irtaimistoinvestointeihin kuuluu investoinnit koneisiin, kalustoon ja laitteisiin sekä aineettomat investoinnit kuten järjestelmät. Irtaimistoinvestointeja seurataan palvelualueittain. ICT-investoinneissa seurantavastuu konsernipalveluilla.

Irtaimistoinvestoinnit hankkeittain

Valtuustoon nähden sitova						
Hankkeet /irtaimisto netto 1000 euroa	TPE 22	INV 23	INV 24	INV 25	INV 26	Summa 23-26
Hyvo	150	309	259	250	100	918
HYVO Esikunta (yleisvar.) kalusteiden korvausinvestoinnit	100	100	150	150		400
Liikunnan investoinnit (Nurmialueiden hoitolaitteet, Tervanokan lainauskontin päivitys / vuosi 2023, latujen kunnostus (moottorikelkka, syksy 2022) jne.)	50	15				15
Jäänhoitokone, jäähallit		120				120
Järvenpää-talo, Sibelius-sali, uusi dataprojektori		25				25
Uimahallin äänentoistojärjestelmä			9			9
Keskusten urheilupuisto ensikertainen kalustaminen			100			100
Nelivetotraktori etukuormaajalla				50		50
Latukone					100	100
Musiikkiopiston flyygeli				50		50
Jalkapallonurmen (tekonurmet) hoito- ja kunnossapitokalusto		9				9
Kemikaalien mittaussaitteiston uusiminen		25				25
Järvenpää-talo, Sibelius-sali, langattomat mikrofonit, lähettimet ja vastaanottimet		15				15
Kauke	20	25				25
Levysepänkatu ensikalustaminen (Ktekniikan ja Veden uudet tilat)	20					
Levysepänkatu ylläpito ja kunnossapito yksikön varaston hyllyt		25				25
Konpa	430					
Perhelän ensikertainen kalustaminen (ml. siirtomääräraha 21/22)	430					
Opka	487	465	560	90	180	1 295
Siirtomääräraha: Oppilaskalusteiden ja luokkien varustus (Koivusaaren ja Saunakallion koulut sekä Järvenpään lukio)	100					
Siirtomääräraha: Varhaiskasvatuksen kalusteiden korvausinvestointi	97					
Opetuksen oppimisympäristöjen päivittäminen	75	75	50	50		175
Varhaiskasvatuksen oppimisympäristön päivittäminen	40	40	40	40		120
Harjulan ensikertainen varustus	175	55				55
JYK ensikertainen varustus		180	55		180	415
Oinaskadun pk/alkuopetus		55	20			75
Haarajoen päiväkodin muutos koululle		60				60
Uuden Kyrölan päiväkodin kalustus ja varustus (Kyrölan koulun muutos päiväkodiksi)			105			105
Vihtakadun päiväkodin kalustus ja varustus			200			200
Kinnarin päiväkodin muutos moduuliin			90			90
Kohdentamaton					320	320
Kohdentamaton					320	320
Kaikki yhteensä	1 087	799	819	340	600	2 558

ICT-investoinnit

Valtuustoon nähden sitova						
Hankekokonaisuus / 1000 euroa	TPE 22	TA 23	INV 24	INV 25	INV 26	Summa 23-26
Arkkitehtuuri ja integraatiot	25	70	60	30		160
Digitaalisten palvelujen kehittäminen	180	200	250	150	150	750
Palvelujärjestelmien uudistaminen/kehittäminen	199	650	650	200	50	1 550
Perustietotekniikan kokonaisuuden vaihto	759	100	50	100	50	300
Tiedonhallintajärjestelmien kehittäminen	100	80	40	100		220
Tietovarannot	128	150	100	65	50	365
Aktivointi	300	300	200	200	100	800
Kaikki yhteensä	1 691	1 550	1 350	845	400	4 145

Kehitysinvestoinnit

Kehitysinvestointeihin on varattuna määräraha tuottavuus- ja vetovoimainvestointeihin. Kehitysinvestointien toteuttamisen edellytyksenä on kannattavuuslaskelma, jolla osoitetaan selkeästi, että investointi maksaa itsensä. Hankkeet valikoituvat vuoden aikana.

Kaupunginjohtaja päättää yksittäisten kehitysinvestointien käynnistämisestä 100 000 euroon asti ja sen ylittävistä hankkeista päättää kaupunginhallitus.

Valtuustoon nähden sitova

Netto 1000 euroa	TPE 22	INV 23	INV 24	INV 25	INV 26	Summa 23-26
Vetovoimahankkeet	1 000	250	250	250	250	1 000
Tuottavuushankkeet	1 000	250	250	250	250	1 000
Kaikki yhteensä	2 000	500	500	500	500	2 000

Järvenpään vesi

Järvenpään veden investointeihin sisältyy veden toimialaan kuuluvat vesihuoltojärjestelmien, viemärien tms. toteutus. Investoinnit toteutetaan suurelta osin kunnallistekniikan investointien yhteydessä.

Valtuustoon nähden sitova

Sitovuustaso/hankkeet netto 1000 euroa	Hankkeen budjetti	MTA 22	INV 23	INV 24	INV 25	INV 26	Summa 23-26
Jäve	61 189	6 769	5 500	5 500	5 500	6 000	22 500
Uudet alueet	15 889	2 329	2 730	1 370	1 400	2 370	7 870
Asuminen	3 719	779	2 180	350	360	50	2 940
Lepola III + Maamiehenkadun alue	30				30		30
Pajalanpiha	489	79	320	90			410
Seutulan alue	130				80	50	130
Terholan pientaloalue	250				250		250
Jalostettavat kiinteistöt	440		440				440
Annitädinpiha	500		240	260			500
Lehmustien pientalotontit	1 880	700	1 180				1 180
Asuminen ja yritysalueet	2 260	1 300	300	70	590		960
Poikkien Yritysalue ja Ainolan aluekeskus	2 260	1 300	300	70	590		960
Liikenne	6 660			200	200	2 070	2 470
Haarajoen asemanseutu	4 650					1 800	1 800
Länsi-Ristinummi, radan varsi pohjoinen	210					70	70
Väylän ja Elyn yhteiset hankkeet 2024-2032	1 800			200	200	200	600
Suunnittelu	1 650	150	150	150	150	150	600
Kunnallistekniikan suunnittelu	1 650	150	150	150	150	150	600
Ympäristö	1 100	100	100	100	100	100	400
Kunnallistekniikan jakamaton määräraha	1 100	100	100	100	100	100	400
Yritysalueet	500			500			500
Pietilän Yritysalue	500			500			500
Infran peruskorjaus	45 300	4 440	2 770	4 130	4 100	3 630	14 630
Asuminen	570	570					
St 1 ja Sävelpuisto	570	570					
Kadunpito	14 680	2 900	1 900	1 000	900	1 080	4 880
Alankotien kevytväylä ja Sahankaari	50			50			50
Sibeliuksenväylä ja ak	200		200				200
Yhteiskoulun alue (JYK) + Sipoontien ak	1 430	1 430					
Katujen peruskorjaus	9 900	900	900	900	900	900	3 600
Keskustan kehittäminen	2 820	470	800	50			850
Kinnarin koulun alue	280	100				180	180
Liikenne	270	30	30	30	30	30	120
Liikenneturvallisuus	270	30	30	30	30	30	120
Puistot	440	40	40	40	40	40	160
Puistot	440	40	40	40	40	40	160
Suunnittelu	1 650	150	150	150	150	150	600
Kunnallistekniikan suunnittelu	1 650	150	150	150	150	150	600
Vesi	27 690	750	650	2 910	2 980	2 330	8 870
Jäve:n omat investoinnit	27 690	750	650	2 910	2 980	2 330	8 870
Kaikki yhteensä	61 189	6 769	5 500	5 500	5 500	6 000	22 500

KONSERNIYHTEISÖT

Konsernilla tarkoitetaan emoyhteisön sekä yhden tai useamman juridisesti itsenäisen yhteisön muodostamaa taloudellista kokonaisuutta, jossa emoyhteisöllä on yksin tai yhdessä muiden konserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa määräysvalta. Konsernisuhteen aikaansaava määräysvaltasuhde voi perustua myös siihen, että tytäryhteisöllä on yksin tai yhdessä muiden tytäryhteisöjen kanssa määräysvalta toisessa yhteisössä. Käsitteet konserni, määräysvalta sekä tytär- ja osakkuusyritys on määritelty kirjanpitolaissa. Kuntalaissa määritelty kuntakonserni vastaa kirjanpitolain konsernia.

Järvenpään kaupunkikonserniin kuuluvat kaupunki ja ne osakeyhtiöt, säätiöt, yhdistykset ja muut yhteisöt, joissa kaupungilla yksin tai yhdessä tytäryhteisöjen kanssa on määräysvalta sekä kuntayhtymät ja muut yhteisöt, joissa kaupunki on osakkaana tai jäsenenä.

Konsernijohdon muodostavat ne viranomaiset, jotka esittelevät, päättävät ja toimeenpanevat konserniyhteisöä koskevia asioita valtuuston hyväksymän omistajastrategian ja talousarvion sekä johtosääntöjen mukaisesti.

Omistajapolitiikassa noudatetaan kaupunginvaltuuston 15.11.2010 § 87 hyväksymää ja talousjohtajan päätöksellä tarkistettua omistajaohjeistusta. Kaupunginvaltuuston hyväksymä strategia ja kaupungin voimassa olevat henkilöstöohjeet sitovat konsernia soveltuvin osin. Omistajaohjeistus ja konserniohje ovat parhaillaan päivitettävänä.

Tytäryhteisöt

Tytäryhteisöjä ovat sellaiset osakeyhtiöt, yhdistykset ja muut yhteisöt sekä säätiöt, joissa kaupungilla on yksin tai yhdessä toisen tytäryhteisön kanssa määräysvalta. Kaupungilla on määräysvalta kohdeyhteisössä silloin, kun

- sillä on enemmän kuin puolet kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä tai
- sillä on yhtiöjärjestyksen, -sopimuksen tai yhdistyksen, säätiön tai niihin verrattavien sääntöjen nojalla oikeus nimittää tai erottaa enemmistö yhteisön hallituksen tai vastaavan toimielimen jäsenistä, taikka enemmistö sellaisen toimielimen jäsenistä, joka nimittää hallituksen tai
- sillä on sopimuksen perusteella edellä selostettua vastaava määräämisvalta.

Järvenpää konserniin kuuluvat tytäryhtiöt ovat talousarviot laadittaessa:

- Järvenpään Mestariasunnot Oy
- Mestari toiminta Oy
- Kiinteistö Oy Järvenpään Terveystalo
- Järvenpään Pysäköinti Oy (sis. Kiinteistö Oy Terveyskeskuskampuksen Pysäköinti 1)
- Asunto Oy Järvenpään Perhelä 1 (myydään)
- Kiinteistö Oy Järvenpään Perhelä 6 (myydään)
- Kiinteistö Oy Ainolan Pysäköinti (perustettu syksyllä 2022)

Kuntayhtymät

Osa kaupungin peruspalveluista, erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollossa ja opetustoimessa, tuotetaan kuntayhtymissä. Kuntayhtymissä toiminnan pääpaino on tuotettavissa palveluissa ja kuntayhtymään sijoitetulla omaisuudella luodaan ainoastaan edellytykset palvelutuotannolle. Osa kuntayhtymistä perustuu lainsäädäntöön ja osa vapaaehtoisuuteen.

Järvenpää konserniin kuuluvat kuntayhtymät ovat:

- Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä
- Keski-Uudenmaan Vesi Kuntayhtymä
- Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymä
- Uudenmaan liitto

Maakuntaudistuksen yhteydessä sotepalveluja tuottavien kuntayhtymien osuudet siirtyvät hyvinvointialueelle. Kuntayhtymät on tarkoitus purkaa vuoden 2022 loppuun mennessä.

- Keski-Uudenmaan sote –kuntayhtymä
- Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
- Eteva kuntayhtymä
- Uudenmaan Päihdehuollon kuntayhtymä

Konserniyhteisöjen tavoitteet ja seuranta

Konserniyhteisöjen tavoiteasetanta on vuoden 2020 talousarvion laadinnasta alkaen sidottu tiukemmin kaupungin talousarviokäsittelyyn. Konserniin kuuluville olennaisimmille tytäryhteisöille asetetaan talousarvion laadinnan yhteydessä strategisten päämäärien toteuttamista tukevat, valtuustoon nähden sitovat tavoitteet. Talousohjelmakauden tavoitteet tärkeimmille konserniyhtiöille on esitetty talousarvion liitteessä.

Kuntayhtymien ja muiden kaupungin osin omistamien yhteisöjen valvonta- ja ohjausvastuu on toiminnan sisällöstä vastaavalla palvelualueella. Yhteisöjen toiminnassa tapahtuvista poikkeamista ja muista yhteisöihin liittyvistä, oleellisista, kaupungin toimintaan vaikuttavista tekijöistä raportoidaan osavuosiraportin yhteydessä ao. sitovuustason raporttiin sisällytettävässä osiossa alla esitetyn mukaisesti.

Raportointi	Yhteisö
Konsernipalvelut	Koy Järvenpään harjoitushalli
	Nimeltä mainitsemattomat ja palveluihin suoraan linkittymättömät yhteisöt
	Muut konsernipalvelujen toimialaan liittyvät yhteisöt
	Kiljavan Sairaala Oy
	Muut terveys- ja sosiaalipalveluihin liittyvät yhteisöt
Tilaomistus	Tilojen omistukseen liittyvät asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöt
Kaupunkikehitys	Kiertokapula Oy
	Keski-Uudenmaan ympäristökeskus
	Muut kaupunkikehityksen palveluihin liittyvät yhteisöt
KOM-myyntivoitot	Koy Ainolan Pysäköinti
	Asunto Oy Järvenpään Perhelä 1
	Kiinteistö Oy Järvenpään Perhelä 6 (myydään loppuvuodesta 2022)
	Muut kiinteistöjen jalostukseen liittyvät yhteisöt
Opetus ja kasvatus	Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä
	Muut opetuksen ja kasvatuksen palveluihin liittyvät yhteisöt
Hyvinvointi	Hyvinvoinnin palveluihin liittyvät yhteisöt
Järvenpään Vesi	Keski-Uudenmaan Vesi kuntayhtymä
	Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymä
	Muut vesiliikelaitoksen palveluihin liittyvät yhteisöt

LIITTEET

1. Järvenpään vesi liikelaitoksen talousarvio
2. Kooste riskikartoituksista
3. Konserniyhteisöjen tavoitteet 2023-26

Järvenpään Vesi

Talousarvio 2023

**Taloussuunnitelma
2023-2026**

Johtokunta 26.10.2022

Järvenpään Vesi

Keskeiset palvelut

Talousveden toimittaminen

Järvenpään Vesi toimittaa toiminta-alueellaan asiakkailleen laadultaan moitteetonta talousvettä. Vesijohtovesi Järvenpään hankitaan Keski-Uudenmaan Vesi kuntayhtymältä (KUVESI).

Viemäriveriesien johtaminen

Järvenpään Vesi johtaa jätevedet puhdistettavaksi ympäristöä suojellen. Jätevedet johdetaan puhdistettavaksi yhteistoiminnassa Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymän (KUVES) kanssa Helsingin Viikinmäen keskuspuhdistamoon.

Rakennetun hulevesiverkon alueella laitos hoitaa huleveden poisjohtamisen vesistöihin.

Muutokset toimintaympäristössä ja taloudessa 2023 - 2026

Talousveden toimittaminen ja jäteveden johtaminen

Vuonna 2023 - 2026 talouteen vaikuttavana asiana ovat Järvenpään Veden kustannusten nousu ostopalvelujen osalla sekä rakennusmateriaalien hintojen korotukset ja inflaatio. Investoinnit ovat suuri menoerä ja näiden edellä mainittujen johdosta Järvenpään Vesi joutuu varautumaan taksojen korotuksiin suunnitelmakaudellaan. Jäteveden johtamisessa suunnittelukaudella 2023 - 2026 talouteen vaikuttavana asiana ovat myös Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymän (KUVES) merkittävät taksojen korotukset. Korotuksiin vaikuttaa jäteveden käsittelyn kustannustason nousu maailmanpoliittisen tilanteen vuoksi. Lisäksi viime vuosina vuosittaisten sademäärien kasvu on vaikuttanut vuotovesimäärään ja sitä kautta poisjohdettavaan jätevesimäärään, jonka seurauksena jäteveden johtamisesta aiheutuneet kulut ovat lisääntyneet.

Muutoksia ja kehittämistarpeita toiminnassa

Hallintohenkilökunta toimii vuoden alusta Bulevardikorttelin toimitilassa (Perhelä) ja operatiivinen toiminta varastoineen, Levysepänskadun toimitilassa. Tämä muuttaa joitakin Järvenpään Veden toimintatapamalleja. Lisäksi vaikutusta myös asiakaspalveluun tonttijohtojen rakentamis- ja liittymisasiossa, kun palvelu on kahdessa eri toimipisteessä.

Lisäksi on käyttöön otettu kesällä 2022 uusi asiakaspalvelu- ja laskutusjärjestelmä. Asiakaspalvelujärjestelmän avulla asiakaspalvelua saadaan kehitettyä mm. työtilausten ja asiakaspalvelun sähköistämällä ja toiminnanohjauksella.

Henkilöstössä on tehty vuoden 2022 aikana henkilöstörekrytointeja, henkilöiden siirrettyä pois Järvenpään kaupungin palveluksesta. Henkilöstömäärä ei ole muuttunut.

Arvio toimialan riskeistä

Osana Järvenpään Veden valmiussuunnitelmaa on riskianalyysi, joka on tehty vesihuollon eri osa-alueille. Analyysissä on kartoitettu riskitasot ja määritetty niille tehtävät toimenpiteet. Järvenpään Vedellä on käytössä sähköisen talousveden (WSP) ja jäteveden (SSP) riskienhallintajärjestelmän.

Valmiussuunnitelman ja riskianalyysin mukaan Järvenpään Veden merkittävimpinä riskeinä voidaan pitää muutokset maailmanpoliittisessa tilanteessa, jotka voivat aiheuttaa entistä enemmän ja vakavampia toiminnallisia, taloudellisia ja ympäristöön kohdentuvia riskejä.

Valmiussuunnitelman päivitystyö on aloitettu ja tavoitteena, että suunnitelma valmistuu loppuvuoteen 2022 mennessä. Valmiussuunnitelman mukaan tehdään tarvittavia valmiuteen liittyviä toiminnan kehittämisiä.

Järvenpään Vesi on hankkinut kiinteitä varavoimakoneita jätevesipumppaamoille ja vuoden 2023 osalle on tehty optiotilaus. Kiinteillä varavoimakoneilla varmistetaan jätevesipumppaamojen toimintaa mahdollisissa sähkökatkoissa.

Toiminnallisena riskinä on henkilökunnan vähyyks, esimerkiksi maailmanlaajuisen sairausepidemian yhteydessä taikka talousveden saastumisen yhteydessä. Koronan aikana otettiin uusia toimintamalleja pandemiaa vastaan ja niitä voidaan jatkaa tarvittaessa.

Talousveden saastuminen on myös taloudellinen riski, siitä aiheutuvat taloudelliset korvaukset voivat olla merkittäviä. Riskinä on myös rankkasateiden tai viemärien sortumisien aiheuttamat viemäritulvat, joista saattaa aiheutua ympäristöhaittoja ja korvausvaatimuksia. Rankkasateiden riskienhallintaa auttaa Järvenpäähän rakennetut hulevesien viivytys- ja käsittelyaltaat sekä viemäriverkostoille tehdyt huolto-ohjelmat. Lisäksi kaavoituksesta annetaan määräyksiä hulevesien tonttikohtaiseen viivytykseen.

Riskienhallinnan tukena ovat mm. valmiussuunnitelmat, Järvenpään Veden kriisiohje, viestintäohje ja varallaolijan käsikirja, joissa on ohjeistus valmiuden ja riskitilanteiden ennakointiin ja niiden hoitamiseen. Lisäksi henkilöstön vesihuollon koulutukset mm. vesityökortin suoritus, toimintaohjeiden selkeytys, asiakkaille teetetut vesioppaat, pienentävät riskitilanteita ja niiden syntymistä. Kriisitilanneharjoituksia pyritään järjestämään yhteistyössä Keski-Uudenmaan Veden, Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen ja naapurikuntien vesihuoltolaitoksien kanssa. Myös laitoksen omia kriisitilanneharjoituksia järjestetään ja on järjestetty.

Merkittävänä asiana riskienhallinnassa on myös vesihuollon varallaolojärjestelmä, jolla taataan mm. vesihuollon erityistilanteissa syntyvien lisävahinkojen syntymistä ja asiakkaille syntyvien haittojen nopeaa korjaamista sekä velvoitteita mm. vedenjakelun keskeytystilanteissa syntyvistä korvausvaatimuksista. Varallaolija varmistaa mm. varavoimakoneiden avulla sähkökatkotilanteissa pumppaamoiden varavoimalla tuotetun sähkön saannin.

Varallaoloa ja häiriötilanteita tukee häiriötekstiviestijärjestelmä ja siihen liittyvä nettisivuilla oleva häiriökartta. Nämä edellyttävät 24/7 palvelua, jotta häiriötilanteista tiedottaminen saataisiin tehtyä mahdollisimman oikea-aikaisesti.

Myös verkostojen uusimiseen on panostettu ja uusimistyötä on tehty alueellisina kokonaisuuksina.

Verkostojen toiminnan riskin pienentämiseen vaikuttaa jo tehdyt ja nyt suunnittelun alla olevat vesihuollon uusimistyöt.

Vesitornille on viime vuosina tehty merkittäviä kunnossapitotöitä, joilla varmistetaan vesitornin toimivuus vuosikymmeniksi eteenpäin. Vuonna 2022 mm. maalattiin ja uusittiin laudoitusta.

Taloudellisena riskinä on mm. mittavat vahingonkorvauksiin liittyvät riskit.

Talousarvioon liittyen on tehty erillinen Järvenpään Veden riskien arvioinnin kartoitus.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet 2023-2026

Järvenpään Veden keskeisimmät toiminnalliset tavoitteet liittyvät strategiaan päämääriin. Tavoitteiden toteuttamiseen osallistuvat Järvenpään Veden kaikki palvelut ja toiminnot.

A1	Kukoistava kaupunki
A2	Kasvun paikka ihmisille ja yrityksille
A3	Yksilöllinen huomioiminen
P1	Viisas ja oikea-aikainen toiminta
T1	Vastuullisuus ratkaisuisa
H1	Onnistumisia ja iloa mahdollistava työyhteisö

Strateginen päämäärä	Sitova tavoite	Keino	Vuosi	Sitovuus
A1 A2	Kukoistava kaupunki, Kasvun paikka ihmisille ja yrityksille	Järvenpään Vesi huolehtii, että toimintavarmuuteen liittyvät keskeiset tekijät on tiedostettu ja huomioitu toiminnan suunnittelussa. Huolehdimme uusilla investoinneilla kaupungin kehittymisen mahdollistumisen.	2023-2026	johtokunta
P1	Viisas ja oikea-aikainen toiminta	Vesihuoltoverkostojen uusiminen ja ennakkuhoito on suunnitelmallisesti toteutettu. Ammattitaitoinen ja riittävä henkilökunta. Toimivat ja ajanmukaiset järjestelmät, työvälineet ja kalusto. Riittävät resurssit.	2023-2026	johtokunta
A3	Yksilöllinen huomioiminen	Saatiin asiakaspalautteisiin reagoiminen viipymättä. Asukkaita tiedotetaan aktiivisesti Järvenpään Veden toiminnasta. Hyödynnämme häiriöviestijärjestelmää nopeaan tiedottamiseen. Osallistamme asiakkaita vesihuollon suunnitteluohjeissa. Ajanmukaiset ja ajantasalla olevat tietojärjestelmät.	2023-2026	johtokunta
T1	Vastuullisuus ratkaisuisa	Mittaamattoman talousveden ja jätevesiverkoston hulevesien vähentäminen.	2023-2026	johtokunta
H1	Onnistumisia ja iloa mahdollistava työyhteisö	Talousohjausjärjestelmän kehittäminen. Jätevesiverkoston alueelliset vuotovesitutkimukset ja havaittujen virheiden korjaaminen. Investointimäärärahojen kohdentaminen vesihuollon ongelmakohteisiin. Vuotovesien vähentämisen huomioiminen vesihuollon suunnittelussa.	2023-2026	johtokunta
		Henkilökunnan osallistaminen toiminnan kehittämiseen. Itseohjautuvuuden tukeminen. Henkilökunnan koulutussuunnitelman mukaiset henkilökohtaiset tavoitteet ja toteutuma. Tyhy toiminta. Työtapaturmien ennaltaehkäisy. Tarkoituksenmukaiset työvälineet ja toimitilat.		

Keskeiset suoritteet ja tunnusluvut

Talousveden toimittaminen	TP2021	KS 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Veden myynti (1000 m3)	2 427	2 405	2 435	2 440	2 445	2 445
Ostettu vesi (1000 m3)	2 733	2 670	2 680	2 690	2 700	2 720
Vesitaksa €/m3 (alv 0 %)	1,23	1,34 (1.4.22 alk.)	1,42 (1.4.23 alk.)	1,42	1,45(1.4.25 alk.)	1,45
Vesijohtoverkosto km	218	220	220	221	221	221
Saneeratut vesijohdot, km	1,6	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
Vesimittarien vaihto kpl	165	500	500	1 000	1 000	1 000
Toimintatuotot (1000 €)	3 811	4 003	4 297	4 378	4 543	4 543
Toimintakulut (1000 €)	2 129	2 181	2 084	2 182	2 240	2 269
Toimintakate (1000 €)	1 682	1 822	2 212	2 196	2 303	2 274
Toimintakulut €/veden myynti m3	0,88	0,91	0,86	0,89	0,92	0,93
Toimintakate €/veden myynti m3	0,69	0,76	0,91	0,90	0,94	0,93

Viemäriverien johtaminen	TP2021	KS 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Laskutettava jätevesi 1000 m3	2 425	2 320	2 430	2 435	2 440	2 440
Puhdistettava jätevesi 1000 m3	3 907	3 850	4 000	4 000	4 000	4 000
Jätevesitaksa €/m3 (alv 0 %)	1,99	2,11 (1.4.22 alk.)	2,29 (1.4.23 alk.)	2,32 (1.4.25 alk.)	2,41 (1.4.25 alk.)	2,41
Jätevesiviemäriverkosto km	199	201	201	202	202	202
Hulevesiviemäriverkosto, km	185	185	186	186	187	187
Saneeratut jätevesijohdot, km	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
Toimintatuotot (1000 €)	5 499	5 600	6 119	6 309	6 614	6 614
Toimintakulut (1000 €)	2 219	2 279	2 544	2 691	2 750	2 782
Toimintakate (1000 €)	3 281	3 321	3 575	3 618	3 864	3 832
Toimintakulut €/laskutettu jätevesi m3	0,92	0,98	1,05	1,11	1,13	1,14
Toimintakate €/laskutettu jätevesi m3	1,35	1,43	1,47	1,49	1,58	1,57

Sitovat taloustavoitteet

Valtuustoon nähden
sitova

JÄRVENPÄÄN VESI	TP 2021	KTA 2022	Kehys 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	Yht. 2023-2026
Toimintatuotot	9 310	9 619	10 415	10 687	11 157	11 157	43 416
Valmistus omaan käyttöön	117	139	139	139	139	139	556
Toimintakulut	-4 464	-4 815	-4 767	-5 012	-5 129	-5 190	-20 098
Toimintakate	4 963	4 942	5 787	5 814	6 167	6 106	23 874
muutos-%		-0,4 %	16,9 %	0,5 %	6,1 %	-1,0 %	

Sitovuustasona on neljän vuoden kehys.

Tuloslaskelmaosa

JÄRVENPÄÄN VESI	TP 2021	KTA 2022	TA 2023	T/ KTA	TS 2024	TS 2025	TS 2026
TULOSLASKELMA 1000 €				%			
Liikevaihto	9239	9547	10687	11,9	10955	11386	11368
Valmistus omaan käyttöön	117	139	139	0,0	139	139	139
Liiketoiminnan muut tuotot	71	71	78	9,8	78	78	78
Materiaalit ja palvelut	-3159	-3422	-3678	7,5	-3848	-3905	-3926
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1326	-1295	-1346	3,9	-1386	-1417	-1425
Palvelujen ostot	-1834	-2127	-2332	9,6	-2462	-2488	-2501
Henkilöstökulut	-1132	-1198	-1226	2,4	-1267	-1288	-1310
Palkat ja palkkiot	-919	-951	-950	-0,1	-984	-1001	-1019
Henkilösivukulut	-213	-247	-276	11,6	-283	-287	-291
Eläkekulut	-189	-208	-230	10,4	-235	-238	-241
Muut Henkilösivukulut	-24	-39	-46	18,1	-48	-49	-50
Poistot ja arvonalentumiset	-3040	-3129	-3200	2,3	-3288	-3360	-3454
Suunnitelman mukaiset poistot	-3040	-3129	-3200	2,3	-3288	-3360	-3454
Liiketoiminnan muut kulut	-173	-195	-213	9,1	-244	-244	-244
Liikelylijäämä (-alijäämä)	1923	1813	2587	42,7	2526	2807	2652
Rahoitustuotot ja -kulut	-1405	-1407	-1407	0,0	-1407	-1407	-1407
Muut rahoitustuotot	2						
Kunnalle/Kuntayhtymälle maksetut korkokulu							
Korvaus peruspääomasta	-1407	-1407	-1407	0,0	-1407	-1407	-1407
Ylijäämä (Alijäämä) ennen satunnaisia eriä ja varauksia	518	406	1180	190,4	1119	1400	1245
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	118						
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	636	406	1180	190,4	1119	1400	1245
Sijoitetun pääoman tuotto %	6,3	5,8	8,1	39,7	7,6	8,2	7,4
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto %	6,3	5,8	8,1	39,7	7,6	8,2	7,4
Lainakannan muutos (1000 €)	0	0	0	0	0	0	0

Käyttötalous, tuloslaskelma

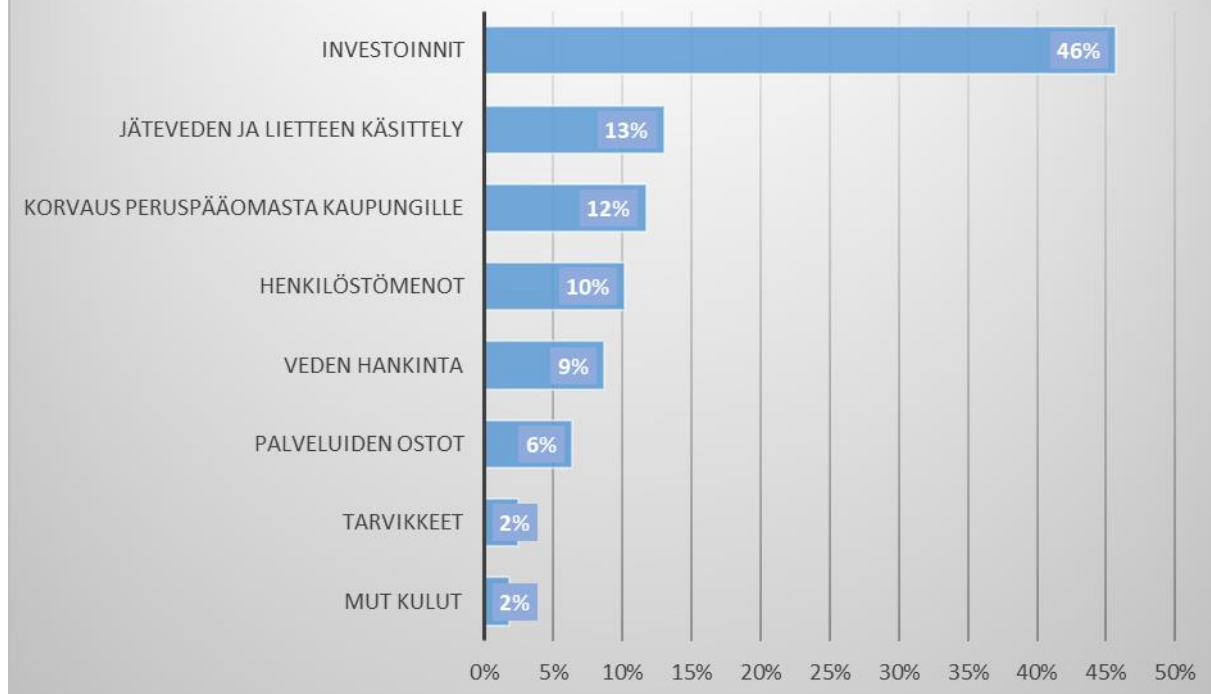
Vuosina 2023-2026 talouteen merkittävänä kuluihin vaikuttavana asiana ovat Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymän taksojen korotukset ja inflaatio, jotka vaikuttavat myös Järvenpään Veden taksoihin. Taloussuunnitelmassa on myös arvioitu lisäystä kuluttajilta laskutettavaan talousveden määrään sekä toimitettavaan jätevesimäärään.

Liikevaihtoa kasvattaa asukasmäärän kasvun lisäksi taksan korotukset vesi-, jätevesi- ja perusmaksuihin. Investointien toteuttamisen suuret määrärahat vaikuttavat taksojen korotusten vaikutuksesta liikevaihdon kasvuun sekä investoinneista tehtäviin poistoihin.

Rahoituskulut

Järvenpään Veden kaupungin sijoittamalle pääomalle maksaman koron suuruudeksi on palvelumaksusopimuksen mukaan sovittu 6 % peruspääomasta. Tämä tarkoittaa vuosittain 1,4 Me tuloutusta kaupungille eli noin 13 % laitoksen liikevaihdosta.

VEDEN JA JÄTEVEDEN HINNAN MUODOSTUMINEN TA 2023

Rahoitusosa

JÄRVENPÄÄN VESI RAHOITUSLASKELMA (1000 €)							
	TP2021	KTA2022	TA2023	TS2024	TS2025	TS2026	
Toiminnan rahavirta							
Liikeliijäämä (-alijäämä)	1923	1813	2587	2526	2807	2652	
Poistot ja arvonalentumiset	3040	3129	3200	3288	3360	3454	
Rahoitustuotot ja -kulut	-1405	-1407	-1407	-1407	-1407	-1407	
Investointien rahavirta							
Investointimenot	-3731	-6769	-5500	-5500	-5500	-6000	
Rahoitusosuudet investointimenoihin							
Toiminnan ja investointien rahavirta	-173	-3234	-1120	-1093	-740	-1301	
<i>liittymismaksut</i>	1027	1090	1120	1204	1232	1295	
Toiminnan ja investointien rahavirta huomioiden liittymismaksut	853	-2144	0	111	492	-6	
Rahoituksen rahavirta							
Lainakannan muutokset							
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta							
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta							
Oman pääoman muutokset							
Muut maksuvalmiuden muutokset							
Vaihto-omaisuuden muutos	2						
Saamisten muutos kunnalta	-1148	2144		-111	-492	6	
Saamisten muutos muilta	224						
Korottomien velkojen muutos kunnalta	-285						
Korottomien velkojen muutos muilta	1379	1090	1120	1204	1232	1295	
Rahoituksen rahavirta	173	3234	1120	1093	740	1301	
Rahavarojen muutos	0	0	0	0	0	0	

Toiminnan ja investointien rahavirta liittymismaksut huomioiden on ollut negatiivinen vuosina 2018 ja 2020 ja on arvioitu jatkuvan vielä vuoteen 2022 asti. Taksojen ja liittymismaksujen korotuksilla tämä saadaan muuttumaan vuodesta 2023 alkaen (kts. alla oleva taulukko).

JÄRVENPÄÄN VESI TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA 2013-2026														
	TP2013	TP2014	TP2015	TP2016	TP2017	TP2018	TP2019	TP2020	TP2021	KTA 2022	TA2023	TS2024	TS2025	TS2026
Toiminnan rahavirta	2757	3406	3234	3595	3462	3240	2900	3134	3556	3535	4380	4407	4760	4699
Investointien rahavirta	-4110	-3437	-2506	-3386	-3926	-6229	-3772	-5435	-3731	-6769	-5500	-5500	-5500	-6000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1352	-31	728	209	-464	-2989	-871	-2301	-175	-3234	-1120	-1093	-740	-1301
<i>liittymismaksut</i>	794	750	1414	1035	1568	1177	1012	1012	1027	1090	1120	1204	1232	1295
rahavirta huomioiden liittymismaksut	-559	718	2142	1244	1104	-1812	141	-1289	851	-2144	0	111	492	-6

Investointiosa

Yhteenveto investoinneista

Hankeryhmittäin	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Järvenpään Vesi	5 000	6 769	5 500	5 500	5 500	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000
Uudet alueet	1 780	2 329	2 730	1 370	1 400	2 920	2 420	2 830	1 380	450	450	450
Menot	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150
Sisäiset menot	1 630	2 179	2 580	1 220	1 250	2 770	2 270	2 680	1 230	300	300	300
Infran peruskorjaus	3 220	4 440	2 770	4 130	4 100	3 080	3 580	3 170	4 620	5 550	5 550	5 550
Menot	1 110	900	800	2 460	3 130	1 930	2 610	2 200	2 810	3 780	3 360	3 710
Sisäiset menot	2 110	3 540	1 970	1 670	970	1 150	970	970	1 810	1 770	2 190	1 840

Sitovuustaso/hankkeet netto 1000 euroa	MTA 2022	2023	2024	2025	2026
Järvenpään Vesi	6 769	5 500	5 500	5 500	6 000
Uudet alueet	2 329	2 730	1 370	1 400	2 920
Haarajoen asemanseutu					1 800
Lepola III + Maamiehenkadun alue				30	
Länsi-Ristinummi, radan varsi pohjoinen					70
Pajalanpiha	79	320	90		
Rantapuisto					50
Seutulan alue				80	50
Terholan pientaloalue				250	
Pietilän Yritysalue			500		
Jalostettavat kiinteistöt		440			
Kunnallistekniikan jakamaton määräraha	100	100	100	100	100
Kunnallistekniikan suunnittelu	150	150	150	150	150
Annitädinpiha		240	260		
Ainolan aluekeskus	1 300	300	70	590	
Lehmustien pientalotontit	700	1 180			
Lallan puutarha					500
Väylän ja Elyn yhteiset hankkeet 2024-2032			200	200	200
Infran peruskorjaus	4 440	2 770	4 130	4 100	3 080
Jäve:n omat investoinnit	750	650	2 310	2 980	1 780
Sahankaari			50		
Liikenneturvallisuus	30	30	30	30	30
Sibeliuksenväylä ja ak		200			
St 1 ja Sävelpuisto	570				
Puistot	40	40	40	40	40
Vanhankylänniemi			600		
Yhteiskoulun alue (JYK) + Sipoontien ak	1 430				
Katujen peruskorjaus	900	900	900	900	900
Keskustan kehittäminen	470	800	50		
Kinnarin koulun alue	100				180
Kunnallistekniikan suunnittelu	150	150	150	150	150

Talouteen vaikuttavina vesihuollon rakentamiskohteina vuonna 2023 ovat investoinnit muun muassa Ainolan keskuksen rakentaminen, Lehmustien pientaloalue Haarajoella ja Keskustan kehittäminen Bulevardi-korttelin ympäristössä. Katujen peruskorjauksena aloitetaan Kuuselankadun vesihuollon rakentaminen.

Järvenpään Veden omissa investointikohteissa kohteena on mm. Kaakkolan vesihuollon uusimisen jatkaminen sekä pumppaamoiden kiinteiden varavoimakoneiden hankinta ja asennus.

Tulevien vuosien osalla merkittäviä hankkeita ovat mm. Pietilän yritysalue, Vanhankylänniemi, Annitädinpiha ja suunnitteluhankkeena itäinen siirtoviemäri Nummenkylästä ristinummelelle.

Investointien määrän taso vuosina 2023 - 2026 on yhteensä 22,5 Me.

Investointien vaikutus korjausvelkaan

Investoinneista korjausvelkaan vaikuttavat vähentävästi vuoden 2023 osalla katujen peruskorjauskohteena Kuuselankadun saneeraus, Keskustan kehittämiseen liittyvät kohteet ja Järvenpään Veden omat investoinnit mm. Kaakkolan alueen vesihuollon uusiminen.

Riskikartoitus: Keskeisimmät riskit

Riskiluokka	Riski	Riskin kuvaus	Riskin kokonaisarvio	Riskin todennäköisyys	Riskin seurauksen merkitys	Riskinhallinnan toimenpide	Toimenpiteen toteutuksen valvonta	Riskienhallintaa valvova toimielin
Toimintaympäristöriskit	Lainsäädännön nopeat ja ennakoimattomat, taloutta ja toimintaa haastavat muutokset	Nopealla aikataululla voimaan tulevat muutokset kaupunkien tehtävissä ja vastuissa. Valmisteluajan riittämättömyys johtaa epäoptimaalisiin ratkaisuihin. Riittämätön taloudellinen resurssointi ja lisääntyvien tehtävien kompensointi valtion puolelta.	12	3	4	Ajantasalla pysyminen, ennakoiva suunnittelu ja ylikunnallinen ja edunvalvontatahojen kautta vaikuttaminen lakivalmisteluun.	Hallintojohtaja	Kaupunginhallitus
	Turvallisuusuhat	Lisääntyvät turvallisuusuhat. Hybridivaikuttaminen luo yhteiskunnallista vastakkainasettelua, cyberhyökkäykset vaikuttavat ja pahimmillaan lamauttavat kaupungin toimintaa ja aiheuttavat kustannuksia, pandemia nostaa palvelukysyntää samanaikaisesti, kun käytössä olevat henkilöresurssit vähenevät.	12	4	3	Valmiusjoryn toiminnan aktivoiminen. Turvallisuus- ja valmiuspäällikön palkkaus. Henkilöstön osaamistason lisääminen.	Hallintojohtaja	Kaupunginhallitus
	Sodan vaikutus turvallisuuteen, toimintaan ja palvelukysyntään	Hyökkäyssodan johdosta tilapäistä suojelua tarvitsevien määrä kasvaa ja kaupunkilaisten turvallisuudentunne vähenee. Yhteiskunnan infran toimivuus häiriytyy ja palvelutarve kasvaa ennakoimattomasti sekä opkan että hyvon palveluissa.	9	3	3	Tilanteen seuraaminen, sisäiset työryhmät työskentelevät tiedon välittymisen takaamiseksi. Valmiusjoryn toiminnan aktivoiminen.	Hyvo-johtaja	(tyhjä)
	Maailmanlaajuinen heikkenevä talouskehitys	Venäjän käynnistämän hyökkäyssodan ja globaalin pandemian seurauksena käynnistynyt maailmanlaajuinen talouskehityksen nopea heikentyminen, hintojen ja korkokustannusten nousu hidastavat kaupungin kasvua ja vaikuttaa elinvoimaisuuteen. Rakentaminen, maanmyyntivoitot ja verotulot laskee.	9	3	3	Tilanteen seuranta, kumppanuuksien rakentaminen, oman toimeliaisuuden sopeuttaminen kysyntään, jolloin vaikutuksia kaupungin talouteen voidaan vähentää. Maanmyyntiriippuvuuden suunnitelmallinen vähentäminen ja varsinaisen toiminnan rahoituksen ja menojen tasapainoisuuden parantaminen. Menosopeutusten toimeenpano, investointitasojen maltillistaminen ja veronkorotukset.	Talousjohtaja	Kaupunginhallitus
Taloudelliset riskit	Kaupungin taseeseen kertyy alijäämää, ajautuminen kriisikunnaksi	Kaupunki ei pysty toteuttamaan riittäviä rakenteellisia muutoksia, joilla voidaan saattaa menojen rahoitus tasapainoon vuoden 2022 sotemenoylitysten aiheuttaman pysyvän rahoitusleikkauksen jälkeen 2024 alkaen. Ilman uusi toimenpiteitä kaupungin taseen kertynyt ylijäämä syödään, kaupunki ajautuu kriisikunnaksi, ja joutuu huonoimmassa tapauksessa arviointimenettelyyn. Kunnallinen itsemääräämisoikeus siirtyy valtiolle. Tilanne heikentää kaupungin mainetta ja kilpailukykyä.	16	4	4	Hyväksytyjen sopeutusten toimeenpano ja uusien menojen vähentävien ja tuloja lisäävien toimenpiteiden ennakoiva tunnistus ja tarvittava päätöksenteko tarjottavan palveluvalikon, palvelujen sisällön, määrän ja laadun muutoksista, omistuksista luopuminen, investointien laajuuden ja laatutason sopeutus, hankintojen tehostaminen, tarvittaessa tehtävät veronkorotukset.	Talousjohtaja	Kaupunginhallitus
	TE-palvelujen siirron valmistelu ja toteutus	Työnjaon muuttuminen ja palvelurakenteen uudistaminen kaupungin, te-hallinnon ja hyvinvointialueen välillä lisää riskin mahdollisuutta. Henkilöstön riittävyys ja osaamisen varmistaminen ei toteudu. Palvelujen järjestäminen vaarantuu ja kustannukset kasvavat suuremmiksi kuin saatava rahoitus.	9	3	3	Prosessia valmistellaan koko ajan yhteistyössä muiden toimijoiden ja yhteistyötahojen kanssa. Päätöksiä tehdään prosessin edetessä.	Hyvo-johtaja	Kaupunginhallitus
	Korkokustannusten nousu ja kiihtyvä inflaatio haastaa kaupungin talouden tasapainon	Korkokustannusten nousu kasvattaa kaupungin korkokustannuksia ja inflaatio muita menoja lähivuosina merkittävästi. Lainamäärän kasvu vahvistaa vaikutusta entisestään. Kustannusnousua ei kyetä kattamaan olevalla tulo- ja rahoituksella, mikä johtaa alijäämäisiin tuloksiin.	12	4	3	Tilanteen seuranta ja ennakointi ja riskiltä suojautuminen käytettävissä olevin keinoin. Lainamääräkehityksen hillintä, investointien tarpeenmukaisuuden varmistaminen. Toiminnan sopeuttaminen ja tarvittaessa tehtävät veronkorotukset.	Talousjohtaja	Kaupunginhallitus

Riskiluokka	Riski	Riskin kuvaus	Riskin kokonaisarvio	Riskin todennäköisyys	Riskin seurauksen merkitys	Riskinhallinnan toimenpide	Toimenpiteen toteutuksen valvonta	Riskienhallintaa valvova toimielin
Taloudelliset riskit	Takausvastuiden realisoituminen hintakehityksen seurauksena	Kaupunki on taannut useampia lainoja erilaisiin halliyhtiöihin, joiden taloustilanne heikkenee merkittävästi nousevien energiakustannusten seurauksena. Riskinä on, että yhtiöt eivät saa katettua kustannusnousuja maksukorotuksilla ja lainojen takaisinmaksu vaarantuu. Mikäli yhtiöiden toimintaedellytykset vaarantuvat, voi lainojen takausvastuita langeta kaupungille maksettavaksi (vastuut halliyhtiöissä ~5Me).	9	3	3	Tiivis yhteydenpito ja seuranta kriittisimpien yhtiöihin. Vaikutusten ennakoarvointi ja varautumissuunnitelmat toiminnan ja talouden tervehdyttämiseksi.	Talousjohtaja	Kaupunginhallitus
	Kaupungin taseeseen kertyä alijäämää sotien 2022 poikkeuskirjausten seurauksena	Soten lopputoimien ennakoimattomat menokirjaukset vuodelle 2022 kuntayhtymien purun ja hyvinvointialuesiirron yhteydessä, vie kaupungin taseen alijäämäiseksi ja jättää kaupungin kattamaan alijäämää pienemmällä keinovalikoimalla. Sopeutusvaade on liian suuri katettavaksi toiminnasta rakenteellisilla muutoksilla ja joudutaan tekemään merkittävä veroperustekorjaus. Muutos voi heikentää kunnan kilpailukykyä asukkaiden näkökulmasta ja aiheuttaa haastetta työnantajamaalle jatkuvassa talouspaineessa toimimisen vuoksi.	12	4	3	Viime hetkien vaikuttaminen Keusotekuntien kesken kuntayhtymän ja sairaanhoitopiirin suuntaan. Ylikunnallinen ja edunvalvontatahojen kautta vaikuttaminen lakivalmisteluun ja valtakunnalliseen päätöksentekoon, jotta kuntien elinvoima säilyy myös hyvinvointialueuudistuksen jälkeen.	Talousjohtaja	Kaupunginhallitus
Johtamisriskit	Kehittämistyön priorisoinnin puutteellisuus	Samanaikaisten kehittämistehtävien määrä ei ole toteutettavissa käytettävissä olevin resurssein. Resurssit kohdentuvat tehottomasti. Hankkeet ei valmistu. Kehittämistyön organisoituminen tarvelähtöisesti.	9	3	3	Strategiaa ja tavoitteita tukeva hankkeiden priorisointi johtoryhmätasolla. Hyväksytään se, että kaikki hankkeet ei etene tasatahtisesti ja että osa hankkeista jätetään toteuttamatta.	Tietohallintojohtaja	Kaupunginhallitus
	Valmistelun ja päätöksenteon ongelmat	Valmistelun laatu voi heiketä kiireen tai osaamisvajeen vuoksi. Päätöksenteko voi estyä tai hidastua epätarkoituksenmukaisen roolituksen vuoksi ja/tai muutoksenhaku voi viivästyttää päätösten täytäntöönpanoa	12	3	4	Hallintosäännön kehittäminen systemaattisesti delegeoivaan suuntaan. Muiden päätöksentekoa ohjaavien dokumenttien merkityksen korostaminen päätöksenteossa. Ajan varaaminen luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden yhteiselle seminaarityöskentelylle.	Hallintojohtaja	Kaupunginhallitus
Henkilöstöriskit	Osaavan henkilöstön saatavuus ja menettäminen	Henkilöstön saatavuus, (kilpailukyky rekrytoinneissa) ja pysyminen kaupungin palveluksessa (vaihtuvuus). Palkkatason kilpailukykyisyydessä on haasteita. Henkilöstöresurssien riittämättömyys ja epätasapaino työmäärässä. Tämä vaikuttaa myös tarpeeseen ostaa ulkopuolisia palveluita. Henkilöstöön kohdistuviin kustannusten vähennyksiin tähtäävien toimenpiteiden merkitys työntekijöille merkittävä, mikä voi realisoitua ensin kasvavana vaihtuvuutena ja tulevaisuudessa rekrytointihaasteina myös muutoin hyvillä rekrytointialoilla.	9	3	3	Laaditaan hyvää työnantajakuva vahvistavia toimenpiteitä, edistetään yhteistä vastuunkantoa hyvän työnantajakuvan mahdollistamiseksi, edelleenkehitetään palkkauksen ja palkitsemisen malleja sekä säilytetään pitovoimatekijöitä (mm. laadukas työterveyshuolto).	Henkilöstöjohtaja	Kaupunginhallitus

Riskikartoitus:

Riskiluokka	Riski	Riskin kuvaus	Riskin kokonaisarvio	Riskin todennäköisyys	Riskin seurauksen merkitys	Riskinhallinnan toimenpide	Toimenpiteen toteutuksen valvonta	Riskienhallintaa valvova toimielin
Toiminnalliset riskit	Sarastian palvelujen laadun romahtaminen	Sarastian palvelujen laatu ei vastaa palvelulupausta. Palveluja ei saada ja prosessit toimivat tehottomasti. Kaupungin työmäärät ja kokonaiskustannukset kasvavat. Lakisääteiset tehtävät eivät hoidu vaaditussa ajassa tai sisällön. Kaupungin johtamisessa käytettävä tiedon laatu heikentyy.	6	3	2	Jatkuva palvelujen laadun seuranta ja palautteen anto Sarastian suuntaan. Yhteinen edunvalvonta muiden kuntaosakkaiden kanssa. Vaihtoehtoisten palvelutuottajien kartoittaminen ja Sarastiasta irtautumissuunnitelman laadinta. Sarastia-riippuvuutta pienennetään hakemalla HR palveluihin vaihtoehtoista palvelutuottajaa.	Talousjohtaja, HR-johtaja	Kaupunginhallitus
Tieto- ja tietojärjestelmäriskit	Sarastian järjestelmien toimimattomuus	Uudet järjestelmät jäävät pitemmäksi aikaa epävakaiksi, eikä kehityslistoille olevia perustoiminnallisuuksia saada toteutettua. Tietojen käytettävyyden ja saatavuus heikkenee, prosessien tehottomuus lisääntyy ja syntyy laiminlyöntejä lakisääteisten tehtävien suorittamisessa.	6	3	2	Sarastia-riippuvuutta pienennetään hakemalla HR palveluihin vaihtoehtoista palvelutuottajaa. Jatkuva seuranta ja viestintä Sarastian suuntaan. Yhteinen edunvalvonta muiden kuntaosakkaiden kanssa. Vaihtoehtoisten palvelutuottajien kartoittaminen ja Sarastiasta irtautumissuunnitelman laadinta. Kehittämistoimenpiteiden edistäminen omalla panoksella.	Talousjohtaja, HR-johtaja	Kaupunginhallitus
	Haittaohjelmat	Kiristyshaittaohjelman avulla kiristetään tietojen salaamisella tai haltuun saamisen tietojen myymisellä ja/tai vuotamisella.	3	1	3	Lisätään henkilöstön tietoturvatietoisuutta. Tietoturvapäivitykset asennetaan välittömästi, kun ne julkaistaan	Tietohallintojohtaja	Kaupunginhallitus
	Käyttäjätunnusten kalastelu	Tunnuskalastelun avulla pyritään saamaan pääsy organisaation ympäristöön ja sitä kautta tietoihin.	6	2	3	Lisätään henkilöstön tietoturvatietoisuutta. Otetaan käyttöön monivaiheinen tunnistautuminen. Mikäli monivaiheinen tunnistautuminen ei ole mahdollista, suojataan palvelut muilla keinoin. Esim. estämällä palvelun suora käyttö julkisesta verkosta.	Tietohallintojohtaja	Kaupunginhallitus
	Järjestelmätiedustelu	Verkkorikolliset hyödyntävät järjestelmien, päätelaitteiden tai ohjelmistojen haavoittuvuuksia. Tiedot salauksella tai myymisellä uhataan.	3	1	3	Tietoturvapäivitykset asennetaan välittömästi, kun ne julkaistaan.	Tietohallintojohtaja	Kaupunginhallitus
	Palvelunestohyökkäys	Lamaannutetaan tietty organisaation toiminta palvelunestohyökkäyksellä.	6	2	3	Varaudutaan julkisesta verkosta tavoitettavissa olevissa palveluissa palvelunestohyökkäysiin teknisin ratkaisuin.	Tietohallintojohtaja	Kaupunginhallitus

Riskiluokka	Riski	Riskin kuvaus	Riskin kokonaisarvio	Riskin todennäköisyys	Riskin seurauksen merkitys	Riskinhallinnan toimenpide	Toimenpiteen toteutuksen valvonta	Riskienhallintaa valvova toimielin
Tieto- ja tietojärjestelmäriskit	Järjestelmätoimittajien osaaminen kehitystehtävissä	ICT-sidonnaisissa kehitystehtävissä ei saada riittävän osaavia resursseja	6	2	3	Uusissa kilpailutuksissa asetetaan riittävän korkea osaamisvaatimustaso. Toimittajahallinnalla ja palveluseurannalla reagoidaan osaamisvajeeseen.	Tietohallintojohtaja	Kaupunginhallitus
Taloudelliset riskit	ICT-kustannusten nousu	Palvelujen kustannukset nousevat energiakriisin seurauksena. Palveluja tuottavien konesaliin sähkönkustannukset nousevat merkittävästi.	6	2	3	Palveluiden hajautus eri toimijoille, jolloin yhden palvelutarjoajan hintakorotukset kohdistuvat vain osaan palveluja.	Tietohallintojohtaja	Kaupunginhallitus
Johtamisriskit	Muutosjohtaminen bulevardille siirryttäessä epäonnistuu	Hallinnon ja asiakaspalveluprosessien kehittäminen ei toteudu suunnitellusti. Prosessit eivät tehostu, palvelujen laatu heikkenee nykyisestä.	9	3	3	Kehittämistoimenpiteet on hyvin suunniteltuja, pidetään kiinni laaditusta suunnitelmasta muutoksen läpiviemiseen jonka lisäksi on oltava herkkyyttä tehdä muutoksia jos niille ilmenee tarvetta.	(tyhjä)	Kaupunginhallitus

Palvelualue **Tilat**

Riskikartoitus:

Riskiluokka	Riski	Riskin kuvaus	Riskin kokonaisarvio	Riskin todennäköisyys	Riskin seurauksen merkitys	Riskinhallinnan toimenpide	Toimenpiteen toteutuksen valvonta	Riskienhallintaa valvova toimielin
Taloudelliset riskit	Kaupungin tilaomaisuutta ei kehitetä johdonmukaisesti	Tilaomaisuuden määrää ei saada sopeutettua tarpeeseen/kysyntään. Tilaomistuksista ei päästä eroon ja kaupungin resurssit kohdentuvat tyhjiin/tarpeettomien tilojen ylläpitoon. Ei tiedetä sisältääkö olemassa oleva rakennuskanta kaikkiin palvelutuotannon tarpeisiin olevia tiloja.	9	3	3	Kiinteistöohjelman laatiminen. Myyntivaltuutukset ja kohteiden myynti hoidetaan suunnitelmallisesti. Luovuttavien tilojen tilalle ei hankita korvaavia vuokratiloja. Kannattavuuslaskennat	Tilaomistus	Kaupunginhallitus
Johtamisriskit	Tehoton tilaomaisuuden hallinta	Kaupungin kiinteistöjohtamisen toimintamalli on hajautunut. Nykyinen toimintamalli vaarantaa kiinteistöportfolion hallitsemisen. Kaupungin taloudelliset resurssit käytetään tehottomasti.	12	3	4	Kiinteistöjohtamisen toimintamallin ja allianssisopimuksen tarkistaminen. Kiinteistöjohtamisen ja tilaomistamisen tehtävien selkiyttäminen mukaan lukien tilaajatehtävien toteuttaminen kaupungin toimesta. Kaupungin tilaomistuksen riittävä resurssointi.	Tilaomistus	Kaupunginhallitus

Riskikartoitus:

Riskiluokka	Riski	Riskin kuvaus	Riskin kokonaisarvio	Riskin todennäköisyys	Riskin seurauksen merkitys	Riskinhallinnan toimenpide	Toimenpiteen toteutuksen valvonta	Riskienhallintaa valvova toimielin
Strategiset riskit	Globaalin taloudellisen tilanteen heikkeneminen	Kurjistuva markkinatilanne voi estää parhaan ja kiinnostavimman alueen syntymisen. Institutionaalisten sijoittaminen halukkuus sijoittaa Järvenpäähän voi laskea. • Taloudellinen riski tulopohjan (tonttien myyntitulot, verotulot) näkökulmasta merkittävä. • Alueen kiinnostavuuden väheneminen voi vaikuttaa osaavan työvoiman rekrytointiin alueelle. • ARA-kohteen eivät kiinnostavia, nyt kovan rahan tuotanto korostuu. "	9	3	3	Edellyttää riittävää resursointia, jotta voidaan käynnistää hankkeita. Valmius muuttaa toimintatapoja, kohdentaa resursseja ja kustannuksia uudella tavalla.	Elinvoimajohtaja Maankäyttöjohtaja Hankepäälliköt	Kaupunkikehitys-ltk
						Visio, markkinointi, viestintä. Imago ja julkisuuskuvan rakentaminen.	Kaupunkikehitysjohtaja, Elinvoimajohtaja, johtoryhmä seuraa	Kaupunkikehitys-ltk
						Kaupunkikehityksen ja konsernipalveluiden (mm. talous, henkilöstö, laki, viestintä, tietohallinto) välisen yhteistyön organisointi tavoitteiden saavuttamiseksi.	Kaupunkikehitysjohtaja, avainaluejohtajat, johtoryhmä Hankepäälliköt Emal-työryhmä, johtoryhmä seuraa	Kaupunkikehitys-ltk

Riskiluokka	Riski	Riskin kuvaus	Riskin kokonaisarvio	Riskin todennäköisyys	Riskin seurauksen merkitys	Riskinhallinnan toimenpide	Toimenpiteen toteutuksen valvonta	Riskienhallintaa valvova toimielin
Strategiset riskit	Globaalin taloudellisen tilanteen heikkeneminen	Kärkihankkeiden toteuttamiseen liittyvät resurssit ovat niukat, mikä voi vaarantaa hankkeiden toteutumisen suunnitellusti (sisällöllisesti, aikataulu). Kärkihankkeisiin sidotun alueinfran korjausvelan kehittyminen. Elinvoima ja kilpailukyky eivät kehity suunnitellusti, yhteiskuntataloudellisia vaikutuksia ei saavuteta.	6	3	2	Kärkihankkeiden toteutumisen sekä riskienhallinnan seuranta ja arviointi: Kärkihankkeiden toimeenpanoon sisältyy uhkien ja mahdollisuuksien tunnistaminen ja ajantasainen hallinta. Toimeenpano toteutetaan osahankkeiden avulla, jolloin riskit voidaan havaita ja arvioida riittävän ajoissa ja niihin kyetään reagoimaan ajoissa. - Sisällytetään riskien ja vaikutusten sekä epävarmuustekijöiden arviointi osaksi kärkihankkeiden hallintaa. - Arvioidaan ja osoitetaan riittävät resurssit ja osaaminen priorisoitujen kärkihankkeiden valmisteluun ja toimeenpanoon. - Vastuiden ja rajapintojen määrittely hallinnan toimenpiteiden toimeenpanemiseksi - Henkilöstö- ja taloudellisten resurssien käytön ennakointi ja seuranta, päätöksentekoon liittyvien toimivaltuuksien selkeys.	Johtaja Hankepäälliköt Emal-työryhmä, johtoryhmä seuraa	Kaupunkikehitys-ltk
	Päätöksenteon hitaus	Kuntalain mukainen laaja muutoksenhakuoikeus voi johtaa viiveisiin päätöksenteossa ja toimeenpanossa. Kaupunki voi menettää merkittäviä hankkeita tai ne voivat viivästyä.	6	2	3	Etupainottainen kaavoitus, kaavoituksen aikataulutus	Kaupunkikehitysjohtaja, Maankäyttöjohtaja	Kaupunkikehitys-ltk, Kaupunginhallitus
	Elinvoiman säilyttäminen	Olemassa olevan yrityskannan säilyttäminen ja uusien yritysten houkutteleminen kaupunkiin	4	2	2	Oikea aikainen yritysneuvonta ja ohjaus. Proaktiivinen Invest In-markkinointi	Elinvoimajohtaja, Yrityspalvelupäällikkö, Maankäyttöjohtaja, Hankepäälliköt	Kaupunkikehitys-ltk, Kaupunginhallitus
	Strategian toteutuskyvyn heikkeminen	Kaupungin strategian toteuttaminen ja sitä vastaavan palvelutason ylläpitäminen pienenevällä palvelualueen käyttötalous- ja investointirahoituksella on vaikeaa.	12	3	4	Strategisten ja operatiivisten tavoitteiden priorisointi ja karsinta sekä palvelutason sopeuttaminen talouden reunaehjoja vastaavaksi.	Kaupunkikehitysjohtaja, avainaluejohtajat	Kaupunkikehitys-ltk, Kaupunginhallitus
Toimintaympäristöriskit	Euroopan turvallisuustilanne	Geopoliittinen tilanne Euroopassa epävakaa. Epävakaa tilanne aiheuttaa epävarmuutta kaupungin eri toiminnoissa.	9	2	3	Varautumissuunnitelmien ajantasalla pitäminen ja varautuminen erikoistilanteisiin.	Kaupunkikehitysjohtaja, avainaluejohtajat	Kaupunkikehitys-ltk, Kaupunginhallitus

Riskiluokka	Riski	Riskin kuvaus	Riskin kokonaisarvio	Riskin todennäköisyys	Riskin seurauksen merkitys	Riskinhallinnan toimenpide	Toimenpiteen toteutuksen valvonta	Riskienhallintaa valvova toimielin
Toimintaympäristöriskit	Kasvava resussien kuormitus ulkopuolelta	Kaavavalitukset ovat lisääntyneet ja työmäärä per käsiteltävä kokonaisuus on kasvanut. Riskinä on, että resurssit eivät riitä suunnitelmien mukaiseen etenemiseen kaavoissa, jolloin aikataulut viivästyvät, kustannukset nousevat ja maanmyyntitulot pienevät tai siirtyvät.	12	4	3	Osallistaminen ja viestintä mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Strategisten linjausten ja tehtyjen valintojen johdonmukainen noudattaminen kaikissa vaiheissa.	Kaupunkikehitysjohtaja, kaavoitusjohtaja, maankäyttöjohtaja	Kaupunkikehitys-ltk, Kaupunginhallitus
Henkilöstöriskit	Henkilöstön saatavuuteen ja ohuen organisaatioon liittyvät riskit	Henkilöstön ja erityisesti avainasiantuntijoiden saatavuus, (kilpailukyky rekrytoinneissa) ja pysyminen kaupungin palveluksessa (vaihtuvuus). Avainhenkilöiden rooli merkittävä, työmäärä ja vastuut ko. toimijoilla suuri. Merkittävä työkuorma voi aikaansaada merkittäviä hankkeiden toteutumiseen liittyviä riskejä. Palkkatason kilpailukykyisyys, palkitsemisjärjestelmän toimivuus. Henkilöstöresurssien riittämättömyys ja mahdollisuus korvaaviin ostopalveluihin, epätasapaino työkuormissa.	9	3	3	Palkkausjärjestelmän toimivuutta ja oikeudenmukaisuutta tulee kehittää, tulospalkkiojärjestelmän kehittäminen. Heko-järjestelmän kehittäminen, jossa tulospalkkioelementtejä.	Palvelualuejohtaja, Avainaluejohtajat HR-palvelutyhteistyössä	Kaupunkikehitys-ltk
Taloudelliset riskit	Kiristynyt taloustilanne	Palveluntarjoajien hintojen nousu ja erilaisten tarvikkeiden saatavuus epävarmaa. Inflaation vaikutukset hintoihin.	12	4	3	Optioiden käyttämättömyys sopimusten umpeutuessa.	Avainaluejohtajat, Esimiehet HR-palvelutyhteistyössä	Kaupunkikehitys-ltk
	Asuntomarkkinoiden nopea heikkeneminen	Asuntomarkkinoilla on kaksi merkittävää tekijää, jotka ovat heikentäneet nopeasti asuntomarkkinanäkymiä. Tuotantokustannukset ovat nousseet nopeasti ja samalla asuntojen kysyntä on vähentynyt. Kysyntä on vähentynyt heikkenevän taloustilanteen (usko omaan talouteen erittäin heikko), nousevien korkojen (suuremmat lainanhoitokulut) ja laskevien asuntojen reaalihintojen (kannattaa siirtää asunnon hankintaa) vuoksi.	16	4	4	Kunnalla on mahdollisuus vaikuttaa asuntorakentamisen kustannuksiin. Kunnan kannattaa pidättäytyä erityisesti sellaistista kaava- ym. vaatimuksista, jotka nostavat rakentamisen kustannuksia, mutta joista asukkaat eivät ole valmiita maksamaan. Mikäli vapaarahoitteinen markkina pysähtyy, voi toimintaa elvyttää kohtuuhintaisella valtion ja kunnan tukemalla tuotannolla. Tonttien luovutuksessa ei ole mahdollista tähdätä suhdannehuipulla saatuihin maanmyyntihintoihin, vaan hyväksyä se, että nopeasti heikkenevässä suhdanteessa myös maan arvo reagoi nopeasti alaspäin.	Kaavoitusjohtaja, maankäyttöjohtaja	Kaupunkikehitys-ltk, Kaupunginhallitus

Riskiluokka	Riski	Riskin kuvaus	Riskin kokonaisarvio	Riskin todennäköisyys	Riskin seurauksen merkitys	Riskinhallinnan toimenpide	Toimenpiteen toteutuksen valvonta	Riskienhallintaa valvova toimielin
Henkilöstöriskit	Globaali pandemia	Globaali pandemia voi uhata kaupunkikehityksen toimintoja. Kriittisiä tilanteita syntyy, kun esimerkiksi suuri joukko ihmisiä sairastuu samanaikaisesti.	9	3	3	Sijaisjärjestelyt	Kaupunkikehitysjohdaja, avainaluejohtajat	Kaupunkikehitys-ltk
	Ammattitaitoisen henkilöstön rekrytointiongelmat	Ammattitaitoisen ja osaavan henkilöstön rekrytointi ongelmallista. Osaavasta työvoimasta kilpaillaan.	12	4	3	Kouluttautumismahdollisuudet ja resursointi.	Kaupunkikehitysjohdaja, avainaluejohtajat	Kaupunkikehitys-ltk
	Olemassa olevan henkilöstön sitouttaminen	Jatkuvan oppimisen ylläpitäminen välttämätöntä. Henkilöstön motivointi jatkuvaan itsensä kehittämiseen.	4	2	2	Omaan työhön liittyvien koulutusmahdollisuuksien mahdollistaminen. Tiedonkulun parantaminen ja hyvien toimintatapojen jakaminen koko kaupungin sisällä.	Kaupunkikehitysjohdaja, avainaluejohtajat	Kaupunkikehitys-ltk

Palvelualue **Opka**

Riskikartoitus:

Riskiluokka	Riski	Riskin kuvaus	Riskin kokonaisarvio	Riskin todennäköisyys	Riskin seurauksen merkitys	Riskinhallinnan toimenpide	Toimenpiteen toteutuksen valvonta	Riskienhallintaa valvova toimielin
Toimintaympäristöriskit	Palvelutarpeen kasvu ennakoitua enemmän	Varhaiskasvatuksen osallistumisasteen nousu ja lisääntynyt lapsimäärä sekä kouluikäisten lasten lukumäärän kasvu vaarantaa palveluverkon riittävyyden ja aiheuttaa kustannuksia (henkilöstö, tilat)	6	2	3	Palveluverkkosuunnitelman jatkuva tarkastelu. Lapsi- ja oppilassuunnitteen tarkastelu säännönmukaisesti. Tilojen tehokas käyttö ja täyttöasteen nostaminen.	OPKA/KAUKE	Opetus- ja kasvatus-ltk
Taloudelliset riskit	Taloustilanteen kiristyminen yhä enemmän	Opka: Lakisääteisten palvelujen tuottaminen vaarantuu. Palvelujen supistaminen ja rajaaminen. Palvelujen laadun heikentäminen vaikuttaa kaupunkilaisten hyvinvointiin.	12	4	3	Mahdollisimman taloudellinen toiminta ja resurssien oikea kohdentaminen. Säästökohteiden määrittäminen palvelualueella. Tiedolla johtamisen välineiden hyödyntäminen. Talousseurannan kehittäminen.	OPKA/Talous	Opetus- ja kasvatus-ltk
Henkilöstöriskit	Pätevän henkilöstön saatavuus	Ei saada koulutettua ja pysyvää henkilökuntaa. Lakisääteisen toiminnan toteuttaminen vaarantuu ja työnkuormittavuus lisääntyy.	12	4	3	Kouluttautumismahdollisuudet, henkilöstön työhyvinvoinnin ja johtamisen kehittäminen. Vaikutusmahdollisuuksien lisääminen omaan työhön ja työn imun lisääminen.	OPKA/HR	Opetus- ja kasvatus-ltk

Palvelualue **Hyvo**

Riskikartoitus:

Riskiluokka	Riski	Riskin kuvaus	Riskin kokonaisarvio	Riskin todennäköisyys	Riskin seurauksen merkitys	Riskinhallinnan toimenpide	Toimenpiteen toteutuksen valvonta	Riskienhallintaa valvova toimielin
Toimintaympäristöriskit	TE-palvelujen siirron valmistelussa eteen tulevat haasteet	Työnjaon muuttuminen ja palvelurakenteen uudistaminen kaupungin, työhallinnon ja Keusoten välillä lisää riskin mahdollisuutta.	9	3	3	Prosessia valmistellaan koko ajan yhteistyössä muiden toimijoiden ja yhteistyötahojen kanssa. Päätöksiä tehdään prosessin edetessä.	(tyhjä)	Hyvinvointi-ltk
Taloudelliset riskit	Taloustilanteen kiristyminen	Asukkaiden määrän kasvaessa palvelujen tarve kasvaa, mutta palvelujen järjestämiseen on yhä vähemmän resurssia.	16	4	4	Mahdollisimman taloudellinen toiminta ja resurssien oikea kohdentaminen ja priorisointi. Säästökohteiden määrittäminen palvelualueella. Tiedolla johtamisen välineiden hyödyntäminen. Talousseurannan kehittäminen.	(tyhjä)	Hyvinvointi-ltk
Henkilöstöriskit	Henkilöstön jaksaminen ja työhyvinvointi	Henkilöstö on jatkuvan paineen alaisena. Painetta muodostavat niin toimintaympäristön muutokset kuin talouden tiukkeneminen.	12	4	3	Henkilöstön hyvinvointiin huomion kiinnittäminen arjessa pitkäjänteisesti suunnitellen. Kouluttautumismahdollisuuksiin ja työhyvinvointitoimintaan resurssointi.	(tyhjä)	Hyvinvointi-ltk

Palvelualue **Vesi**

Riskikartoitus:

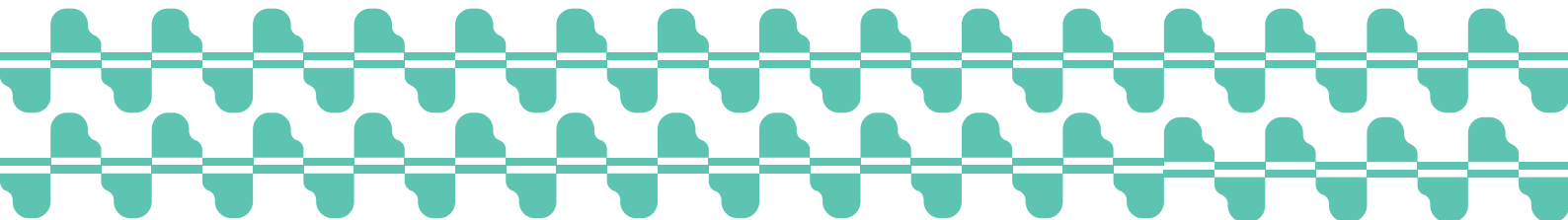
Riskiluokka	Riski	Riskin kuvaus	Riskin kokonaisarvio	Riskin todennäköisyys	Riskin seurauksen merkitys	Riskinhallinnan toimenpide	Toimenpiteen toteutuksen valvonta	Riskienhallintaa valvova toimielin
Toiminnalliset riskit	Vesihuollon toimimattomuus	Vedenjakelun pitkäaikainen ja alueellisesti laaja keskeytyminen esim. iso putkirikko ja ilkivalta	4	1	4	Huomioitu WSP:ssä (water safety plan) ja SSP:ssä (sanitary safety plan) ja lisäksi valmiussuunnitelmassa	toimitusjohtaja, verkostopäällikö ja vesihuoltopäällikkö	Johtokunta ja kaupunginhallitus sekä terveysuojeluviranomainen
		Talusveden laaja saastuminen (koko kaupungin alue), esim. pandemia, pohjaveden saastuminen	8	2	4	Huomioitu WSP:ssä (water safety plan) ja SSP:ssä (sanitary safety plan) ja lisäksi valmiussuunnitelmassa	toimitusjohtaja, verkostopäällikö ja vesihuoltopäällikkö	Johtokunta ja kaupunginhallitus sekä terveysuojeluviranomainen
		Jätevesien johtamisen pitkäaikainen ja alueellisesti laaja keskeytyminen, esim. keskuspumppaamon rikkoontuminen	3	1	3	Huomioitu WSP:ssä (water safety plan) ja SSP:ssä (sanitary safety plan) ja lisäksi valmiussuunnitelmassa	toimitusjohtaja, verkostopäällikö ja vesihuoltopäällikkö	Johtokunta ja kaupunginhallitus sekä ympäristönsuojeluviranomainen
		Laaja alueellinen sähkökatko (pumppaamot), esim. myrsky, lumisade, kaivinkone	3	1	3	Huomioitu WSP:ssä (water safety plan) ja SSP:ssä (sanitary safety plan) ja lisäksi valmiussuunnitelmassa. Ollaan hankittu kiinteitä varavoimakoneita pumppaamoille.	toimitusjohtaja, verkostopäällikö ja vesihuoltopäällikkö	Johtokunta ja kaupunginhallitus
		Asiakasjärjestelmän toimimattomuus	Laskutusjärjestelmät eivät toimi, esim. toimittajan ongelmat	3	1	3	Huomioitu WSP:ssä (water safety plan) ja SSP:ssä (sanitary safety plan) ja lisäksi valmiussuunnitelmassa	toimitusjohtaja, verkostopäällikö ja vesihuoltopäällikkö
Tieto- ja tietojärjestelmäriskit	Tietosuojan pettäminen	Asiakastiedot päätyvät ulkopuolisille, esim. inhimillinen virhe	3	1	3	Toimitaan kaupungin tietosuojajohtajien mukaisesti	toimitusjohtaja, kaupungin tietohallinto	Johtokunta ja kaupunginhallitus
	Vesihuollon toimimattomuus	Automaatio- ja johtokarttajärjestelmät eivät toimi, esim. toimittajan ongelmat	3	1	3	Huomioitu WSP:ssä (water safety plan) ja SSP:ssä (sanitary safety plan) ja lisäksi valmiussuunnitelmassa	toimitusjohtaja, verkostopäällikö ja vesihuoltopäällikkö	Johtokunta ja kaupunginhallitus

Riskiluokka	Riski	Riskin kuvaus	Riskin kokonaisarvio	Riskin todennäköisyys	Riskin seurauksen merkitys	Riskinhallinnan toimenpide	Toimenpiteen toteutuksen valvonta	Riskienhallintaa valvova toimielin
Taloudelliset riskit	Talousarvion taloustavoitteet ylittyvät merkittävästi	Ennalta arvaamattomat vahingonkorvaukset, kaupungin taloustilanne ja toiminnallisten riskien talousvaikutus	2	1	2	Huomioitu WSP:ssä (water safety plan) ja SSP:ssä (sanitary safety plan) ja lisäksi valmiussuunnitelmassa	toimitusjohtaja	Johtokunta ja kaupunginhallitus
	Saneerausvelan kasvaminen	Investointien kohdentamisen painottuminen uudishankkeille kasvattaa saneerausvelkaa	6	2	3	Huomioitu WSP:ssä (water safety plan) ja SSP:ssä (sanitary safety plan) ja lisäksi valmiussuunnitelmassa. Huomioidaan investointiohjelmassa	toimitusjohtaja	Johtokunta ja kaupunginhallitus
Vahinkoriskit	Henkilökunnan tai urakoitsijan aiheuttama vahinko	Esim. korjaus- tai huoltotyön yhteydessä tapahtunut virhe voi saastuttaa talousveden tai aiheuttaa muuta vahinkoa	3	1	3	Käytetään valtakunnallista riskienhallintasuunnitelmaa WSP (water safety plan) ja SSP (sanitary safety plan), jossa vesihuollon eri osatekijät arvioidaan. Näitä osa-alueita ovat mm. vedentuotanto, vesilaitos/puhdistustoiminta, vesihuollon verkostot, vesitorni, putkimateriaalit, asennustyöt, henkilökunta, vesityökortit jne. Riskienarviointia valvoo terveysvalvonta ja arviointi sekä toimenpiteet riskien hallintaan määritetään yhteistyössä terveysvalvonnan kanssa vuosittain näille eri osa-alueille. Lisäksi on huomioitu myös valmiussuunnitelmassa.	toimitusjohtaja, verkostopäällikkö ja vesihuoltopäällikkö	Johtokunta ja kaupunginhallitus sekä ympäristönsuojeluviranomainen
	Tulva	Vesihuollon järjestelmät aiheuttavat tulvan takia kaduille tai kiinteistöille vahingon	6	2	3	Käytetään valtakunnallista riskienhallintasuunnitelmaa WSP (water safety plan) ja SSP (sanitary safety plan), jossa vesihuollon eri osatekijät arvioidaan. Näitä osa-alueita ovat mm. vedentuotanto, vesilaitos/puhdistustoiminta, vesihuollon verkostot, vesitorni, putkimateriaalit, asennustyöt, henkilökunta, vesityökortit jne. Riskienarviointia valvoo terveysvalvonta ja arviointi sekä toimenpiteet riskien hallintaan määritetään yhteistyössä terveysvalvonnan kanssa vuosittain näille eri osa-alueille. Lisäksi on huomioitu myös valmiussuunnitelmassa.	toimitusjohtaja, verkostopäällikkö ja vesihuoltopäällikkö	Johtokunta ja kaupunginhallitus
Henkilöstöriskit	Rekrytoinnin ongelmat	Osaavaa henkilökuntaa ei välttämättä löydy	3	1	3	Oppisopimuskoulutuksen ja velvoitetöyöllistettävien hyödyntäminen	toimitusjohtaja	Johtokunta

Riskiluokka	Riski	Riskin kuvaus	Riskin kokonaisarvio	Riskin todennäköisyys	Riskin seurauksen merkitys	Riskinhallinnan toimenpide	Toimenpiteen toteutuksen valvonta	Riskienhallintaa valvova toimielin
Henkilöstöriskit	Henkilöstön sairastuminen	Pandemian aiheuttama samanaikaisen sairastumisen aiheuttama henkilöstövaje	3	1	3	Huomioitu WSP:ssä (water safety plan) ja SSP:ssä (sanitary safety plan) ja lisäksi valmiussuunnitelmassa. Huomioidaan ennaltaehkäisy jokapäiväisessä toiminnassa saatujen ohjeistusten mukaan.	toimitusjohtaja, verkostopäällikkö ja vesihuoltopäällikkö	Johtokunta ja kaupunginhallitus
Johtamisriskit	Kehittämisen vaarantuminen	Emokunnan päätöksenteko ei tue vesilaitoksen toiminnan ja kehittämisen tarpeita, esim. kaupungille maksettavan korvauksen huomattava korottaminen	2	1	2	Johtokunnan päätös- ja vaikutusvallan huomioiminen	toimitusjohtaja, johtokunta	Johtokunta ja kaupunginhallitus

Konserniyhteisöjen tavoitteet 2023-26

Talousjaosto 2.11.2022

SISÄLTÖ

YLEISTÄ.....	2
TYTÄRYHTIÖTAVOITTEET JA -RAPORTOINTI.....	3
JÄRVENPÄÄN MESTARIASUNNOT OY.....	4
MESTARITOIMINTA OY	9
KIINTEISTO OY JÄRVENPÄÄN TERVEYSTALO	12
JÄRVENPÄÄN PYSÄKÖINTI OY	15
TAVOITTEET MUILLE KONSERNIYHTESÖILLE	18

YLEISTÄ

Konsernilla tarkoitetaan emoyhteisön sekä yhden tai useamman juridisesti itsenäisen yhteisön muodostamaa taloudellista kokonaisuutta, jossa emoyhteisöllä on yksin tai yhdessä muiden konserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa määräysvalta. Konsernisuhteen aikaansaava määräys-valtasuhde voi perustua myös siihen, että tytäryhteisöllä on yksin tai yhdessä muiden tytäryhteisöjen kanssa määräysvalta toisessa yhteisössä. Käsitteet konserni, määräysvalta sekä tytär- ja osakkuusyritys on määritelty kirjanpitolaissa. Kuntalaissa määritelty kuntakonserni vastaa kirjanpitolain konsernia.

Järvenpään kaupunkikonserniin kuuluvat kaupunki ja ne osakeyhtiöt, säätiöt, yhdistykset ja muut yhteisöt, joissa kaupungilla yksin tai yhdessä tytäryhteisöjen kanssa on määräysvalta sekä kuntayhtymät ja muut yhteisöt, joissa kaupunki on osakkaana tai jäsenenä.

Konsernijohdon muodostavat ne viranomaiset, jotka esittelevät, päättävät ja toimeenpaneavat konserniyhteisöä koskevia asioita valtuuston hyväksymän omistajastrategian ja talousarvion sekä johtosääntöjen mukaisesti.

Omistajapolitiikassa noudatetaan kaupunginvaltuuston 15.11.2010 § 87 hyväksymää ja talousjohtajan päätöksellä tarkistettua omistajaohjeistusta. Kaupunginvaltuuston hyväksymä strategia ja kaupungin voimassa olevat henkilöstöohjeet sitovat konsernia soveltuvin osin. Omistajaohjeistus ja konserniohje ovat parhaillaan päivitettävänä.

Konserniyhteisöjen tavoiteasetanta on vuodesta 2020 alkaen kytketty kaupungin talousarviokäsittelyyn. Konserniin kuuluville, olennaisille tytäryhteisöille asetetaan talousarvion laadinnan yhteydessä strategisten päämäärien toteuttamista tukevat valtuustoon nähden sitovat tavoitteet.

Vuosille 2023-26 tavoitteet on asetettu neljälle tytäryhtiölle:

- Järvenpään Mestariasunnot Oy
- Mestaritoiminta Oy
- Kiinteistö Oy Järvenpään Terveystalo
- Järvenpään Pysäköinti Oy (sis. Kiinteistö Oy Terveyskeskuskampuksen Pysäköinti 1)

Yllä esitetyissä tytäryhtiöissä raportointivastuu yhtiön toiminnasta ja siinä tapahtuvista muutoksista on yhtiöllä ja sen toimivalla johdolla.

Muiden yhteisöjen osalta seurantaa on kevennetty ja tavoitteet on asetettu yhteisöryhmille yksittäisten yhteisöjen asemasta.

Kuntayhtymien ja muiden kaupungin osin omistamien yhteisöjen valvonta- ja ohjausvastuu on toiminnan sisällöstä vastaavalla palvelualueella. Yhteisöjen toiminnassa tapahtuvista poikkeamista ja muista yhteisöihin liittyvistä oleellisista, kaupungin toimintaan vaikuttavista tekijöistä raportoidaan osa-vuosiraportoinnin yhteydessä ao. sitovuustason raporttiin sisällytettävässä osiossa.

Yhteisöjen seurantavastuu on jaettu palvelualueittain/talousarvion sitovuustasoittain. Raportoinnista vastaa viime kädessä kyseisestä kokonaisuudesta valtuustolle vastaava virkamies. Taulukko raportointivastuista on esitetty asiakirjan viimeisessä luvussa.

TYTÄRYHTIÖTAVOITTEET JA -RAPORTOINTI

Tytäryhtiöitä on pyydetty kuvaamaan talousarvioon liitettävään materiaaliin

- Yhtiön toiminta-ajatus
- Yleiskuvaus vuoden 2023 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä
- Arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta sekä suunnasta vuosille 2023-26
- Tuloutustavoite 2023
- Investoinnit 2023-26
- Suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt 2023
- Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Tämän lisäksi materiaali sisältää kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuosille 2023-26 ja tiedot yhtiön taloudesta. Yhtiöitä on pyydetty esittämään tuloslaskelma ja tase, kuten se yhtiössä esitetään, minkä lisäksi on pyydetty laskemaan taloudelliset tunnusluvut, joiden pohjalta yhtiöiden tilaa voidaan arvioida ja seurata emon organisaatiossa.

Tunnuslukujen laskennassa on pyydetty käyttämään seuraavia kaavoja:

Oman pääoman tuotto, %	$\text{Nettotulos} / (\text{Oma pääoma keskimäärin tilikaudella}) * 100$
Sijoitetun pääoman tuotto, %	$(\text{Nettotulos} + \text{rah.kulut} + \text{verot}) / (\text{sijoitettu pääoma keskimäärin tilikaudella}) * 100$
Liikevoitto, %	$\text{Liikevoitto} / \text{liikevaihto} * 100$
Omavaraisuusaste, %	$(\text{Oma pääoma} + \text{poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{koko pääoma} - \text{saadut ennakot}) * 100$
Current ratio	$(\text{rahoitusomaisuus} + \text{vaihto-omaisuus} + \text{lyhytaikaiset saamiset}) / \text{lyhytaikaiset velat}$
Quick ratio	$(\text{rahoitusomaisuus} + \text{lyhytaikaiset saamiset}) / (\text{lyhytaikaiset velat} + \text{lyhytaikaiset ennakot})$

JÄRVENPÄÄN MESTARIASUNNOT OY

Yhtiön toiminta-ajatus

Toiminta-ajatus: Toimivia koteja elämän eri vaiheisiin, "sujuvaa asumista".

Toimintaperiaate: Hallinnoida, vuokrata, ylläpitää ja rakentaa asuntokantaa kaupungin omistajapolitiikan ja yhtiön hallituksen päätösten mukaisesti. Kiinteistöjen hoito- ja ylläpitopalvelut sekä rakennustoiminta tuotetaan ensisijaisesti osakkuusyhtiö Mestaritoiminta Oy:n toimesta ja toissijaisesti ulkopuolisilta toimijoilta.

Mestariasunnot hallitsee ja ylläpitää Järvenpäässä vuokra-asuntotuotantoon tarkoitettuja kerros- ja pientaloja, harjoittaa rakennuttamistoimintaa sekä kiinteistöjen ylläpitoa ja vuokrausta.

Yleiskuvaus vuoden 2023 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta sekä suunta vuosille 2024-26

Strategian 2022-2023 kantavana visiona on asukas edellä. Strategiakartan neljä päälinjaa on asiakas ja asiakaskokemus, palvelut ja prosessit, henkilöstö ja talous. Yrityksen yksiköiden omista toimintasuunnitelmissa on huomioitu strategian päälinjaukset toiminnassa sekä toiminnan kehittämisessä.

Järvenpään Mestariasunnot Oy:n liikevaihto vuonna 2023 tulee talousarvion mukaan olemaan 19,6 milj. € ja tulos tilinpäätös siirtojen jälkeen 0,00 €. Yhtiön liikevaihdon kehitys vuosille 2024-2026 määräytyy mahdollisista kustannusten nousuista ja valmistuvista uusista kiinteistöistä.

Vuokrat määräytyvät omakustannusperiaatteen mukaisesti. Pääomamenot, jotka aiheutuvat vuokratalon rakentamisesta tai perusparantamisesta, sekä ylläpitoon kohdistuvat hoitomenot katetaan pääsääntöisesti asukkailta perittävillä vuokrilla ja käyttökorvauksilla. Korjaustoimintaa tullaan toteuttamaan pääosin tulosrahoituksella. Lainojen kiinnittämistä pitkiin korkoihin arvioidaan lainakohtaisesti. Yhtiön talouden kehitys jatkuu vakaana ja maksuvalmius hyvänä.

Asumisen olosuhteita ylläpidetään ja kehitetään (pitovoima ja vetovoima) vastaamaan kysyntää. Rakentaminen toteutetaan energiatehokkaasti, terveellisillä ratkaisuilla ja kiinteistöjen turvallisuus huomioiden. Kiinteistöjen korjausvelka on hallittua, ylläpitotoiminnan laadun valvonta on säännöllistä ja tuloksellista.

Vuokrantarkistus 1.1.2023 alkaen (4,32 %) on keskimäärin 0,59 euroa/m²/kk, mikä johtaa keskivuokraan 14,25 euroa/ m²/kk (mukana uudis- ja palvelutalot).

Poistosuunnitelma vastaa EVL:n mukaisia enimmäispoistomääriä lukuun ottamatta rakennuksia, jotka poistetaan käyttöaikanaan. Vanhoista kiinteistöistä, jotka ovat elinkaarensa loppupäässä, on tehty lisäpoistosuunnitelma kirjanpitoarvojen alas kirjaamiseksi.

Asunto-osuuskunta Silkin ensimmäinen asuintalohanke Harjutie 15c:ssä valmistui huhtikuussa 2022 ja kaikki asunnot ovat sopimuksella. Silkin toisen suunnittelu osoitteessa Wärtsilänkatu 4 on kesken ja sen kanssa on otettu aikalisä rakentamisen ja rahoituksen kustannusten kovan nousun johdosta. Mestariasunnot olisi mukana hankkeessa perustajajäsenen roolissa. Asunto-osuuskunta Silkki on uudenlainen asukasvastuullinen pysyvästi kohtuuhintainen asumismalli omistusasumisen ja vuokra-asumisen väliin. Tavoitteena on myös vähentää yhtiön ja sitä kautta kaupunkikonsernin taseen velkamäärää. Järvenpään Mestariasuntojen rahoitusosuus on kaupungin hallituksen omistajaohjauksen mukaisesti 5-20 prosenttia.

Asukashallintoa ja asukastoimintaa ylläpidetään aktiivisesti.

Kiinteistönhoidon ja asiakaspalvelun korkea taso näkyy myönteisesti asukastyytyväisyydessä. Palveluita tullaan ylläpitämään hyvällä tasolla osakkuusyhtiö Mestari toiminta Oy:n ja yhteistyökumppaneitten kanssa.

Kiinteistöjen kunnossapidon ja perusparannuksien suunnittelussa asukasnäkökulmaa ylläpidetään. Rakentamisessa ja korjaustoiminnassa energiatehokkuus, turvallisuus ja terveellisyys ovat ykkössijalla. Rakennushankkeita pyritään toteuttamaan matalasuhdanteen aikana edullisemmilla rakennuskustannuksilla, mikäli se on mahdollista. Järvenpään Mestariasunnot tasapainottaa Järvenpään kaupungin tavoitteiden mukaisesti asuntotuotantoa.

Kiinteistöjen kokonaisvaltainen PTS suunnittelu on jatkuva prosessi.

Kestävä kehitys ja elinkaariajattelu ovat kiinteistöjen arvon säilymisen ja talouden kannalta ohjaavana tekijänä. Entistä tärkeämmäksi on noussut kiinteistöjen energiatehokkuus ja ympäristömyönteisyys.

Asuntojen markkinoinnilla, viestinnällä ja tiedottamisella lisätään yhtiön tunnettavuutta = vetovoima.

Vetovoiman lisäksi on tärkeää myös huomioida asuvien asukkaisen muuttuneet elämäntilanteet ja tarpeet. Asuntojen sisäistä vaihtoa aktivoidaan = pitovoima.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuosille 2023-26

Asuntorakentaminen on ollut Järvenpäässä vilkasta ja lähitulevaisuudessa panostetaan yhä enemmän olemassa olevaan kaupunkirakenteen tiivistämiseen ja täydennysrakentamiseen. Olemassa olevan rakennuskannan suunnitelmallinen perusparannus- sekä kunnossapitotoiminta tulee olemaan keskeinen tavoite kiinteistökannan arvon säilymisen kannalta.

Vuosi	Sitova tavoite	Keinot	Strategia
2023-2026	Yhtiön talous on tasapainossa ja toimintamme on hyvinvoinnin ja ympäristön näkökulmasta kestävä ja vaikuttavaa. Teemme vastuullisia päätöksiä ja investointeja tulevaisuuteen. Mestariasunnot huolehtii osaltaan MAL-sopimuksen mukaisesta kohtuuhintaisesta ara-vuokra-asuntotuotannosta Tavoitteena on rakentaa noin 50 uutta asuntoa vuodessa.	Järvenpään Mestariasunnot Oy toimii ja määrittelee vuokrat omakustannusperiaatteella. Kaikki tulonlähteet tulevat vuokratuotoista ja käyttökorvauksista. Uusia Mestarihankkeita on työn alla Pajalan, Sorron ja Mittarin alueilla. Tonttivarannon ja olemassa olevien kiinteistöjen kehittämisen kautta uusia mestarihankkeita voidaan toteuttaa ainakin vuoteen 2026 saakka. Olemassa olevien asuinkiinteistöjen kiinteistökehitys tuo tulevaisuudessa mukanaan uutta asuntokantaa mm. lisäämällä tonttitehokkuutta. Kiinteistöjen kehittäminen voi tarkoittaa myös olemassa olevan asuntokannan purkamista uudisrakentamisen alta.	T1
2023-2026	Mestariasuntojen omistamien kohteiden energiatehokkuus paranee.	Kestävä kehitys ja elinkaariajattelu ovat kiinteistöjen arvon säilymisen ja talouden kannalta ohjaavana tekijänä. Uudis- ja perusparannushakkeissa kiinnitetään huomio energiatehokkuuteen sekä uusiutuvien energioiden hyödyntämiseen.	T1

Tuloutustavoite 2023

Mestariasuntojen toiminta perustuu omakustannusperiaatteeseen, joka tarkoittaa, että vuokratuotoilla ja käyttökorvauksilla katetaan kaikki kiinteistönpidon kustannukset. Yhtiö ei tuota voittoa.

Järvenpään Mestariasunnot Oy maksaa omistajalleen Järvenpään kaupungille noin 5 miljoonan €:n määräisistä ns. tertiärlainoista 4 % korkoa eli yhteensä noin 200 tuhatta €.

Järvenpään Mestariasunnot Oy maksaa lainojen takausprovisioita Järvenpäänkaupungille noin 110 tuhatta €/v.

Investoinnit 2023-26

Suunnitteilla ja käynnissä olevia asuinrakennushankkeita:

- Wärtsilänkatu 4, kaavoitus on valmis ja hanke toteutetaan joko asunto-osuuskunta Silkki-hankkeena tai Järvenpään Mestariasuntojen hankkeena. Hankkeessa on otettu aikalisä.
- Auertie 9, vanhan kiinteistö purku ja kiinteistön kehittäminen. Kohteessa majoittuu tällä hetkellä ukrainalaisia pakolaisia.
- Mittarinkatu 6, vanhan kiinteistö purku ja kiinteistön kehittäminen

Suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt 2023

Uudiskohteet rahoitetaan lähtökohtaisesti Valtion takaamilla korkotukilainoilla ja perusparannukset rahoitetaan pääosin tulorahoituksella ja tarvittaessa rahalaitoslainoilla.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Venäjän hyökkäys Ukrainaan näkyy kaikessa taloudellisessa toiminnassa tällä hetkellä voimakkaasti.

Kustannukset ovat kautta linjan nousseet. Rahoituskustannukset ovat nousseet nopeasti paljon.

Inflaatio on noin 10 % viime vuoteen verrattuna. Tämä aiheuttaa vuokrien nostopaineita ja uusia hankkeita tulee uudelleen harkita.

Kaupungin asettaman tavoitteen mukaan Järvenpään

Mestariasuntojen tulisi rakentaa vuosittain keskimäärin 50 vuokra-asuntoa. Kyseessä olevan määrän

tavoittelu voi sisältää riskin lähitulevaisuudessa, koska vuokra-asuntojen kysyntä voi olla

vähäisempää. Ehdotamme, että määrästä sovitaan vallitsevan tilanteen ehdoilla yhteistyössä kaupungin kanssa.

Vuokria joudutaan nostamaan tuntuvammin kuin edellisinä vuosina. Perinteisesti muuttohalukkuus

vähenee taloudellisesti vaikeina aikoina, joten käyttöasteen odotetaan pysyvän hyvällä tasolla.

Usein vuokranmaksukyvyyn alentuminen ja asumiseen liittyvät muut häiriöt kulkevat käsi kädessä.

Vallitseva taloudellisesti haastava tilanne sekä koronaepidemianaika on johtanut vuokrasaamisten ja

hoitokulujen kasvuun ja edelleen luottotappioiden nousuun. Tehokkaat perintätoimetkaan eivät kaikilta

osin voi pelastaa tilannetta, koska kysymys on viimekädessä asukkaan vuokranmaksukyvyistä.

Talous ja tunnusluvut

Tuloslaskelma , 1000 €	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TPE 2022	TA 2023	Muutos- % 23/22	TS2024	TS2025	TS2026
Liikevaihto	17 566	17 746	18 079	18 365	19 590	8 %	19 982	20 381	20 789
Liiketoiminnan muut tuotot	114	221	126	96	172	37 %	175	179	183
Valmistus omaan käyttöön			0	0	0	0 %	0	0	0
Materiaalit ja palvelut			0	0	0	0 %	0	0	0
Henkilöstökulut	-744	-830	-902	-902	-975	8 %	-995	-1 014	-1 035
Poistot ja arvonalentumiset	-3 940	-3 860	-5 022	-3 734	-3 950	-21 %	-4 029	-4 110	-4 192
Liiketoiminnan muut kulut	-9 549	-11 412	-10 913	-12 599	-12 103	11 %	-12 345	-12 592	-12 844
Liiketulos = Liikevoitto	3 447	1 865	1 368	1 226	2 734	100 %	2 789	2 844	2 901
Rahoitustuotot	204	212	0	180	40				
Rahoituskulut	-1 560	-1 422	-1 368	-1 407	-2 458	80 %	-2 507	-2 557	-2 608
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja	2 091	655	0	-1	316		282	287	293
Tilinpäätössiirrot	-2 091	-655	0	1	-316		-282	-287	-293
Verot			0	0		0 %			
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta			0	0		0 %			
Tilikauden tulos	0	0	0	0	0	0 %	0	0	0

Tase, 1000 €									
	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TPE 2022	TA 2023	Muutos- % 23/22	TS2024	TS2025	TS2026
VASTAAVAA									
Pysyvät vastaavat	143 532	149 494	147 428	152 081	155 590	6 %	159 505	163 498	167 571
Aineettomat hyödykkeet	4	8	4	17	15	275 %	13	11	9
Aineelliset hyödykkeet	140 421	147 272	145 446	149 850	153 690	6 %	157 607	161 602	165 677
Sijoitukset	3 107	2 214	1 978	2 214	1 885	-5 %	1 885	1 885	1 885
Vaihtuvat vastaavat	4 546	4 518	4 269	3 097	3 348	-22 %	3 597	3 872	4 188
Vaihto-omaisuus			0	0	0	0 %	0	0	0
Saamiset	272	876	269	1 334	920	242 %	960	970	980
Rahoitusarvopaperit			0	0	0	0 %	0	0	0
Rahat ja pankkisaamiset	4 274	3 642	4 000	1 763	2 428	-39 %	2 637	2 902	3 208
VASTAAVAA YHTEENSÄ	148 078	154 012	151 697	155 178	158 938	5 %	163 102	167 370	171 759

VASTATTAVAA									
Oma pääoma	3 343	3 343	3 343	3 344	3 343	0 %	3 343	3 343	3 343
Osakepääoma	1 120	1 120	1 120	1 120	1 120	0 %	1 120	1 120	1 120
Arvonkorotusrahasasto			0	0	0	0 %	0	0	0
Muut omat rahastot	2 145	2 145	2 145	2 145	2 145	0 %	2 145	2 145	2 145
Ed. tilikausien voitto/tappio	78	78	78	79	78	0 %	78	78	78
Tilikauden voitto/tappio	0	0	0	0	0	0 %	0	0	0
Vähemmistöosuus					0	0 %	0	0	0
Pakolliset varaukset	10 924	11 579	9 750	11 578	11 894	22 %	12 176	12 463	12 756
Laskennallinen verovelka						0 %	0	0	0
Vieras pääoma	133 811	139 090	138 604	140 257	143 702	4 %	147 583	151 564	155 660
Pitkäaikainen vieras pääoma	125 368	130 945	130 579	131 560	135 501	4 %	139 366	143 342	147 415
Lyhytaikainen vieras pääoma	8 443	8 145	8 025	8 697	8 201	2 %	8 217	8 223	8 244
Lainan lyhennykset	5 384	4 895	5 022	5 477	5 420	8 %	5 380	5 329	5 293
Saadut ennakot ja vakuudet	297	284	305	309	311	2 %	317	324	330
Muut lyhytaikaiset velat	2 762	2 966	2 698	2 911	2 470	-8 %	2 519	2 570	2 621
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	148 078	154 012	151 697	155 178	158 938	5 %	163 102	167 370	171 759

Tunnusluvut,									
laskentakauden lopussa	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TPE 2022	TA 2023	Muutos- % 23/22	TS2024	TS2025	TS2026
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä, %	100	100	100	100	100	0 %	100	100	100
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä, %			0	0	0	0 %	0	0	0
Henkilöstöä keskimäärin	12		12	13	12	0 %	12	12	13
Investoinnit, 1000 €	3 227	9 823	5 475	6 355	7 790	42 %	7 946	8 105	8 267
Konsernin sisäiset lainat, 1000 €	4 991	4 991	4 991	4 991	4 991	0 %	4 991	4 991	4 991
Ulkoiset lainat, 1000 €	125 761	130 849	130 610	132 046	135 930	4 %	139 755	143 680	147 717
Kaupungin takausvastuut, 1000 €	80 842	78 500	80 000	75 631	76 931	-4 %	78 470	80 039	81 640
Kaupungin antolainat, 1000 €	4 990	4 991	4 991	4 991	4 991	0 %	4 991	4 991	4 991
Leasingvastuut, 1000 €			0		0	0 %	0	0	0
Kannattavuus									
Oman pääoman tuotto, %	<i>Ei toimi vuokratyöyhtiössä.</i>								
Sijoitetun pääoman tuotto, %	<i>Ei toimi vuokratyöyhtiössä.</i>								
Liikevoitto, %	<i>Ei toimi vuokratyöyhtiössä.</i>								
Vakavaraisuus									
Omavaraisuusaste, % (Arava)	9,65 %	9,71 %	8,65 %	9,64 %	9,61 %	11 %	9,53 %	9,46 %	9,39 %
Maksuvalmius									
Current ratio	0,5	0,6	0,5	0,4	0,4	-23 %	0,4	0,5	0,5
Quick ratio (Arava)	1,5	1,4	1,4	1,0	1,2	-15 %	1,3	1,3	1,4
Yhtiön rooli konsernin sisäisessä kaupankäynnissä									
Myynti Järvenpään kaupungille, 1000 €	7	0	0	0	0	0 %	0	0	0
Ostot Järvenpään kaupungilta, 1000 €	801	1 048	740	800	820	11 %	836	853	870
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut									
Keskivuokra	13,41	13,38	13,53	13,66	14,25	5 %	14,54	14,83	15,12
Tuloutus Järvenpään kaupungille, 1000 €	0	0	0	0	0	0 %	0	0	0

MESTARITOIMINTA OY

Yhtiön toiminta-ajatus

Askel edellä. Tuotamme sujuvaa tulevaisuutta ja haluamme, että tilat tuottavat käyttäjilleen mielenrauhaa.

Tarjoamme asiakkaidemme kiinteistöille parhaan tulevaisuuden ylläpito- ja kehittämispalveluillamme.

Mestaritoiminta vastaa kaupungin strategiatavoitteisiin mm. pitovoima, vetovoima, terveelliset ja turvalliset tilat.

Yleiskuvaus vuoden 2023 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta sekä suunta vuosille 2024-26

Mestaritoiminta Oy tuottaa kiinteistöjen kehittämis-, rakennuttamis-, korjausrakentamis- ja ylläpitopalveluita Järvenpään Mestariasunnot Oy:lle ja Järvenpään kaupungille.

Visiona on askel edellä. Strategiakartan neljä päälinjaa ovat asiakas ja asiakaskokemus, palvelut ja prosessit, henkilöstö ja talous. Yrityksen yksiköiden omissa toimintasuunnitelmissa on huomioitu strategian päälinjaukset toiminnassa sekä toiminnan kehittämisessä.

Mannilantien liiketalon tiloja jää tyhjilleen vuoden 2023 alusta alkaen kaupungin ja mestareitten siirryttyä Perhelään. Neuvotteluita vuokrauksesta on aloitettu.

Mestaritoiminta Oy:n liikevaihto tulee olemaan vuonna 2023 noin 18,2 miljoonaa € ja tulos ennen veroja noin 0,4 miljoonaa €.

Tulos syntyy Mestaritoiminta Oy:n omistamien kiinteistöjen vuokratuotoista. Päiväkotien vuokratuotot (0,3 miljoonaa €) tullaan käyttämään niiden korjaamiseen tulevaisuudessa.

Allianssitoiminta on laaditun talousarvion mukaan tappiollista n. 9 000 €.

Allianssin kiinteistöbudjetti on laaditussa talousarviossa alijäämäinen 48 000 €.

Talousarvio sisältää 2,5 % korotukset Mestaritoiminnan kaupungille lisälaskutettavissa palveluissa.

Mestaritoiminnan olennaisia kaupungin hankkeita ovat mm. Järvenpään yhteiskoulun valmistuminen maaliskuussa 2023, Kansakoulunkatu 1 kiinteistön remontin suunnittelu, Vihtakadun koulun muutostyö sekä Mankalan koulun remontin valmistelu.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuosille 2023-26

Yhtiö on sitoutunut toteuttamaan Järvenpään kaupungin strategisista tavoitteista.

Kiinteistöallianssi ja Mestaritoiminta luovat edellytykset tehokkaalle tilojen käytölle.

Vuosi	Sitova tavoite	Keinot	Strategia
2023-2026	Tilojen käytön ja ylläpidon perusasiat ovat kunnossa. Mestaritoiminnan laatutaso on säädetty kaupungin tahtotilan mukaiseksi.	Tilat rakennetaan oikein, niitä käytetään oikein ja niitä ylläpidetään oikein (ml. puhtaanapito). Määritetään kaupungin kanssa haluttu laatutaso.	P1
2023-2026	Kiinteistötietojen ajantasaisuus	Mestaritoiminta Oy kehittää kiinteistökohtaista tietoa (kustannus, palvelu) päätöksenteon tueksi yhteistyössä kaupungin kanssa.	T1
2023-2026	Prosessien kehittäminen	Kehitetään kaupungin kanssa yhteistyössä kiinteistöjä koskevat prosessit siten, että tehokkuus ja oikea-aikaisuus toteutuu.	P1

Tuloutustavoite 2023

Vallitsevan taloustilanteen vuoksi Mestaritoiminta Oy esittää, että osinkoa ei jaettaisi vuonna 2024.

Investoinnit 2023-26

Mestaritoiminta Oy ylläpitää ja kehittää omistamiensa kiinteistöjen ja kiinteistöyhtiöiden rakennusten kuntoa PTS suunnitelman mukaan. Korjausvelkaa hallinnoidaan yhtiön tulorahoituksella. Kalustohankinnat toteutetaan pääasiassa leasing-rahoituksella.

Mannilantien liikekiinteistön kaavakehitys toteutetaan yhteistyössä kaupunkikehityksen ja naapurikiinteistöjen kanssa vuoden 2025 loppuun mennessä.

Suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt 2023

Mestaritoiminta Oy ei investoi eikä siten tarvitse lainarahoitusta vuonna 2023. Kaikki toiminnan kustannukset katetaan tulorahoituksella.

Närekadun päiväkodin sijaintia sekä sijoittumista palveluverkkoon tarkastellaan vuoden 2023 aikana. Tämä voi johtaa myös päiväkodin myymiseen kaupungille.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Kaikilla kaupungeilla ja niin myös Järvenpään kaupungilla on talouteen liittyviä haasteita. Nämä haasteet ja kaupungin tilatehostushaasteet voivat osaltaan vaikuttaa palveluiden ostamisen määrään ja siten Mestaritoiminta Oy:n toimintaympäristöön ja talouteen.

Talous ja tunnusluvut

Tuloslaskelma, 1000 €							Muutos-			
	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TPE 2022	TA 2023	% 23/22	TS2024	TS2025	TS2026	
Liikevaihto	15 643	13 708	15 178	14 593	16 530	9 %	15 300	15 300	15 600	
Liiketoiminnan muut tuotot	1 562	1 567	1 539	1 557	1 627	6 %	1 545	1 545	1 560	
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0		0	0 %	0	0	0	
Materiaalit ja palvelut	-11 013	-8 824	-10 073	-9 750	-11 258	12 %	-10 400	-10 400	-10 600	
Henkilöstökulut	-3 360	-3 612	-3 787	-3 700	-3 964	5 %	-3 870	-3 870	-3 940	
Poistot ja arvonalentumiset	-694	-654	-649	-571	-514	-21 %	-490	-490	-450	
Liiketoiminnan muut kulut	-1 441	-1 469	-1 397	-1 512	-1 748	25 %	-1 448	-1 448	-1 500	
Liiketulos = Liikevoitto	697	716	811	617	673	-17 %	637	637	670	
Rahoitustuotot	0	0			0	0 %				
Rahoituskulut	-182	-167	-108	-118	-228	111 %	-230	-230	-233	
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja	515	549	703	499	445	-37 %	407	407	437	
Tilinpäätössiirrot	0	0			0	0 %				
Verot	-102	-76	-141	-99	-89	-37 %	-81	-81	-92	
Vähemmistöosuus tilikauden tulokse	0	0			0	0 %	0	0		
Tilikauden tulos	413	473	562	400	356	-37 %	326	326	345	

Tase, 1000 €	Muutos-								
	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TPE 2022	TA 2023	% 23/22	TS2024	TS2025	TS2026
VASTAAVAA									
Pysyvät vastaavat	14 709	14 147	14 141	13 738	13 650	-3 %	13 625	13 601	13 411
Aineettomat hyödykkeet	153	80	80	58	50	-38 %	45	60	50
Aineelliset hyödykkeet	12 295	11 787	11 800	11 400	11 320	-4 %	11 300	11 280	11 100
Sijoitukset	2 261	2 280	2 261	2 280	2 280	1 %	2 280	2 261	2 261
Vaihtuvat vastaavat	3 758	4 095	2 438	2 721	2 760	13 %	2 760	2 684	2 519
Vaihto-omaisuus	0	0	0		0	0 %	0	0	0
Saamiset	1 501	1 333	1 100	1 362	1 360	24 %	1 360	1 200	1 300
Rahoitusarvopaperit	0	0	0		0	0 %	0	0	
Rahat ja pankkisaamiset	2 257	2 762	1 338	1 359	1 400	5 %	1 400	1 484	1 219
VASTAAVAA YHTEENSÄ	18 467	18 242	16 579	16 459	16 410	-1 %	16 385	16 285	15 930
VASTATTAVAA									
Oma pääoma	3 985	4 058	4 360	4 359	4 560	5 %	4 885	4 985	4 930
Osakepääoma	2	2	2	2	2	0 %	2	2	2
Arvonkorotusrahasto	0	0	0		0	0 %	0	0	
Muut omat rahastot	1 157	1 157	1 157	1 157	1 157	0 %	1 157	1 157	1 157
Ed. tilikausien voitto/tappio	2 413	2 426	2 724	2 800	3 045	12 %	3 400	3 500	3 426
Tilikauden voitto/tappio	413	473	477	400	356	-25 %	326	326	345
Vähemmistöosuus	0	0	0		0	0 %	0	0	0
Pakolliset varaukset	0	0	0		0	0 %	0	0	0
Laskennallinen verovelka	0	0	0		0	0 %	0	0	0
Vieras pääoma	14 482	14 184	12 219	12 100	11 850	-3 %	11 500	11 300	11 000
Pitkäaikainen vieras pääoma	12 032	11 210	11 200	11 100	10 850	-3 %	10 700	10 500	10 300
Lyhytaikainen vieras pääoma	2 450	2 974	1 019	1 000	1 000	-2 %	800	800	700
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	18 467	18 242	16 579	16 459	16 410	-1 %	16 385	16 285	15 930

Tunnusluvut,	Muutos-								
laskentakauden lopussa	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TPE 2022	TA 2023	% 23/22	TS2024	TS2025	TS2026
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä, %	57	57	57	57	57	0 %	57	57	
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiös	43	43	43	43	43	0 %	43	43	
Henkilöstöä keskimäärin	61	63	63	67	67	6 %	67	67	
Investoinnit, 1000 €	0	0	0						
Konsernin sisäiset lainat, 1000 €	0	0	0						
Ulkoiset lainat, 1000 €	12 032	11 900	11 200	11 100	10 850	-3 %	10 700	10 500	
Kaupungin takausvastuut, 1000 €	11 200	10 648	7 000	10 188	7 000	0 %	7 000	7 000	
Kaupungin antolainat, 1000 €	0	0	0		0	0 %	0	0	
Leasingvastuut, 1000 €	0	116	40	87	40	0 %	40	40	
Kannattavuus									
Oman pääoman tuotto, %	10,36 %	11,76 %	12,89 %	11,89 %	7,81 %	-39 %	6,67 %	6,54 %	7,00 %
Sijoitetun pääoman tuotto, %	4,26 %	4,38 %	5,31 %	4,90 %	4,37 %	-18 %	4,09 %	4,11 %	4,40 %
Liikevoitto, %	4,46 %	4,69 %	5,34 %	5,10 %	4,07 %	-24 %	4,16 %	4,16 %	4,29 %
Vakavaraisuus									
Omavaraisuusaste, %	21,58 %	28,61 %	26,30 %	28,00 %	27,79 %	6 %	29,81 %	30,61 %	30,95 %
Maksuvalmius									
Current ratio	1,5	1,4	2,4	1,30 %	2,8	15 %	3,5	3,4	3,6
Quick ratio	1,5	1,4	2,4	1,30 %	2,8	15 %	3,5	3,4	3,6
Yhtiön rooli konsernin sisäisessä kaupankäynnissä									
Myynti Järvenpään kaupungille, 1000	13529	12 944	13 135	13 000	13140	0 %	13145	13145	
Ostot Järvenpään kaupungilta, 1000	64	72	30	50	40	33 %	40	40	
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut									
Tuloutus Järvenpään kaupungille, 10 ⁶	228	228							

KIINTEISTÖ OY JÄRVENPÄÄN TERVEYSTALO

Yhtiön toiminta-ajatus

Kiinteistö Oy Järvenpään Terveystalo on 100 % Järvenpään kaupungin omistama keskinäinen kiinteistö osakeyhtiö. Yhtiö omistamassa kiinteistössä tuotetaan sosiaali- ja terveystaloutta Keski-Uudenmaan hyvinvointi alueella. Kiinteistö palvelee käyttäjiään energiatehokkaasti, luomalla turvallisen ympäristön siellä asioiville ja työskenteleville henkilöille. Laitos – ja ravintolapalvelut tuottaa Palmia Oy.

Yleiskuvaus vuoden 2023 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta sekä suunta vuosille 2024-26

Yhtiö omistamassa kiinteistössä tuotetaan sosiaali- ja terveystaloutta Keski-Uusimaan hyvinvointialueelle. Kiinteistö palvelee käyttäjiään energiatehokkaasti, luomalla turvallisen ympäristön siellä asioiville ja työskenteleville henkilöille.

Yhtiön omistama kiinteistö on vuokrattu Keusote-kuntayhtymälle 1.1.2019, joka tuottaa kiinteistössä sosiaali- ja terveystaloutta järvenpäälaisille. Omistaja Järvenpään kaupunki maksaa vastikkeena kiinteistön talousarvion mukaiset hoito- ja rahoituskulut. Hoitovastikkeet sisältävät kiinteistön laitos-siivouskulut. Siivouksesta aiheutuvat kulut ovat noin 3,82 euroa/kk/m² vuonna 2023.

Yhtiö ei tavoittele voittoa.

Palmia on tuottanut laitossiivouksen ja ravitsemuspalvelut alkaen 1.1.2022. Ympäristöpalvelut tuottaa 1.11.2021 alkaen Mestaritoiminta Oy.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuosille 2023-26

Vuosi	Sitova tavoite	Keinot	Strategia
2023-2026	Yhtiö tuottaa käyttäjilleen terveelliset ja turvalliset tilat	Tiloja käytetään ja ylläpidetään oikein ja energiatehokkaasti.	P1
2023-2026	Yhtiö tuottaa käyttäjilleen hinnaltaan kilpailukykyiset tilat	Yhtiön kustannusrakenne pidetään kilpailukykyisenä kiinteistön kunto ja käyttöikä ja yhtiön talous huomioiden.	T1

Tuloutustavoite 2023

Yhtiö ei tavoittele taloudellista tulosta. Yhtiön perimät hoito- ja rahoitusvastikkeet määritetään talousarvion hoito- ja rahoituskulujen mukaan.

Investoinnit 2023-26

Kiinteistölle on laadittu PTS suunnitelma. PTS suunnitelman mukaisia kiinteistön korjauksia toteutetaan suunnitelman mukaisesti ja korjausten rahoitus huomioidaan yhtiön talousarviota laadittaessa. Mahdolliset tulevat investointitarpeista keskustellaan Mestaritoiminnan, Palmian ja käyttäjän kesken. Päätökset investoinneista tekee yhtiön hallitus. Vuosille 2023-2026 ei ole näkyvillä isompia investointeja. Laaditun PTS:n mukaisia korjauksia toteutetaan vuodesta 2026 alkaen suunnitelman ja tarpeen mukaan. Kiinteistön irtokalusteet ovat kiinteistön omistuksessa ja sisältyvät perittyihin vuokriin.

Suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt 2023

Yhtiön tuotot muodostuvat perittävästä hoito – rahoitusvastikkeesta.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Kiinteistö Oy Järvenpään Terveystalon vastikkeet ja sitä kautta Keusotelta perittävä vuokra verrattaessa muihin vastaaviin Keusoten tiloihin on korkea. Vuokra sisältää kiinteistön sairaalasiivouksen siivouskulut. Siivouksesta aiheutuvat kulut ovat noin 3,82 euroa/kk/m² vuonna 2023.

Yhtiön lainoissa on 25 vuoden takaisin maksuohjelma, jonka vuoksi rahoituskulujen lainojen lyhennysten osuus on korkea. Kuntarahoitus Oyj:n lainojen lyhennysohjelmaa on muutettu 1.1.2020 alkaen ja se on 35 vuotta. 25 vuoden laina-ajan jälkeen viimeinen erä tulee maksettavaksi. NIB:n lainan alkuperäistä lyhennysohjelmaa ei ole muutettu.

Yhtiön lainojen korot on sidottu 3kk euriboriin.

Yhtiön lainoissa on koronvaihtosopimus, joka kohdistuu 50 %:sesti lainojen pääomalle.

Koronvaihtosopimus on päivätty 27.11.2014 ja se on voimassa 10 vuotta. Koronvaihtosopimuksen mukainen korko on 0,85 %.

Talous ja tunnusluvut

Tuloslaskelma , 1000 €	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TPE 2022	TA 2023	Muutos- % 23/22	TS2024	TS2025	TS2026
Liikevaihto	2 298	2 369	2 092	2 092	2 359	13 %	2 403	2 451	2 451
Liiketoiminnan muut tuotot	6								
Valmistus omaan käyttöön									
Materiaalit ja palvelut									
Henkilöstökulut	-3	-5	-5	-5	-5	0 %	-5	-5	-5
Poistot ja arvonalentumiset	-23	-36							
Liiketoiminnan muut kulut	-2 403	-2 362	-2 087	-2 087	-2 354	13 %	-2 398	-2 446	-2 446
Liiketulos	-125	-34	0	0	0	0 %	0	0	0
Rahoitustuotot	1 737	754	2 419	2 419	2 518	4 %	2 300	2 355	2 333
Rahoituskulut	-665	-664	-2 419	-2 419	-2 518	4 %	-2 300	-2 355	-2 333
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja	947	56	0	0	0	0 %	0	0	0
Tilinpäätössiirrot	-1 004		0		0	0 %	0	0	0
Verot									
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta									
Tilikauden tulos	-57	56	0	0	0	0 %	0	0	0

Tase, 1000 €						Muutos-			
	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TPE 2022	TA 2023	% 23/22	TS2024	TS2025	TS2026
VASTAAVAA									
Pysyvät vastaavat	51 188	51 169	51 168	51 168	49 583	-3 %	47 989	46 387	44 779
Aineettomat hyödykkeet									
Aineelliset hyödykkeet	51 188	51 169	51 168	51 168	49 583	-3 %	47 989	46 387	44 779
Sijoitukset									
Vaihtuvat vastaavat	1 808	1 398	1 800	1 423	1 800	0 %	1 800	1 800	1 800
Vaihto-omaisuus									
Saamiset	290	223	600	223	600	0 %	600	600	600
Rahoitusarvopaperit									
Rahat ja pankkisaamiset	1 518	1 175	1 200	1 200	1 200	0 %	1 200	1 200	1 200
VASTAAVAA YHTEENSÄ	52 996	52 567	52 968	52 591	51 383	-3 %	49 789	48 187	46 579
VASTATTAVAA									
Oma pääoma	6 871	8 082	9 002	9002	9002	0 %	9002	9002	9002
Osakepääoma	2	2	2	2	2	0 %	2	2	2
Arvonkorotusrahasto									
Muut omat rahastot	6 869	8 080	9 000	9 000	9 000	0 %	9 000	9 000	9 000
Ed. tilikausien voitto/tappio		-56							
Tilikauden voitto/tappio	0	56	0		0	0 %	0	0	0
Vähemmistöosuus									
Pakolliset varaukset									
Laskennallinen verovelka									
Vieras pääoma	46 125	44 485	43 966	43966	42381	-4 %	40787	39185	37577
Pitkäaikainen vieras pääoma	43 900	42 324	42 324	42 324	40 739	-4 %	39 145	37 543	35 935
Lyhytaikainen vieras pääoma	2 225	2 161	1 642	1 642	1 642	0 %	1 642	1 642	1 642
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	52 996	52 567	52 968	52 968	51 383	-3 %	49 789	48 187	46 579

Tunnusluvut,						Muutos-			
	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TPE 2022	TA 2023	% 23/22	TS2024	TS2025	TS2026
Iaskentakauden lopussa									
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä, %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	0 %	100,0	100,0	100,0
Henkilöstöä keskimäärin		0							
Investoinnit, 1000 €		0							
Konsernin sisäiset lainat, 1000 €		0							
Ulkoiset lainat, 1000 €	45 469	43 900	42 324	42 324	40 739	-4 %	39 145	37 543	35 935
Kaupungin takausvastuut, 1000 €	45 469	43 900	42 324	42 324	40 739	-4 %	39 145	37 543	35 935
Kaupungin antolainat, 1000 €		0							
Leasingvastuut, 1000 €									
Kannattavuus									
Oman pääoman tuotto, %	-1 %	0,69 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Sijoitetun pääoman tuotto, %	1,06 %	1,25 %	4,71 %	4,71 %	5,06 %	7 %	4,78 %	5,06 %	5,19 %
Liikevoitto, %	-2,48 %	2,36 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Vakavaraisuus									
Omavaraisuusaste, %	-121,5 %		-126,9 %	-124,9 %	-128,0 %	1 %	-129,2 %	-130,4 %	-131,8 %
Maksuvalmius									
Current ratio	0,81	0,65	1,10	0,87	1,10	0 %	1,10	1,10	1,10
Quick ratio	0,81	0,65	0,0	0,87	0,0	0 %	0,0	0,0	0,0
Yhtiön rooli konsernin sisäisessä kaupankäynnissä									
Myynti Järvenpään kaupungille, 1000 €	3 890	4 749							
Ostot Järvenpään kaupungilta, 1000 €	60	1630							
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut									
Tuloutus Järvenpään kaupungille, 1000 €	0	0	0	0	0	0 %	0	0	0

JÄRVENPÄÄN PYSÄKÖINTI OY

(sisältää Kiinteistö Oy Terveyskeskuskampuksen Pysäköinti 1)

Yhtiön toiminta-ajatus

Yhtiön toimialana on pysäköintitoiminnan harjoittaminen. Yhtiö voi omistaa ja hallita käyttötarkoitustaan palvelevien pysäköinti-, kiinteistö-, huolto- tms. yhtiöiden osakkeita ja muuta vastaavaa omaisuutta ja vuokrata toimintaansa varten tarvittavia pysäköinti- ym. alueita ja tiloja. Yhtiö voi omistaa myös toimintaansa liittyvää irtainta omaisuutta.

Yleiskuvaus vuoden 2023 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta sekä suunta vuosille 2024-26

Yhtiö omistaa Kiinteistö Oy Terveyskeskuskampuksen Pysäköinti 1:n autopaikka osakkeet 100 % ja vuokraa Kiinteistö Oy Terveyskeskuskampuksen Pysäköinti 1:ssä sijaitsevat autopaikoista 320 autopaikkaa Kiinteistö Oy Järvenpään Terveystalon käyttöön. Kiinteistö Oy Järvenpään Terveystalo laskuttaa autopaikkavuokrat omistajaltaan eli Järvenpään kaupungilta, joka vuokraa autopaikat edelleen Keusotelle kiinteistössä asioivien ja työskentelevien henkilöiden käyttöön. Lisäksi Järvenpään Pysäköinti Oy vuokraa 35 autopaikkaa Järvenpään kaupungille Cooperin Päiväkodin käyttöön ja 10 autopaikkaa As Oy Liekin asukkaille. As Oy Liekin asukkaille vuokratut autopaikkavuokrat tuloutetaan Järvenpään kaupungille.

Järvenpään kaupungin pyynnöstä on selvitetty pysäköintipaikkojen luovuttamista lähialueella asuville yksityishenkilöille.

Pyydetty verottajan ohjauspäätös asiassa 12.5.2021:

Verohallinto on katsonut, että yhtiö suunnittelee ryhtyvän vuokraamaan pysäköintipaikkoja lyhyt- ja pitkäaikaista ajoneuvojen paikoitusta varten sekä yksityishenkilöille että yrityksille. Pysäköintipaikkojen luovuttamisen lisäksi hakijalla ei ole muuta kiinteistön vuokrausta. Pelkällä asemakaavan määräyksellä ei myöskään ole tässä tilanteessa merkitystä. Jos yhtiö veloittaa pysäköijältä pysäköintiin käytetyn ajan perusteella markkinaehtoisin hinnat, Verohallinto katsoo, että hakemuksella kerrotussa tulevassa tilanteessa yhtiön vuokraustoiminta kulkuneuvojen paikoitusta varten on arvonlisäverolain 29 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaista arvonlisäverollista toimintaa.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuosille 2023-26

Vuosi	Sitova tavoite	Keinot	Strategia
2023-2026	Varmistetaan omistusten arvon säilyminen.		
2023-2026	Yhtiö tuottaa pysäköintiratkaisut omistajilleen kustannustehokkaasti.	Laajennustarpeiden yhteydessä selvitetään siirtyminen maksulliseen pysäköintiin.	T1

Tuloutustavoite 2023

Vuokraustoiminta on omakustannus vuokrausta ja yhtiö ei tulouta voittoa eikä jaa osinkoa omistajalleen.

Investoinnit 2023-26

Järvenpään Pysäköinti Oy:llä ei ole tarvetta investoinneille, mutta sen omistama Koy Terveyskeskuskampuksen Pysäköinti 1:lle voi syntyä investointitarpeita, jos tulevaisuudessa tarvitaan enemmän autopaikkoja. Autopaikkatarpeen lisääntyessä on mahdollista rakentaa yksi taso lisää pysäköintitaloon (varaus otettu huomioon p-taloa rakennettaessa).

Suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt 2023

Järvenpään Pysäköinti Oy maksaa omistamalleen Kiinteistö Oy Terveyskeskuskampuksen Pysäköinti 1:lle hoito- ja rahoitusvastiketta, joilla yhtiö kattaa hoito- ja rahoituskulunsa. Järvenpään Pysäköinti Oy perii autopaikkavuokraa Kiinteistö Oy Järvenpään Terveystalolta ja Järvenpään kaupungilta, jolla katetaan Kiinteistö Oy Terveyskeskuskampuksen Pysäköinti 1:n perimät hoito- ja rahoitusvastikkeet.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Tytäryhtiö Terveyskeskuskampuksen Pysäköinti 1:llä on uudisrakentamiseen kohdistuvaa arvolisäverovähennystä 31.12.2021 847 500 euroa.

Palautusvastuu 01.01.2023 alkaen 4 vuotta.

Kiinteistö Oy Terveyskeskuskampuksen Pysäköinti 1:n lainan korko on sidottu 3kk euriboriin. Lainassa on koronvaihtosopimus, joka kohdistuu 50 %:sesti lainan pääomalle. koronvaihtosopimus on päivätty 18.1.2016 ja se on voimassa 10 vuotta. Koronvaihtosopimuksen mukainen korko on 0,593 %.

Talous ja tunnusluvut

Tuloslaskelma, 1000 €	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TPE 2022	TA 2023	Muutos-%			
						23/22	TS2024	TS2025	TS2026
Liikevaihto									
Liiketoiminnan muut tuotot	620	613	543	543	643	18 %	643	643	643
Valmistus omaan käyttöön									
Materiaalit ja palvelut									
Henkilöstökulut	-5	-6	-6	-6	-8	33 %	-8	-8	-8
Poistot ja arvonalentumiset									
Liiketoiminnan muut kulut	-615	-607	-543	-537	-635	17 %	-635	-635	-635
Liiketulos	0	0	-6	0	0	0 %	0	0	0
Rahoitustuotot									
Rahoituskulut									
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja	0	0	-6	0	0	0 %	0	0	0
Tilinpäätössiirrot									
Verot									
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta									
Tilikauden tulos	0	0	-6	0	0	0 %	0	0	0

Tase, 1000 €						Muutos-%			
	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TPE 2022	TA 2023	23/22	TS2024	TS2025	TS2026
VASTAAVAA									
Pysyvät vastaavat	3	4	3	3	3	0 %	3	3	3
Aineettomat hyödykkeet									
Aineelliset hyödykkeet									
Sijoitukset	3	4	3	3	3	0 %	3	3	3
Vaihtuvat vastaavat	51	50	54	54	54	0 %	54	54	54
Vaihto-omaisuus									
Saamiset	1	-6	0						
Rahoitusarvopaperit									
Rahat ja pankkisaamiset	50	56	54	54	54	0 %	54	54	54
VASTAAVAA YHTEENSÄ	54	54	57	57	57	0 %	57	57	57
VASTATTAVAA									
Oma pääoma	3	3	3	3	3	0 %	3	3	3
Osakepääoma	3	3	3	3	3	0 %	3	3	3
Arvonkorotusrahasto									
Muut omat rahastot									
Ed. tilikausien voitto/tappio	0	0	0	0	0	0 %	0	0	0
Tilikauden voitto/tappio									
Vähemmistöosuus									
Pakolliset varaukset									
Laskennallinen verovelka									
Vieras pääoma	51	51	54	54	54	0 %	54	54	54
Pitkäaikainen vieras pääoma									
Lyhytaikainen vieras pääoma	51	51	54	54	54	0 %	54	54	54
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	54	54	57	57	57	0 %	57	57	57

Tunnusluvut,						Muutos-%			
	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TPE 2022	TA 2023	23/22	TS2024	TS2025	TS2026
laskentakauden lopussa									
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä, %	100	100	100	100	100	0 %	100	100	100
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä, %									
Henkilöstöä keskimäärin	1	1	1	1	1	0 %	1	1	1
Investoinnit, 1000 €									
Konsernin sisäiset lainat, 1000 €	20	50	50	50	50	0 %	50	50	50
Ulkoiset lainat, 1000 €									
Kaupungin takausvastuut, 1000 €									
Kaupungin antolainat, 1000 €									
Leasingvastuut, 1000 €									
Kannattavuus									
Oman pääoman tuotto, %									
Sijoitetun pääoman tuotto, %									
Liikevoitto, %									
Vakavaraisuus									
Omavaraisuusaste, %									
Maksuvalmius									
Current ratio		0,98		1,00	1,00		1,00	1,00	1,00
Quick ratio		0,98	-0,1	1,00	-0,1	0 %	-0,1	-0,1	-0,1
Yhtiön rooli konsernin sisäisessä kaupankäynnissä									
Myynti Järvenpään kaupungille, 1000 €									
Ostot Järvenpään kaupungilta, 1000 €									
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut									
Tuloutus Järvenpään kaupungille, 1000 €									

TAVOITTEET MUILLE KONSERNIYHTEISÖILLE

Kuntayhtymien ja muiden kaupungin osin omistamien yhteisöjen valvonta- ja ohjausvastuu on toiminnansisällöstä vastaavalla palvelualueella. Yhteisöjen toiminnassa tapahtuvista poikkeamista ja muista yhteisöihin liittyvistä, oleellisista, kaupungin toimintaan vaikuttavista tekijöistä raportoidaan jatkossa osavuosikatsauksen yhteydessä ao. sitovuustason raporttiin sisällytettävässä osiossa.

Yhteisöille ei aseteta yhteisökohtaisia tavoitteita. Yleisesti tavoitteena on:

- Kaupungin palvelutoimintaan osallistuvien ja sitä tukevien yhteisöjen ohjauksessa edistetään kaupungin strategisten päämäärien toteutumista.
- Tilaomistuksen liittyvissä yhteistöissä omistusten tarkoitus on kustannustehokas tilojen hallinta ja terveellisten ja turvallisten tilojen varmistaminen kaupungin palvelutoiminnan käyttöön sekä tilakäytön optimointi.
- Käyttöomaisuuden myynteihin liittyvissä yhteistöissä omistus on strategista ja tavoitteena on varmistaa kaupungin etu pito- ja vetovoiman, maankäytön, rakennushankkeiden ja kaupungin alueellisen kehityksen näkökulmasta.

Raportointi	Yhteisö
Konsernipalvelut	Koy Järvenpään harjoitushalli
	Nimeltä mainitsemattomat ja palveluihin suoraan linkittymättömät yhteisöt
	Muut konsernipalvelujen toimialaan liittyvät yhteisöt
	Kiljavan Sairaala Oy
	Muut terveys- ja sosiaalipalveluihin liittyvät yhteisöt
Tilaomistus	Tilojen omistukseen liittyvät asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöt
Kaupunkikehitys	Kiertokapula Oy
	Keski-Uudenmaan ympäristökeskus
	Muut kaupunkikehityksen palveluihin liittyvät yhteisöt
KOM-myyntivoitot	Koy Ainolan Pysäköinti
	Asunto Oy Järvenpään Perhelä 1
	Kiinteistö Oy Järvenpään Perhelä 6 (myydään loppuvuodesta 2022)
	Muut kiinteistöjen jalostukseen liittyvät yhteisöt
Opetus ja kasvatus	Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä
	Muut opetuksen ja kasvatuksen palveluihin liittyvät yhteisöt
Hyvinvointi	Hyvinvoinnin palveluihin liittyvät yhteisöt
Järvenpään Vesi	Keski-Uudenmaan Vesi kuntayhtymä
	Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymä
	Muut vesiliikelaitoksen palveluihin liittyvät yhteisöt